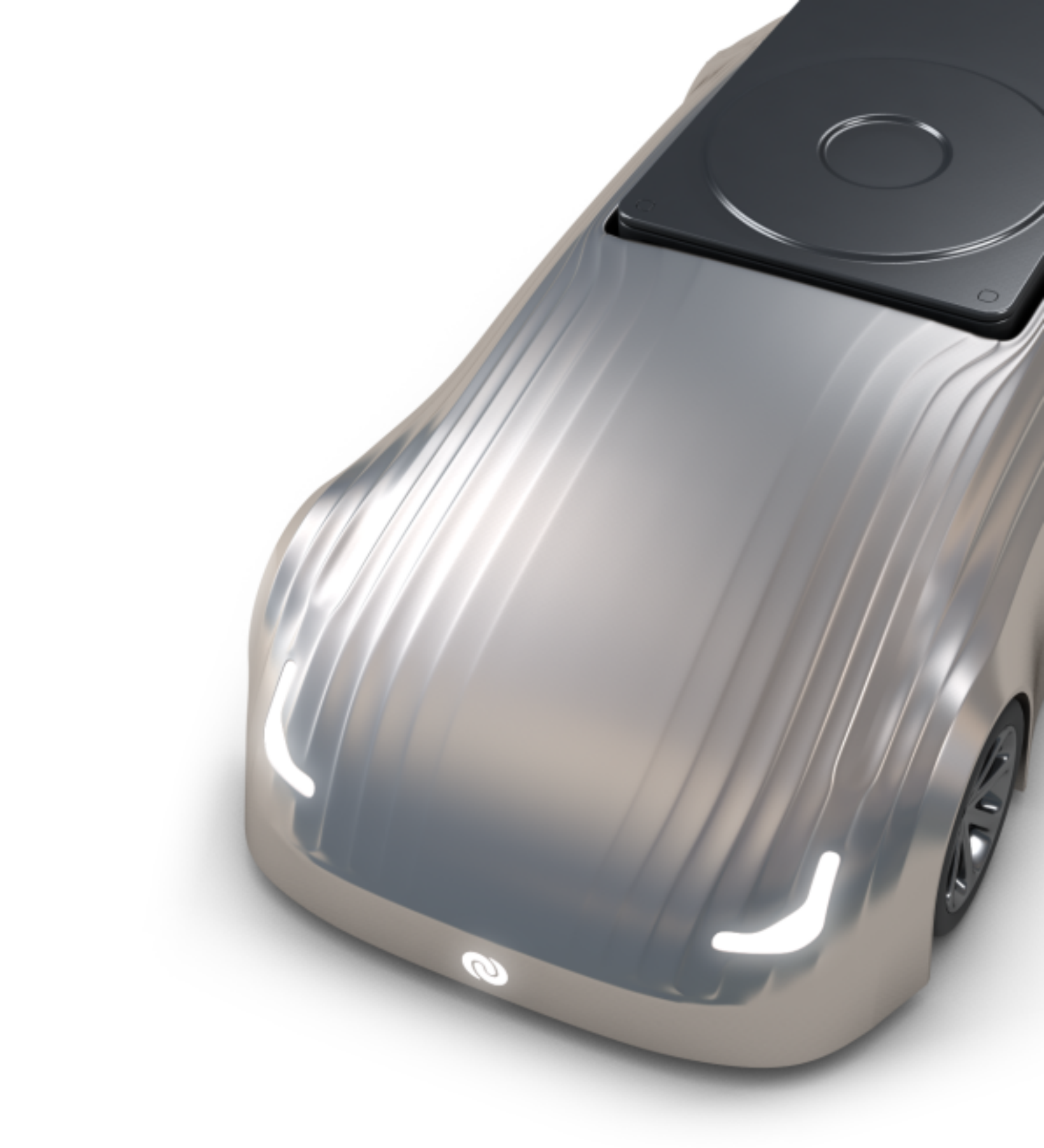

O&O software

O&O Defrag

Зміст

1 Вітаємо в O&O Defrag 5

2 Сучасний і класичний інтерфейси 9

3 Посібник із сучасного інтерфейсу 12

4 Початок роботи 13

4.1 Установлення та вимоги 13

4.2 Ліцензія, версія та оновлення 15

4.3 Перша оптимізація 16

4.4 Ознайомлення з інтерфейсом 18

5 Відомості про диски 20

5.1 Диски, файли та фрагментація 20

5.2 Сторінка огляду 22

5.3 Аналіз дисків 24

5.4 ClusterView та ClusterInspector 26

5.5 FileInspector 28

5.6 Стан диска та S.M.A.R.T. 29

6 Оптимізація дисків 32

6.1 Як користуватися помічником з оптимізації 32

6.2 Запуск, призупинення та зупинення оптимізації 34

6.3 Методи оптимізації 36

6.4 Оптимізація SSD і TRIM 38

6.5 Коефіцієнт ROI та відображення фрагментації у звітах 40

6.6 Зони дефрагментації 43

7 Автоматичне обслуговування та завдання 45

7.1 Автоматична оптимізація 45

7.2 Створення завдань і керування ними 47

7.3 Налаштування розкладу завдання 49

7.4 Диски та параметри завдання 51

7.5 ActivityMonitor і параметри живлення 53

7.6 Команди до та після завдання 56

8 Оптимізація під час завантаження 57

8.1 Оптимізація під час завантаження 57

8.2 Перезавантаження в режим «Фортеця» 59

9 Параметри та інструменти 61
9.1 Довідник параметрів 61
9.2 Правила виключення та включення файлів 65
9.3 Виправлення типу диска 68
9.4 Звіти, журнали й історія 70
9.5 Фонова служба й керування з області сповіщень 73
9.6 Додаткові інструменти O&O 74
9.7 Очищення й виправлення файлової системи 76
10 Командний рядок 79
10.1 Початок роботи з OODCMD 79
10.2 Довідник команд OODCMD 81
10.3 Приклади команд і сценаріїв OODCMD 84
11 Словник термінів 86
12 Усунення несправностей 88
13 Поширені запитання 91
14 Підтримка та інші продукти O&O 94
15 Класичний інтерфейс 96
16 Початок роботи 98
16.1 Інсталяція, реєстрація та початок роботи 98
16.2 Аналіз і відомості про диск 100
17 Оптимізація 103
17.1 Дефрагментація вручну 103
17.2 Методи дефрагментації 105
17.3 Зони швидкості та правила розміщення 107
18 Параметри та розклад 109
18.1 Загальні параметри та ActivityMonitor 109
18.2 Включення та виключення файлів 112
18.3 Автоматична дефрагментація 114
18.4 Завдання за розкладом і під час запуску заставки 116
19 Звіти й інструменти 120
19.1 Звіти та журнал подій 120
19.2 Додаткові функції та обслуговування накопичувачів 121
19.3 O&O DiskCleaner 123
19.4 Область сповіщень та активність дисків 125
20 Робота з OODCMD у командному рядку 126

21 Усунення несправностей і практичні поради 128

Вітаємо в O&O Defrag

Дякуємо, що вибрали O&O Defrag! Програма допоможе ефективніше використовувати ваші накопичувачі, підібрати метод оптимізації та налаштувати автоматичне обслуговування відповідно до вашого режиму роботи.

Розміщення файлів у Windows має значення для звичайного жорсткого диска, SATA SSD та швидкого NVMe SSD. O&O Defrag аналізує розміщення й допомагає вибрати відповідну дію. Цей посібник пояснює принципи оптимізації та проведе вас від першого аналізу до розширеного обслуговування.

Два Інтерфейси

O&O Defrag 32 має **сучасний інтерфейс** і **класичний інтерфейс** зі стрічкою. Вони використовують один механізм оптимізації й одну ліцензію. Рекомендуємо почати із сучасного інтерфейсу та розділу Перша оптимізація. Якщо ви користуєтеся стрічкою, зверніться до посібника із класичного інтерфейсу. Порівняння наведено в розділі Сучасний і класичний інтерфейси.

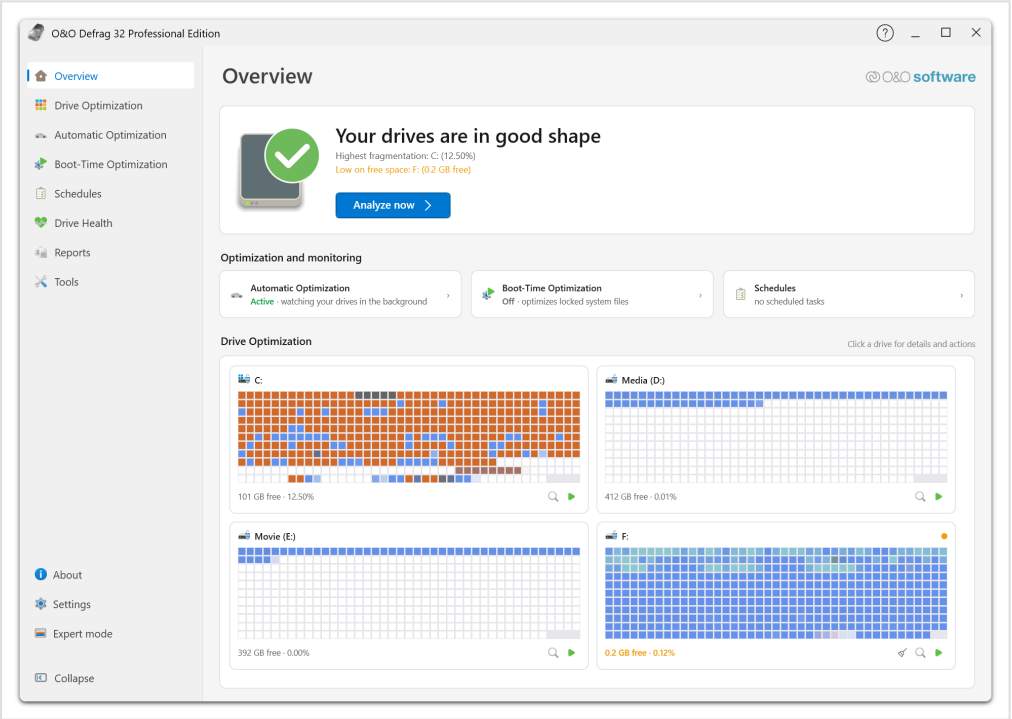

*Під час запуску відкривається сторінка **Огляд**. Угорі наведено оцінку стану дисків та її причини. У цьому прикладі це найбільший ступінь фрагментації та брак вільного місця на одному з дисків. Кнопка **Аналізувати зараз** запускає першу перевірку. Нижче розташовані картки фонового обслуговування та карти блоків дисків. Див. Робота зі сторінкою огляду.*

Навіщо дефрагментувати HDD

Коли ви створюєте, збільшуєте або видаляєте файли, Windows може розміщувати частини одного файлу в кількох окремих ділянках. Це називається **фрагментацією**. На механічному диску для їх читання головка має переміщуватися, а пластини — обертатися до потрібного положення.

Дефрагментація об’єднує фрагменти файлів і скорочує механічні затримки. Об’єднання вільного простору дає новим і зростаючим файлам змогу займати суміжні ділянки. Це особливо корисно для активно використовуваних HDD із високою фрагментацією. Приріст швидкості можливий у програмах, під час копіювання, резервного копіювання та інших операцій, які читають багато даних.

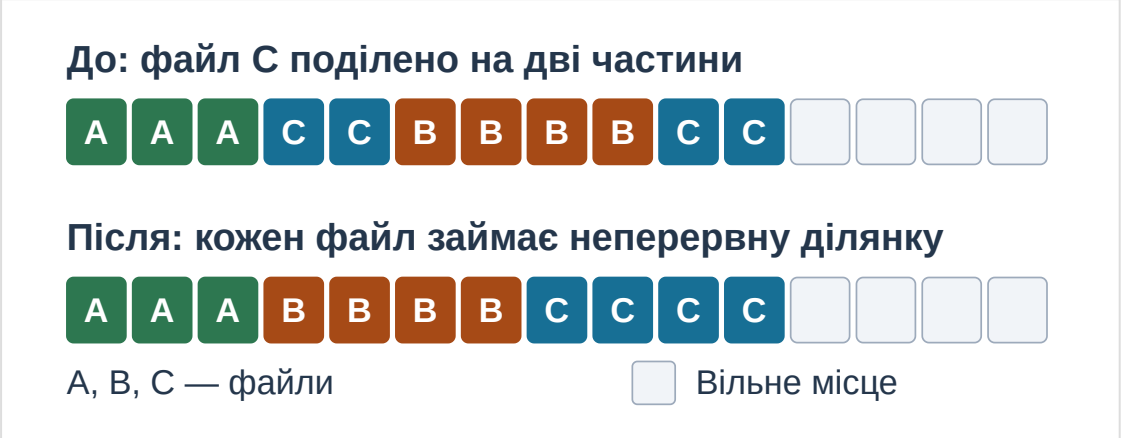

На схемі кожен квадрат позначає одиницю розподілу тому. Файли розрізняються за кольорами й літерами, а світлі квадрати позначають вільне місце. Спочатку файл C складається з двох фрагментів. Після обробки кожен файл займає одну суміжну ділянку. Вміст файлів і обсяг вільного місця не змінюються. Див. Диски, файли та фрагментація.

Чим оптимізація корисна для SSD і накопичувачів NVMe

В SSD немає рухомих головок, але Windows усе одно відстежує розміщення даних кожного файлу. Для нього зберігається **список екстентів**, або **список фрагментів**. Безліч дрібних фрагментів може перетворити одне велике читання на серію запитів введення-виведення. Це збільшує навантаження на процесор під час роботи файлової системи й драйверів. Швидкий інтерфейс NVMe не усуває цих програмних витрат.

Цілеспрямоване об’єднання надмірно фрагментованих файлів може зменшити витрати. Результат залежить від розмірів фрагментів, характеру доступу й системи зберігання. Великий файл із кількох великих частин відрізняється від малого файлу, поділеного на тисячі фрагментів.

Методи **SOLID** в O&O Defrag враховують цю різницю. Коефіцієнт ROI зіставляє користь об’єднання з обсягом повторного запису, допомагаючи уникнути зайвих операцій. Команда **TRIM** доповнює оптимізацію файлів, повідомляючи SSD про невикористані ділянки. Див. Оптимізація SSD та TRIM.

Як використовувати результати вимірювань

Тест фрагментації O&O дає змогу прочитати на вашому накопичувачі однакову кількість даних за суміжного й фрагментованого розміщення та порівняти результати. Так можна оцінити вплив розміщення навіть на флешнакопичувач. Тест характеризує конкретне навантаження й не передбачає прискорення кожної програми.

Для докладного тесту фрагментації запустіть **O&O VisualDisk** зі сторінки Інструменти. Для загальної перевірки продуктивності Windows передбачено **O&O SpeedCheck**. Готуючи тест, прочитайте запит програми: для вимірювань створюються тимчасові файли.

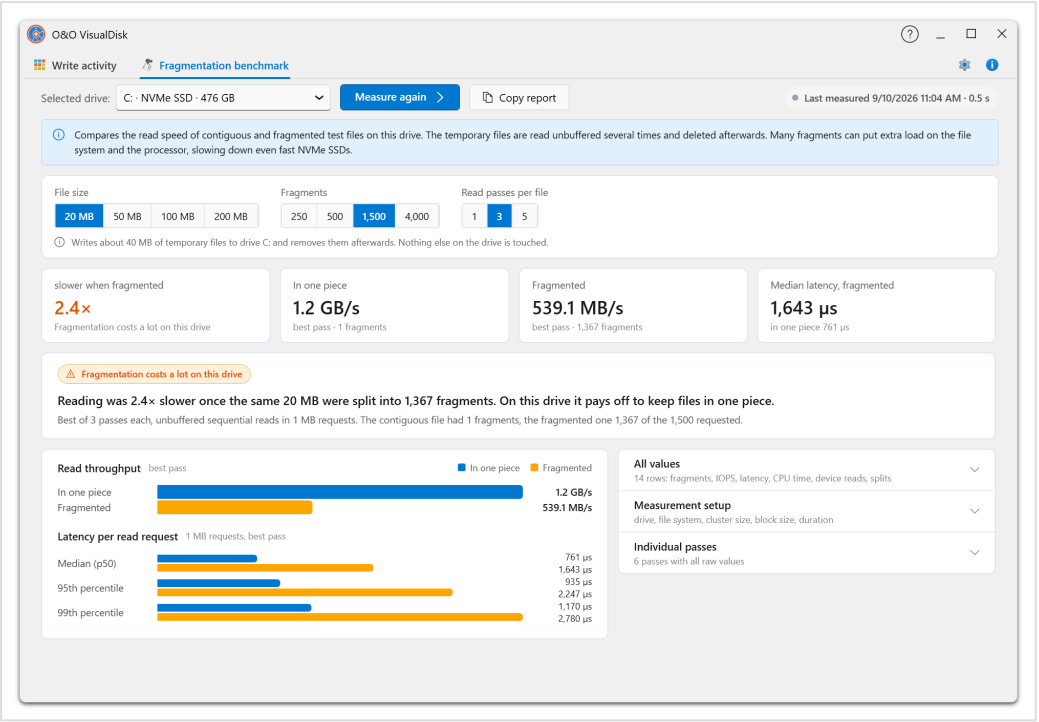

Тест двічі читає однаковий обсяг даних із вибраного накопичувача: спочатку із суміжного файлу, потім із фрагментованого. Ви задаєте розмір файлу, кількість фрагментів та проходів читання. Результати показують пропускну здатність і затримки в обох випадках. У наведеному вимірюванні на NVMe SSD читання 20 МБ після поділу на 1 367 фрагментів тривало у 2,4 раза довше.

Зміни у програмі та механізмі оптимізації

В O&O Defrag 32 удосконалено інтерфейс, відображення стану дисків у реальному часі, фоновий обмін даними та механізм оптимізації. Завдяки цим змінам зручніше обслуговувати диски, зберігаючи швидкий відгук інтерфейсу й ощадливо використовуючи ресурси.

- **Вибір дій.** На сторінці огляду та в помічнику з оптимізації можна оцінити стан дисків і вибрати відповідну операцію.
- **Відображення перебігу роботи.** Удосконалені подання дисків і узгоджені оновлення стану дають змогу стежити за обслуговуванням.
- **Оптимізація з урахуванням витрат.** Методи SOLID оцінюють користь і обсяг запису для кожного файлу. Докладні відомості та звіти допомагають зрозуміти результат.
- **Зручний час обслуговування.** Автоматична оптимізація, розклади й обмеження навантаження та живлення дозволяють вибрати час і умови роботи.

Початок роботи

Відкрийте посібник із сучасного інтерфейсу та розділ Перша оптимізація. Сучасний інтерфейс охоплює майже всі можливості класичного і рекомендований для повсякденних та розширених завдань.

Якщо ви звикли до стрічки, скористайтеся посібником із класичного інтерфейсу. Розділ Сучасний і класичний інтерфейси пояснює відмінності й порядок перемикання. Для роботи в терміналі чи сценаріях див. Початок роботи з OODCMD.

Виберіть посібник у панелі навігації та знайдіть завдання в бічному меню. PDF для завантаження містить обидва посібники. Підготуйте актуальну резервну копію й збережіть відкриті документи перед обслуговуванням із перезавантаженням Windows. Див. Підтримка та додаткові ресурси O&O.

Сучасний і класичний інтерфейси

Сучасний інтерфейс і **класичний інтерфейс** належать до одного продукту O&O Defrag. Вони використовують одну інсталяцію, ліцензію та фоновий агент.

Сучасний інтерфейс — основний у версії 32

Сучасний інтерфейс O&O Defrag 32 надає майже всі функції класичного. Рекомендуємо починати з нього як повсякденне, так і розширене обслуговування.

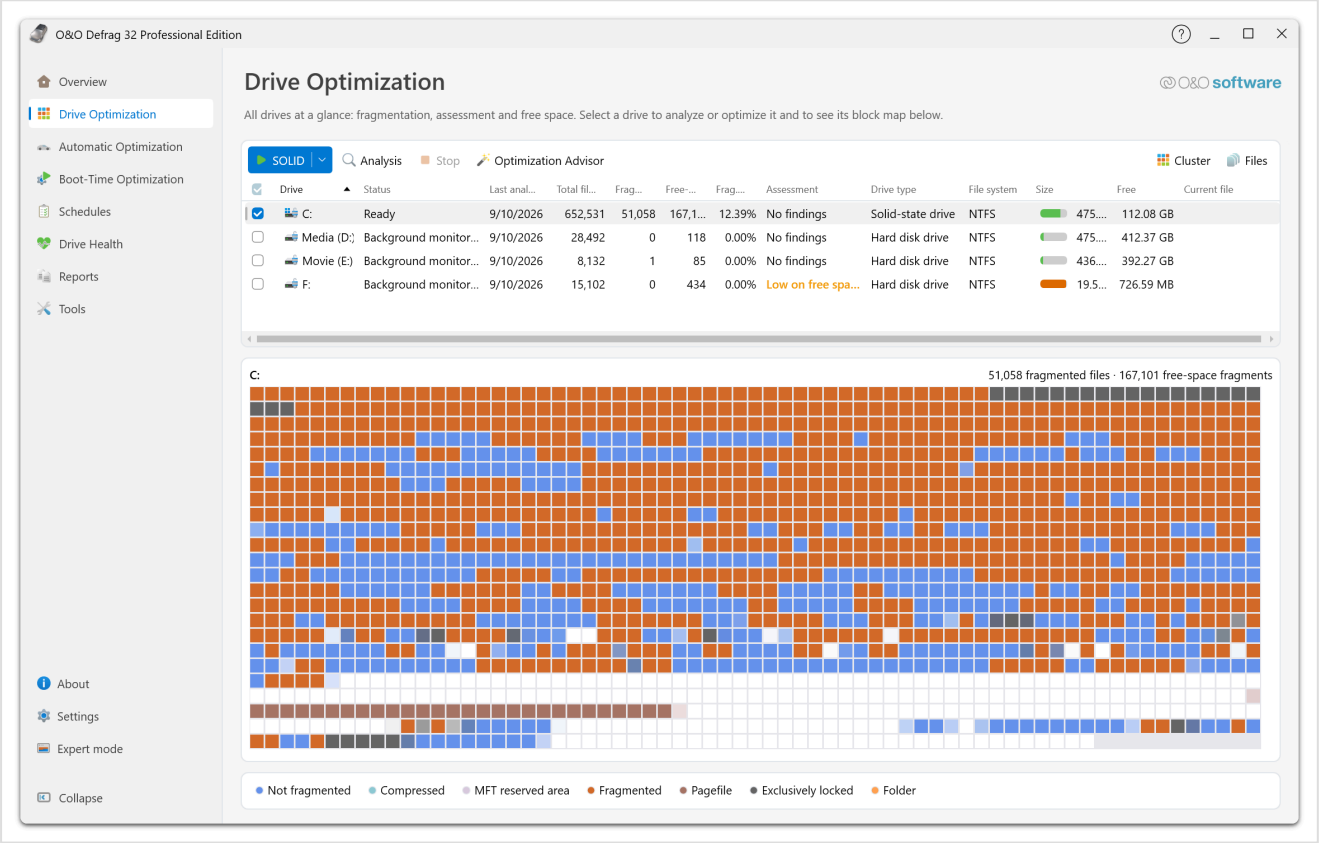

*Сторінка **Диски** у сучасному інтерфейсі на прикладі диска C:.*

На окремих сторінках доступні оптимізація дисків, автоматичне обслуговування, оптимізація під час завантаження, розклади, відомості про стан дисків, звіти й інструменти. Помічник з оптимізації допомагає вибрати операцію.

Розширені можливості охоплюють вибір методів, налаштування зон, правил обробки файлів і параметрів завдань, обмеження навантаження й живлення, команди до та після завдань, а також перегляд файлів і кластерів. Див. Посібник із сучасного інтерфейсу.

Класичний інтерфейс зі стрічкою

Класичний інтерфейс залишається доступним для користувачів, які звикли до його елементів керування й порядку роботи. Для більшості завдань вибір інтерфейсу залежить від ваших уподобань.

Над списком дисків і вкладками докладних відомостей розташовано вкладки стрічки **Start**, **Schedule**, **Extras**, **Options** та **Info**. Див. Посібник із класичного інтерфейсу.

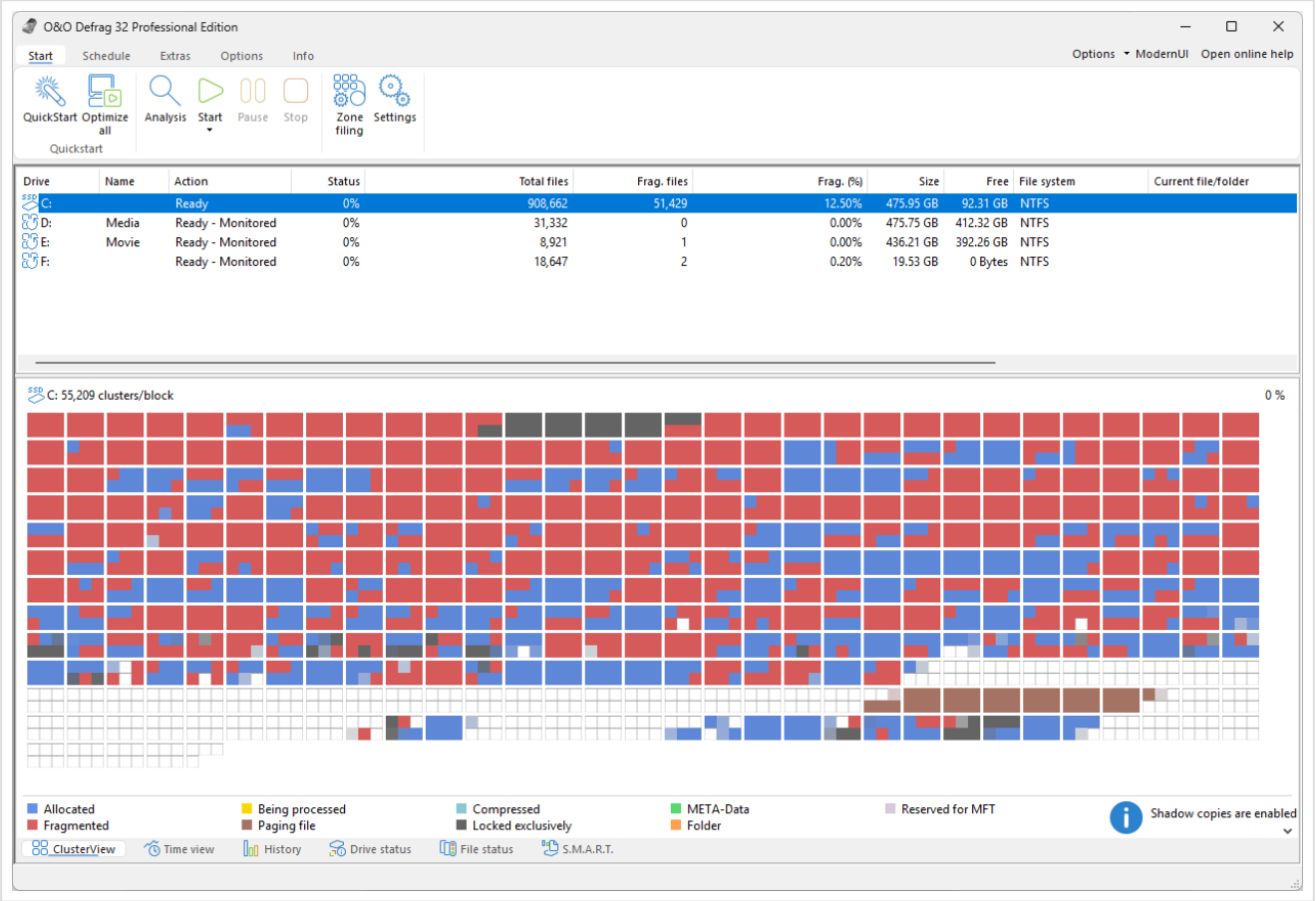

Стрічка, список дисків і подання ClusterView у класичному інтерфейсі на прикладі диска C:.

Відмінності у функціях і порядку роботи

Більшість операцій обслуговування доступні в обох інтерфейсах. Відрізняються елементи керування та спосіб запуску додаткових інструментів.

Сфера	Сучасний інтерфейс	Класичний інтерфейс
Аналіз та оптимізація	Сторінки завдань, помічник, методи й докладний перегляд.	Команди стрічки, методи та відомості про диски й файли.
Автоматичне обслуговування та завдання	Фонове обслуговування, розклади, зони, правила й умови виконання.	Відповідні параметри та вікна завдань доступні зі стрічки.
Звіти та стан	Окремі сторінки звітів і стану дисків.	Звіти та докладні відомості про диски.
Очищення й допоміжні інструменти	Окремі програми на сторінці інструментів, зокрема SystemCleaner та DriveLED.	Вбудований DiskCleaner і команди на вкладці Extras.

У класичному інтерфейсі додатково доступні імпорт та експорт базових параметрів у форматі XML. Набір функцій також залежить від редакції, ліцензії та можливостей системи зберігання.

В обох інтерфейсах доступні командний рядок OODCMD та програма області сповіщень.

Перемикання між інтерфейсами

- У сучасному інтерфейсі виберіть **Режим експерта** внизу панелі навігації, щоб відкрити інтерфейс зі стрічкою.
- У класичному інтерфейсі натисніть **ModernUI** у правому верхньому куті, щоб повернутися до сучасного інтерфейсу.
- Щоб за замовчуванням запускався класичний інтерфейс, відкрийте **Параметри** → **Режим експерта** у сучасному інтерфейсі та ввімкніть **Режим експерта**. Вимкніть цей параметр, щоб при запуску відкривався сучасний інтерфейс.

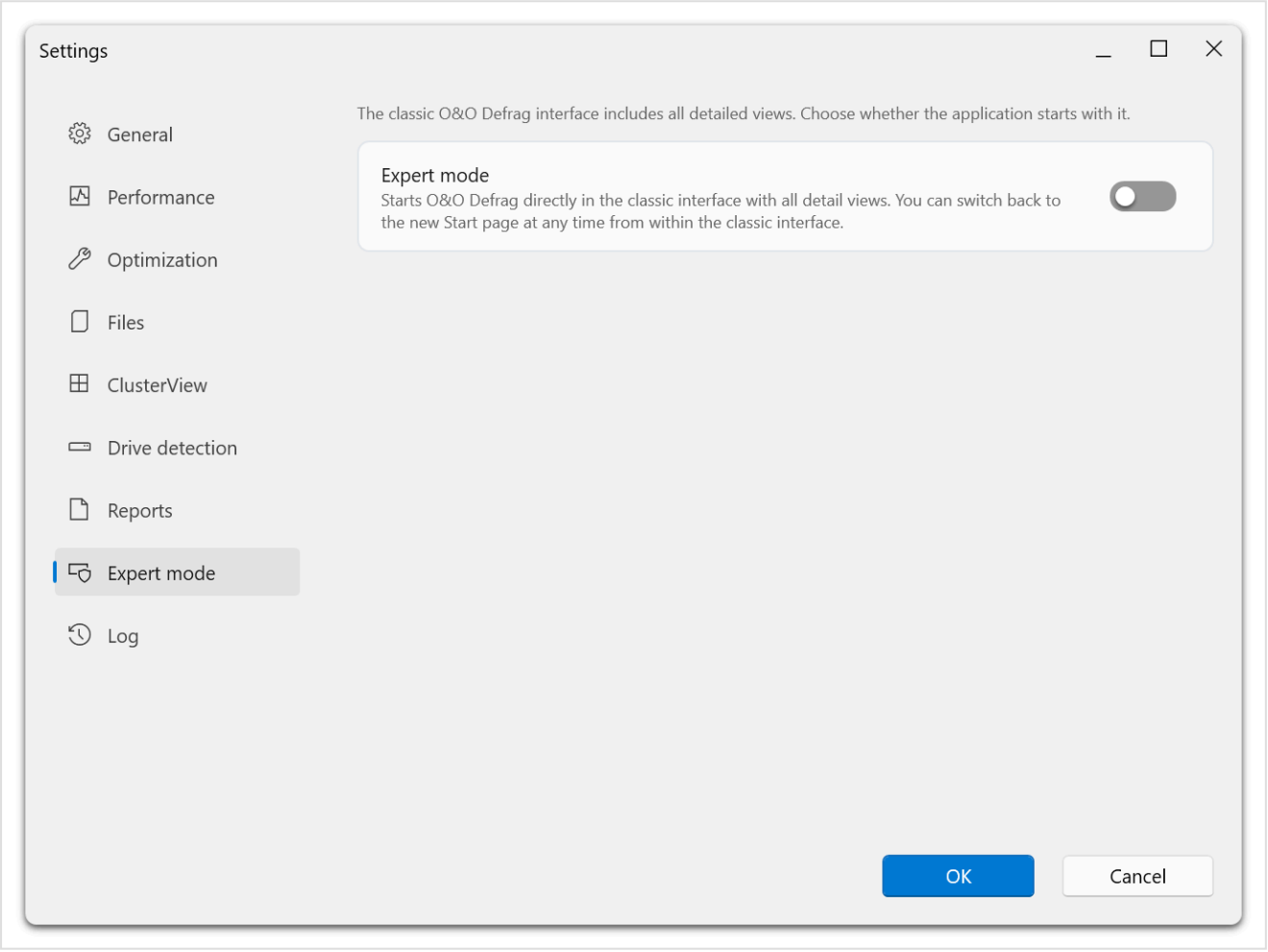

Цей параметр задає інтерфейс під час запуску. Перейти до іншого інтерфейсу можна і під час роботи. Перемикання не зупиняє операцій, які вже виконує агент.

Посібник із сучасного інтерфейсу

O&O Defrag аналізує й оптимізує розташування файлів Windows на жорстких дисках і SSD. Програма допомагає визначити, чи потрібне обслуговування, вибрати метод оптимізації та налаштувати її автоматичний запуск.

У цьому посібнику описано O&O Defrag 32 із сучасним інтерфейсом. Його можна впізнати за розділами **Огляд**, **Диски** і **Завдання**. Доступність функцій залежить від збірки, редакції та ліцензії. В інструкціях наведено назви елементів керування українською. Інструкції для стрічки команд див. у посібнику із класичного інтерфейсу.

З чого почати

У розділі Сучасний і класичний інтерфейси описано обидва інтерфейси та пояснено, чому зручніше починати із сучасного.

- Установлення й підготовка O&O Defrag.
- Перший аналіз і оптимізація диска.
- Ознайомлення з панеллю огляду й вибір методу.
- Автоматичне обслуговування або створення завдання за розкладом.
- Використання OODCMD у сценаріях.
- Усунення несправностей.

Що дає оптимізація

Дефрагментація об’єднує фрагменти файлів, що зберігаються в різних місцях. Деякі методи також об’єднують вільні ділянки або сортують файли за заданим правилом. На HDD це може скоротити переміщення головок. Для SSD мета полягає в тому, щоб зменшити зайву роботу файлової системи та обмежити обсяг запису. TRIM для SSD виконується окремо.

Під час звичайної оптимізації O&O Defrag зберігає вміст файлів. Для захисту даних потрібні резервні копії. Програма не усуває фізичних пошкоджень обладнання й не відновлює видалених файлів. Додаткові інструменти очищення та виправлення мають власні команди й запити на підтвердження.

Як користуватися посібником

Для виконання завдання дотримуйтеся нумерованих кроків. У таблицях порівнюються параметри й методи. Примітки пояснюють відмінності, що впливають на результат. Розділ можна вибрати у бічному меню, а підрозділ — у змісті сторінки. Посилання внизу сторінки ведуть до попередньої та наступної теми.

Перш ніж змінювати розташування важливих даних, підготуйте актуальну резервну копію. Перед процедурою, що потребує перезапуску Windows, збережіть роботу. Якщо диск повідомляє про апаратні несправності або помилки читання, почніть із розділів Стан диска та Усунення несправностей.

Установлення та вимоги

Установіть пакет O&O Defrag, який відповідає архітектурі Windows та придбаній редакції. Для редакцій Professional і Server доступні пакети x64 й ARM64.

Перед установленням

1. У Windows відкрийте **Параметри** → **Система** → **Про систему** й перевірте версію Windows і тип системи.
2. Завантажте відповідний інсталятор із сайту O&O Software.
3. Увійдіть з обліковим записом, який дає змогу підтвердити запит прав адміністратора.
4. Закрийте інші програми та завершіть активні операції з обслуговування дисків.
5. Якщо встановлюєте повну версію, підготуйте ліцензійні дані.

Для підтримуваних настільних версій Windows використовуйте Professional Edition, а для Windows Server — відповідну Server Edition. Точну сумісність збірки з операційною системою перевірте в інсталяторі та в актуальних відомостях про підтримку продукту.

Комп’ютер має відповідати вимогам установленої версії Windows і мати достатньо місця для інсталяції. Для додаткового середовища оптимізації Windows RE потрібні робоче середовище відновлення та вільне місце на системному диску. Див. Оптимізація під час завантаження.

Установлення

1. Запустіть завантажений інсталятор.
2. Підтвердьте запит Windows на підвищення прав.
3. Прочитайте ліцензійну угоду та виконайте вказівки інсталятора.
4. Завершіть установлення. Перезавантажте комп’ютер, якщо цього вимагає інсталятор.
5. Відкрийте **O&O Defrag** у меню «Пуск».

Інсталятор додає програму та фонову службу **O&O Defrag Agent**. Інтерфейс з’єднується зі службою для аналізу й оптимізації дисків і керування завданнями за розкладом. Обидва компоненти мають бути однієї версії.

Якщо підключення не вдається, див. Агент недоступний.

Доступні диски

У розділі **Диски** виберіть диски, які показує агент. Диск має бути доступним у Windows, а вибрана операція — підтримуватися. Підключений мережевий ресурс відрізняється від локального тому. Використання знімних і зовнішніх дисків може потребувати дозволу в параметрах оптимізації.

Для RAID, корпусів USB, віртуальних дисків і зашифрованих томів перед вибором методу перевірте визначений тип носія. Скористайтеся визначенням дисків для ручної зміни лише тоді, коли впевнені, що Windows помилилася.

Оновлення або видалення програми

Скористайтеся функцією оновлення чи відповідним новішим інсталятором. Див. Ліцензія та оновлення. Перед обслуговуванням інсталяції завершіть активні завдання.

Щоб видалити програму, у Windows відкрийте **Параметри → Програми**, знайдіть свою редакцію O&O Defrag та виберіть **Видалити**. Виконайте вказівки програми видалення й за потреби перезавантажте комп’ютер. Щоб залишити програму встановленою та припинити лише фонове обслуговування, змініть параметри автоматичної оптимізації.

Ліцензія, версія та оновлення

Введіть дані ліцензії або керуйте нею в програмі. Ліцензія діє для тієї редакції та версії продукту, для яких її видано.

Як перевірити встановлену версію

Відкрийте **Про програму** у меню відомостей або довідки програми. Занотуйте редакцію та повну версію разом із номером збірки. Ці дані знадобляться для вибору посібника, установлення оновлень або звернення до служби підтримки.

Ознайомлювальна й повна версії

Ознайомлювальна версія дає змогу випробувати програму. На сторінці огляду відображається, скільки часу залишилося, і є кнопка **Розблокувати повну версію**. Доступність розширених функцій може відрізнятися. Зокрема, для **OODCMD** і розширеної оптимізації в Windows RE потрібна повна версія.

Коли програма відкриє вікно введення ліцензії або активації, виконайте такі дії.

1. Введіть ліцензійні дані в тому вигляді, у якому ви їх отримали.
2. Виконайте вказівки у вікні перевірки або активації.
3. Після підтвердження ліцензії знову відкрийте потрібну функцію.
4. Якщо функція досі недоступна, перевірте редакцію та версію у вікні **Про програму**.

Не публікуйте ліцензійні ключі у відкритих звітах про помилки чи на знімках екрана. Якщо програмі не вдається прийняти ліцензію, зверніться до служби підтримки й укажіть помилку та версію продукту.

Оновлення

Прочитайте сповіщення про оновлення або перевірте наявність оновлень у програмі й виконайте вказівки. Перед установленням завершіть завдання оптимізації та збережіть відкриті документи. Перезавантажте комп’ютер, якщо про це попросить інсталятор.

Після оновлення відкрийте O&O Defrag і перевірте підключення до агента. Якщо в параметрах повідомляється про застарілу фонову службу, оновіть або відновіть інсталяцію, щоб версії інтерфейсу й служби збігалися.

Програми, запущені з розділу **Інструменти**, можуть пропонувати власні оновлення. Оновлення такого інструмента не оновлює саму O&O Defrag.

Перевірка ліцензії в командному рядку

Команда `OODCMD license` показує стан ліцензії. Вона лише читає дані. Щоб ввести ключ або активувати ознайомлювальну версію, скористайтеся графічним інтерфейсом і повторіть команду. Див. Довідник командного рядка.

Перша оптимізація

Почніть з аналізу. O&O Defrag визначить, як розміщено дані на вибраному диску, а помічник з оптимізації отримає відомості для рекомендації.

1. Відкрийте O&O Defrag

Запустіть програму й дочекайтеся появи списку дисків. Якщо відображається повідомлення про підключення до служби, зачекайте на його завершення. Перед тривалою операцією підключіть ноутбук до електромережі.

2. Виберіть і проаналізуйте диск

1. Відкрийте **Диски**.
2. Виберіть диск, який хочете перевірити, наприклад **C:**. Перевірте його мітку й місткість.
3. Виберіть **Аналізувати**.
4. Дочекайтеся, коли диск знову перейде в стан очікування.

Аналіз зберігає розташування файлів. Його результати з’являться в списку дисків, на панелі огляду та на карті блоків. Можна вибрати кілька дисків, але для першої перевірки простіше взяти один.

3. Перегляньте рекомендацію

1. Залиште диск вибраним і відкрийте **Помічник по оптимізації**.
2. Прочитайте рекомендацію для цього диска й пояснення до неї.
3. Для звичайної оптимізації залиште вибраним **Найкращий результат**. Якщо плануєте продовжувати роботу, виберіть **Знизити навантаження**.
4. Якщо помічник показує **Спочатку виконайте аналіз**, виконайте аналіз і відкрийте помічник знову.
5. Якщо відображається **Нічого робити не потрібно**, можна завершити роботу без оптимізації.

Помічник враховує тип диска, фрагментацію, вільне місце й поточну активність. Навіть за високої фрагментації користь дадуть лише певні методи.

4. Запустіть оптимізацію та стежте за її перебігом

У помічнику виберіть **Застосувати рекомендації**. Якщо на панелі інструментів увімкнено автоматичний вибір методу, можна також скористатися командою **Оптимізувати (рекомендовано)**.

Стежте за станом у розділі **Диски**. Повна оптимізація може потребувати кількох проходів. Дочекайтеся завершення або скористайтеся кнопкою **Зупинити** для дострокового припинення. Див. Оптимізація вручну, щоб дізнатися про вибір методу та керування операцією.

5. Перевірте результат

Перегляньте оновлені показники фрагментації та новий запис у розділі **Звіти**, якщо створення звітів увімкнено. Файл може залишитися фрагментованим, якщо його заблоковано, виключено або пропущено через надто малу користь за оцінкою коефіцієнта ROI.

Перш ніж запускати наступну операцію, ознайомтеся з результатом. Повторювати оптимізацію лише задля нульових показників недоцільно.

6. Налаштуйте регулярне обслуговування

Відкрийте **Автоматична оптимізація** і перевірте інтервали швидкої та ретельної оптимізації й TRIM для SSD. Для обслуговування у визначений час створіть заплановане завдання.

Далі: Ознайомлення з інтерфейсом або Налаштування автоматичної оптимізації.

Ознайомлення з інтерфейсом

У сучасному інтерфейсі функції згруповано за завданнями. У головному меню вибирають розділ, а на панелі інструментів — дію для вибраних дисків.

Основні розділи

У меню ліворуч розділи розташовано в наведеному нижче порядку. Унизу тієї самої колонки є пункти **Про програму**, **Параметри** і **Режим експерта**. Команда **Згорнути** згортає меню до піктограм.

Розділ	Призначення
Огляд	Перегляд стану дисків, виявлених проблем і перебігу обслуговування.
Диски	Вибір дисків, аналіз, оптимізація та перегляд карти блоків.
Автоматична оптимізація	Налаштування фонового обслуговування та TRIM для SSD.
Оптимізація при запуску	Підготування середовища Windows RE, вибір автоматичного чи ручного режиму та одноразовий запуск негайно або під час наступного запуску системи.
Завдання	Створення, перегляд, змінення та видалення запланованих завдань.
Стан	Перегляд доступних показників стану за даними S.M.A.R.T.
Звіти	Перегляд історії та результатів виконаних операцій.
Інструменти	Запуск додаткових програм O&O.

Для вибору дії з дисками скористайтеся **Помічник по оптимізації** або виберіть метод вручну. В області стану головного вікна відображаються поточні операції та відомості про підключення.

Як вибір диска впливає на дії

Перш ніж виконати дію, перевірте, які диски вибрано. Деякі команди можуть діяти відразу на кілька дисків. Диск, на якому вже виконується операція, може бути недоступним для іншої.

У ClusterView вибір блока позначає ділянку диска. Щоб дізнатися, що саме міститься на ній, відкрийте ClusterInspector.

Параметри й довідка

Відкрийте **Параметри**, щоб змінити параметри програми та загальні налаштування оптимізації. Більшість змін набувають чинності після підтвердження в діалоговому вікні. Звертайте увагу на окремі запити на підтвердження або перезапуск.

Натисніть **F1**, щоб відкрити контекстну довідку. Деякі розділи відкривають головну сторінку довідки. Тоді знайдіть потрібну тему в бічному меню посібника. У вікні **Про програму** можна переглянути версію програми й відкрити журнали.

Класичний інтерфейс і режим експерта

Щоб відкрити класичний інтерфейс, виберіть **Режим експерта** унизу меню. У розділі **Параметри → Режим експерта** можна налаштувати запуск програми в класичному інтерфейсі за замовчуванням.

У класичному інтерфейсі є стрічка команд і докладні подання, тому елементи керування можуть розташовуватися інакше. Обидва інтерфейси працюють із тим самим агентом Defrag. Перед запуском перевірте поточні операції. Щоб повернутися до огляду в сучасному інтерфейсі, натисніть **ModernUI** у правому верхньому куті класичного вікна.

Роботу зі стрічкою описано в посібнику із класичного інтерфейсу. Програма в області сповіщень та OODCMD спільні для обох інтерфейсів.

Оформлення й керування з клавіатури

Відкрийте **Параметри → Загальне**, щоб вибрати мову та оформлення. Параметр **Режим відображення** пропонує світлу, темну й висококонтрастну теми, а за замовчуванням відповідає налаштуванню Windows. Клавіша Tab переміщує фокус, пробіл перемикає прапорець. Кнопками діалогового вікна можна зберегти або скасувати зміни.

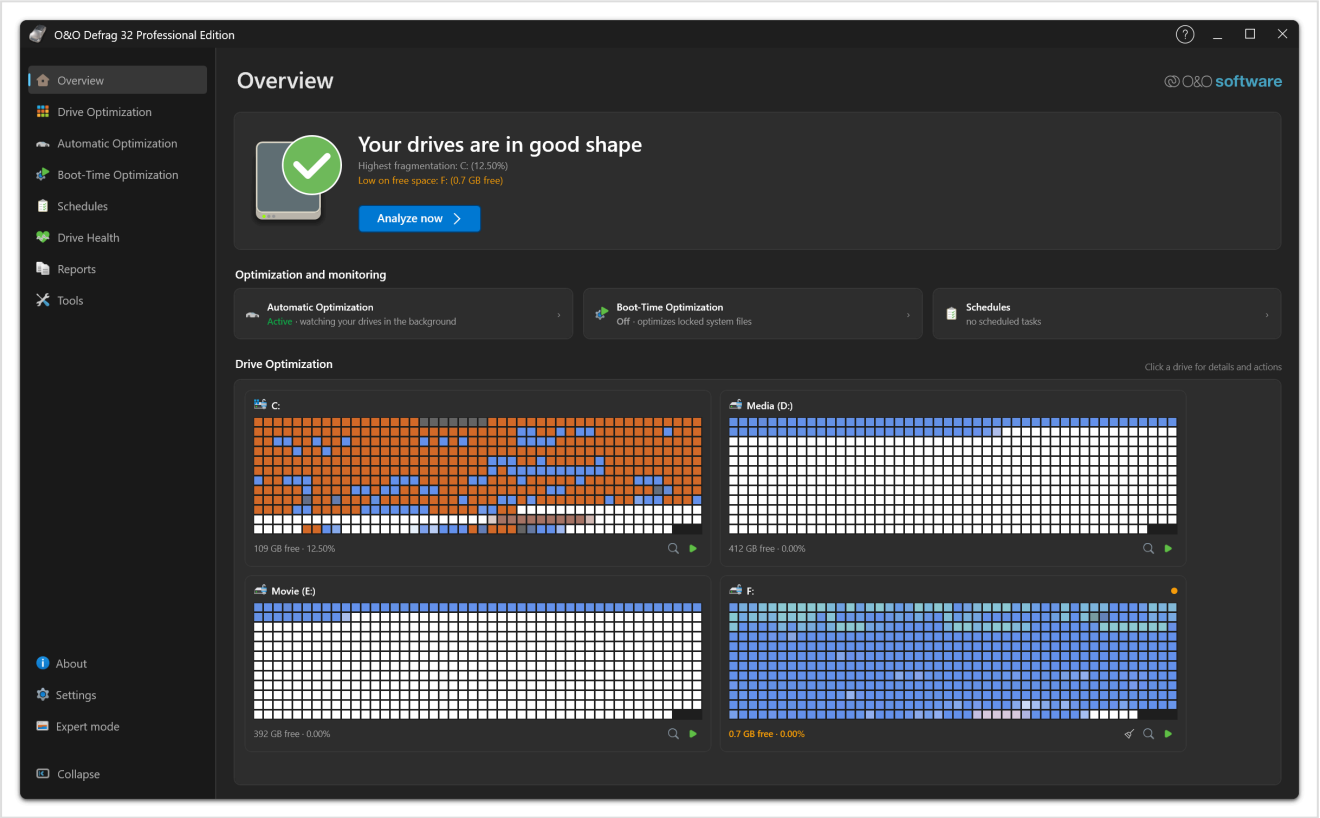

Те саме вікно в темній темі. Порядок розділів у меню ліворуч однаковий у всіх режимах. Змінюються кольори інтерфейсу та карт блоків.

Розмір блоків, затінення й підсвічування вибраної ділянки можна змінити в розділі **Параметри → ClusterView**. Ці параметри впливають лише на зображення карти. Розміщення файлів зберігається.

Диски, файли та фрагментація

Фізичний диск може містити кілька томів, наприклад **C:** і **D:**. Зазвичай O&O Defrag працює саме з такими томами Windows. Різні літери дисків можуть відповідати одному фізичному накопичувачу.

Фрагментація файлів і вільного простору

Windows зберігає дані файлів в одиницях розподілу, які називаються кластерами. Якщо файл займає кілька розрізнених ділянок, він фрагментований. Кожна суміжна ділянка з даними цього файлу називається фрагментом.

Вільний простір також може складатися з багатьох окремих ділянок. Об’єднання фрагментів файлу та об’єднання вільних ділянок вирішують різні завдання. Вибирайте метод відповідно до потрібного результату.

Видалення файлу звільняє місце. Дефрагментація змінює розміщення файлу і зазвичай не збільшує доступної місткості. Очищення та оптимізація мають різне призначення.

Як виникає фрагментація

1. Windows створює файли A, B і C у вільних ділянках тому.
2. Після видалення файлу B між іншими файлами залишається вільне місце.
3. Коли файл A збільшується, місця поряд із ним може забракнути. Тоді Windows розміщує нові дані в іншій вільній ділянці, і файл A отримує ще один фрагмент.

Створення, збільшення й видалення файлів можуть призводити до поділу на частини як самих файлів, так і вільного простору. Це звичайний наслідок роботи з файлами. Їхній вміст залишається неушкодженим.

У цьому окремому прикладі файли A і B спочатку складаються з двох фрагментів кожен. У другому рядку частини файлів об’єднано, але залишаються дві вільні ділянки. У третьому об’єднано й вільне місце. Кожен рядок містить шість зайнятих і шість вільних одиниць. Це спрощена схема логічного розміщення, а не фізичних комірок SSD.

Оптимізація файлів та об’єднання вільного простору можуть давати різні результати. Після успішної оптимізації файлів вільне місце може залишатися розрізненим. Порівняйте SOLID і SOLID/Complete відповідно до своєї мети.

HDD та SSD

Для доступу до даних HDD механічна головка має переміщуватися. Розміщення файлів і додаткові переміщення можуть впливати на швидкодію. SSD не має головки. Сортування за іменем або датою зазвичай не дає такого самого виграшу й може збільшувати обсяг запису.

Рекомендації O&O Defrag враховують тип носія. Якщо контролер або корпус повідомляє неправильний тип, перед вибором методу виправте його в розділі Визначення типу диска.

Статистика фрагментації

Оцінюйте відсоток фрагментації разом із датою аналізу, відомостями про файли та рекомендацією. Відсоток не вимірює швидкодії комп’ютера чи частки втраченого часу.

Спосіб обчислення може залежати від версії та параметрів програми. Зокрема, параметр урахування ROI у звітах дозволяє не враховувати фрагментацію, яку SOLID навмисно залишає без змін. Порівнюйте результати однієї версії за однакових параметрів.

Чому окремі файли залишаються фрагментованими

Деякі файли заблоковані, виключені правилами, належать до метаданих файлової системи, завеликі для доступних вільних ділянок або не досягають порога ефективності ROI. Звичайна робота Windows також може знову фрагментувати файли після оптимізації.

Щоб розібратися, відкрийте FileInspector. Зіставте відомості про файл зі звітом. Перед зміною параметрів перевірте виключення та коефіцієнт ROI. Якщо бракує місця, звільніть його. Пропущений файл сам по собі не свідчить про збій усієї операції. Оптимізація під час завантаження дозволяє обробити в окремому середовищі деякі файли, які неможливо перемістити під час роботи Windows.

Системи зберігання й віртуальні диски

Для RAID, віртуальних дисків і спільних сховищ Windows може надавати логічний том, тоді як фізичним розміщенням керує контролер. Визначення диска та доступні операції залежать від системи зберігання. Узгодьте розклад обслуговування з резервним копіюванням та іншими операціями, особливо коли кілька томів містяться на одному фізичному диску.

Вільне місце для переміщення файлів

Для оптимізації потрібен вільний простір. Залиште достатньо місця для оброблюваних файлів. Їхні розміри та довжина найбільших вільних ділянок визначають, які файли можна перемістити й скільки проходів знадобиться.

Якщо великі файли залишаються фрагментованими, перед повторною повною оптимізацією перевірте доступне місце та правила обробки файлів. Очищення звільняє місце. Оптимізація зазвичай змінює лише розміщення.

Наприклад, 12 ГБ вільного місця у вигляді шести окремих ділянок по 2 ГБ недостатньо, щоб розмістити файл розміром 8 ГБ в одній ділянці. Може знадобитися спочатку перемістити інші файли або виконати кілька проходів. Самого відсотка вільного місця для оцінки недостатньо.

Перевірте загальний обсяг вільного місця на сторінці огляду та розміщення файлів у ClusterView. Якщо вільного місця мало, перегляньте дані й видаліть або перенесіть непотрібні файли. Не запускайте повну оптимізацію повторно лише заради нульового показника фрагментації.

Тіньові копії

Якщо використовуються тіньові копії, переміщення даних може збільшити обсяг сховища для копіювання під час запису. Перед значною реорганізацією перевірте вільне місце та параметри зберігання знімків. Вимкнення захисту системи може видалити точки відновлення й зазвичай не потрібне для оптимізації. Враховуйте чинну політику резервного копіювання.

Сторінка огляду

Початкова сторінка показує стан дисків і пропонує дії для виявлених проблем. Загальна оцінка враховує фрагментацію та пов’язані з дисками показники. Продуктивність процесора, пам’яті чи комп’ютера загалом не вимірюється.

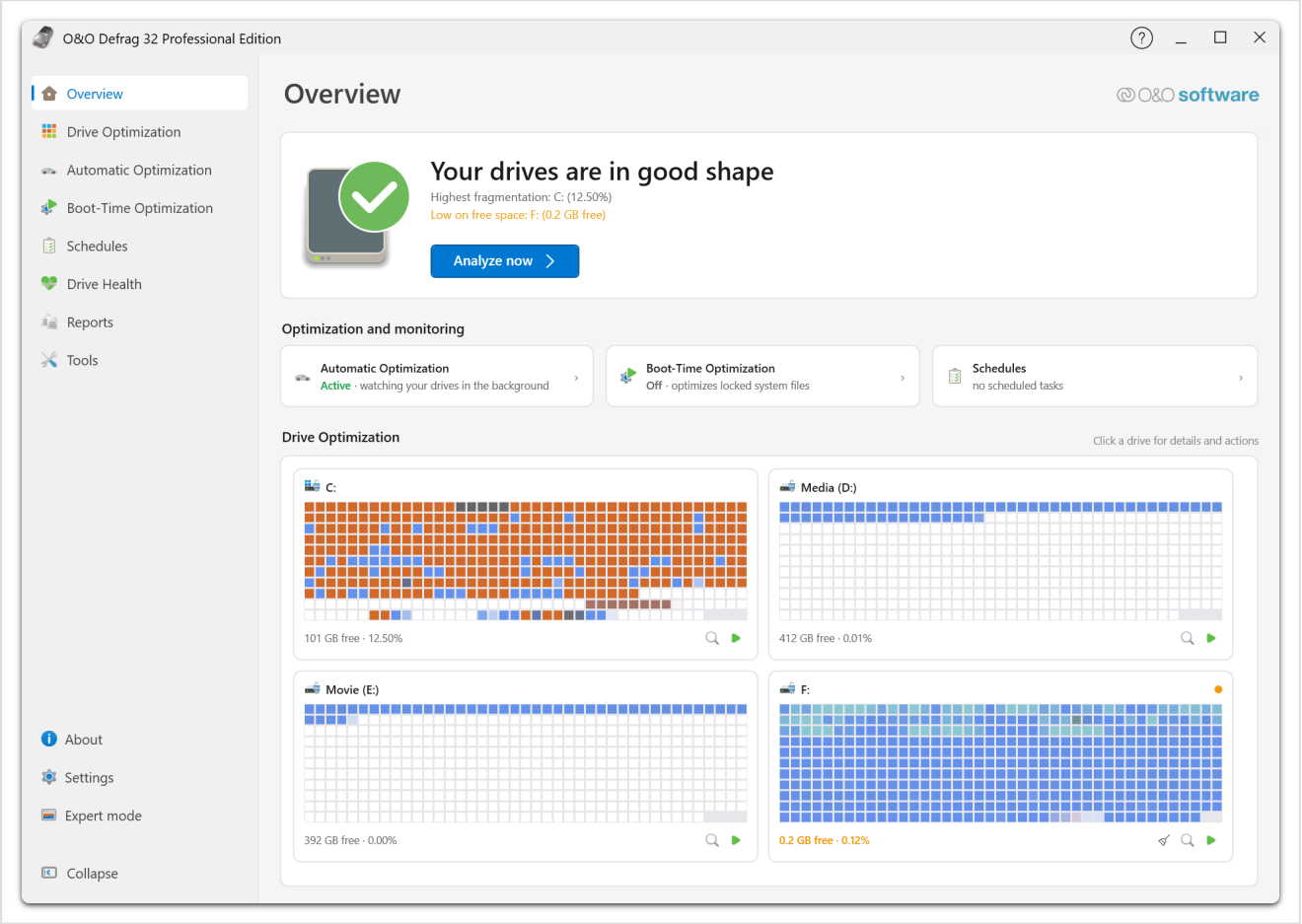

*Угорі наведено загальну оцінку та її причини. У цьому прикладі це найвищий показник фрагментації та брак місця на одному з дисків. Розділ **Оптимізація і моніторинг** містить відомості про автоматичну оптимізацію, оптимізацію під час завантаження та заплановані завдання. Нижче для кожного диска є картка з картою блоків, обсягом вільного місця й ступенем фрагментації.*

Картка диска

У картці наведено том, обсяг даних і вільного простору, фрагментацію та час останнього аналізу. Виберіть диск, щоб переглянути подробиці й доступні дії. Піктограма лупи відкриває карту кластерів, а зелена стрілка запускає оптимізацію диска.

Якщо диск ще не аналізувався, натисніть **Аналізувати зараз** на верхній панелі. Попередні результати корисні для порівняння. Якщо дані на диску суттєво змінилися, повторіть аналіз.

Як реагувати на повідомлення

Повідомлення	Дія
Аналіз ще не виконувався	Проаналізуйте диск, перш ніж вибирати оптимізацію.
Потрібно перевірити фрагментацію	Перегляньте метод, запропонований помічником з оптимізації.
Бракує вільного місця	Перевірте файли та можливості очищення. Оптимізація сама по собі не збільшує місткості.
Автоматичне обслуговування вимкнено	Перед увімкненням перевірте налаштування автоматичної оптимізації та заплановані завдання.
Сповіщення TRIM вимкнено	Перевірте параметр TRIM для Windows у розділі автоматичної оптимізації.
Розклади Windows та Defrag перетинаються	Виберіть програму, яка виконуватиме регулярне обслуговування.

Команда **Передати завдання O&O Defrag** пропонує вимкнути оптимізацію дисків за розкладом Windows. Підтвердьте зміну, якщо хочете передати обслуговування Defrag. Пізніше розклад можна знову ввімкнути засобами Windows.

Навіть якщо розклад Windows вимкнено, сповіщення SSD про видалення можуть і далі передаватися. Див. TRIM для SSD.

Індикатори обслуговування

В області обслуговування наведено відомості про автоматичну оптимізацію, запуск у режимі «Фортеця» й активні заплановані завдання. Картка оптимізації під час завантаження показує, чи заплановано одноразовий автоматичний або ручний запуск. На сторінці Оптимізація під час завантаження можна переглянути режим і вибрані диски або скасувати запланований запуск.

Під час аналізу та оптимізації на сторінці відображається перебіг поточної операції. Дочекайтеся завершення, щоб побачити нову оцінку. Якщо вона залишається низькою, перевірте окремі причини. Наприклад, брак місця потребує інших дій, ніж фрагментація файлів.

Для загальної перевірки продуктивності Windows запустіть **O&O SpeedCheck** із розділу Інструменти.

Аналіз дисків

Під час аналізу програма читає відомості про розміщення даних на диску й оцінює фрагментацію. Файли залишаються на місці.

Виконання аналізу

1. Відкрийте **Диски** та виберіть один або кілька томів.
2. Перевірте літери дисків, мітки та визначені програмою типи накопичувачів.
3. Натисніть **Аналіз** на панелі інструментів.
4. Стежте за станом до завершення аналізу.
5. Перегляньте статистику диска, карту ClusterView і рекомендації помічника з оптимізації.

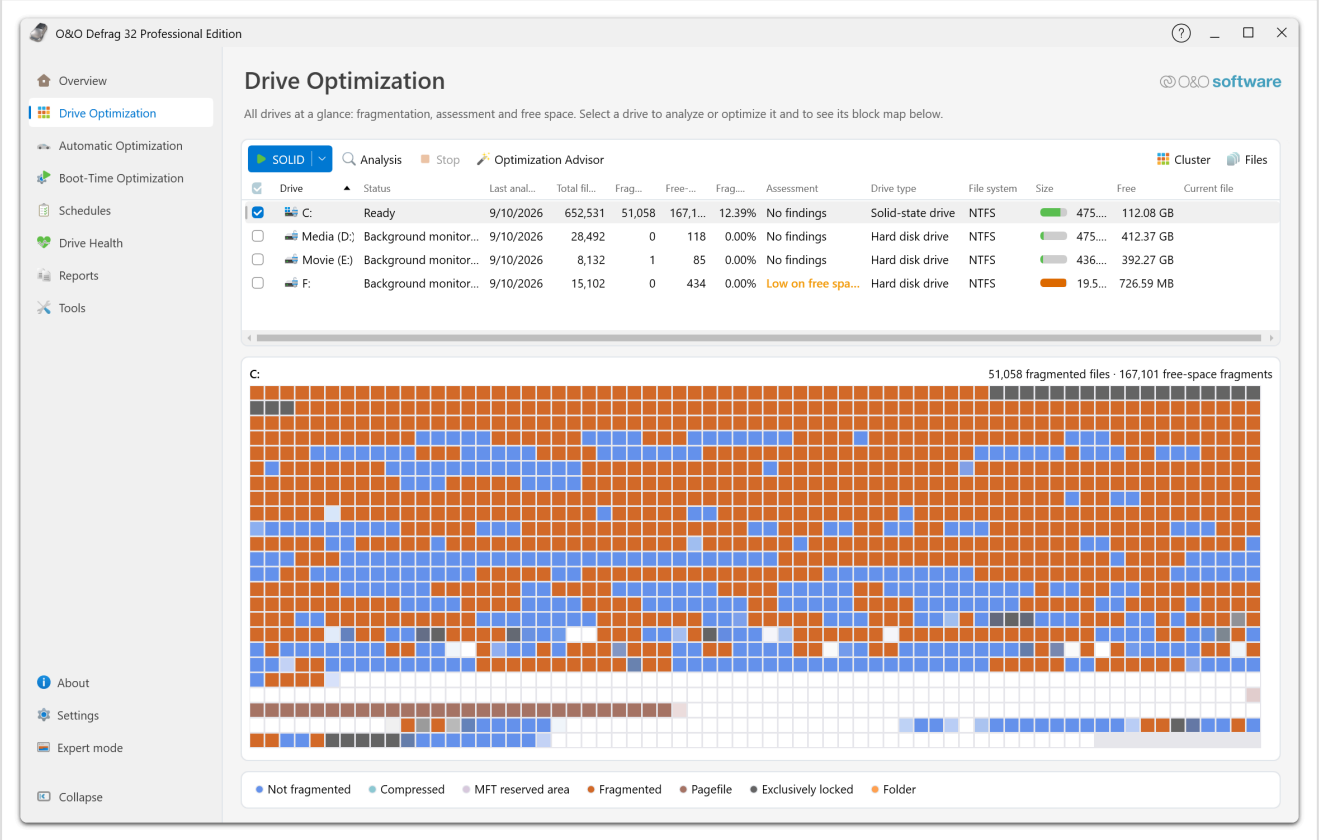

*На панелі інструментів є кнопка вибору методу та команди **Аналіз**, **Зупинити** і **Помічник по оптимізації**. Кнопки **Кластер** і **Файли** праворуч перемикають карту блоків та список файлів. Для кожного диска вказано стан, дату останнього аналізу, кількість файлів і фрагментів, оцінку й тип накопичувача. Нижче показано карту вибраного диска з поясненням кольорів.*

Аналіз можна також почати з повідомлення на сторінці огляду або командою **Лише аналіз** у вікні помічника з оптимізації.

Якщо диск зайнятий, перш ніж запускати іншу операцію, дочекайтеся завершення поточної або зупиніть її. Збір даних для великого тому чи тому з великою кількістю файлів може тривати певний час.

Як читати результати

Перевірте ступінь фрагментації, зайнятий і вільний простір, стан диска та дату аналізу. У заголовку над картою вказано кількість фрагментованих файлів і вільних ділянок. Кнопка **Файли** відкриває FileInspector зі списками найбільших або найбільш фрагментованих файлів. Щоб перевірити окрему ділянку, виберіть блок і відкрийте ClusterInspector.

Карта показує диск у зменшеному масштабі. Один блок на екрані може представляти багато кластерів та кілька файлів. Червоний колір сам по собі не свідчить про апаратну помилку. Зверніться до умовних позначень і перегляньте відомості про блок.

Коли повторити аналіз

Повторіть аналіз після копіювання чи видалення великих обсягів даних, інсталяції програм або зміни параметрів обліку фрагментації. Аналіз до й після обслуговування спрощує порівняння.

Щоб зберігати історію, увімкніть звіти в розділі **Параметри → Звіти**. Для регулярного звіту без переміщення файлів створіть заплановане завдання, яке виконує лише аналіз.

Якщо аналіз не завершується

Переконайтеся, що том доступний, агент підключений та інша операція з диском не виконується. Запишіть текст помилки. У разі повідомлень про апаратні проблеми чи помилки файлової системи перед подальшою оптимізацією див. Усунення несправностей.

ClusterView та ClusterInspector

У ClusterView відображається карта блоків вибраного диска. Після аналізу вона показує розміщення файлів і вільного простору.

Як читати карту

Звіряйте кольори з умовними позначеннями біля карти. Вони допоможуть відрізнити вільні ділянки від зайнятих, а також фрагментовані дані від непереміщуваних. Кольори можуть залежати від вибраної теми.

Блок на екрані представляє діапазон кластерів і може містити частини різних файлів. Якщо ввімкнено змішування відтінків, колір блока може відображати поєднання кількох станів. Для точних відомостей про файли відкрийте інспектор.

Карта відображає логічний розподіл кластерів на томі Windows. На SSD фізичним розміщенням керує контролер: сусідні блоки карти можуть міститися в різних ділянках флешпам’яті. Див. Розміщення файлів і внутрішнє обслуговування SSD.

Перевірка блока

1. Виконайте аналіз диска в розділі **Диски**.
2. Виберіть блок у ClusterView.
3. Відкрийте **ClusterInspector** відповідною кнопкою.
4. Перегляньте список файлів, пов’язаних із цією ділянкою.

Інспектор може показувати ім’я та шлях до файлу, логічний розмір, розмір на диску, початковий кластер, кількість кластерів і фрагментів, ступінь фрагментації та коефіцієнт ROI. Один фрагмент означає, що дані файлу містяться в одній суміжній ділянці. Для розріджених або стиснутих файлів логічний розмір може відрізнятися від виділеного місця.

Повідомлення **Кластер не вибрано** означає, що потрібно вибрати блок. Якщо до аналізу список порожній, ділянка все одно може містити дані.

Налаштування відображення

У розділі **Параметри → ClusterView** можна змінити такі параметри:

- **Затемнення** для блоків із неоднорідним вмістом.
- **3D-ефект**.
- **Виділяти вибране затемненням решти**: інші блоки затемнюються. Замість цього можна позначати вибрані блоки кольоровою рамкою.
- **Розмір блоку** і **Автоматична регулювання DPI**.

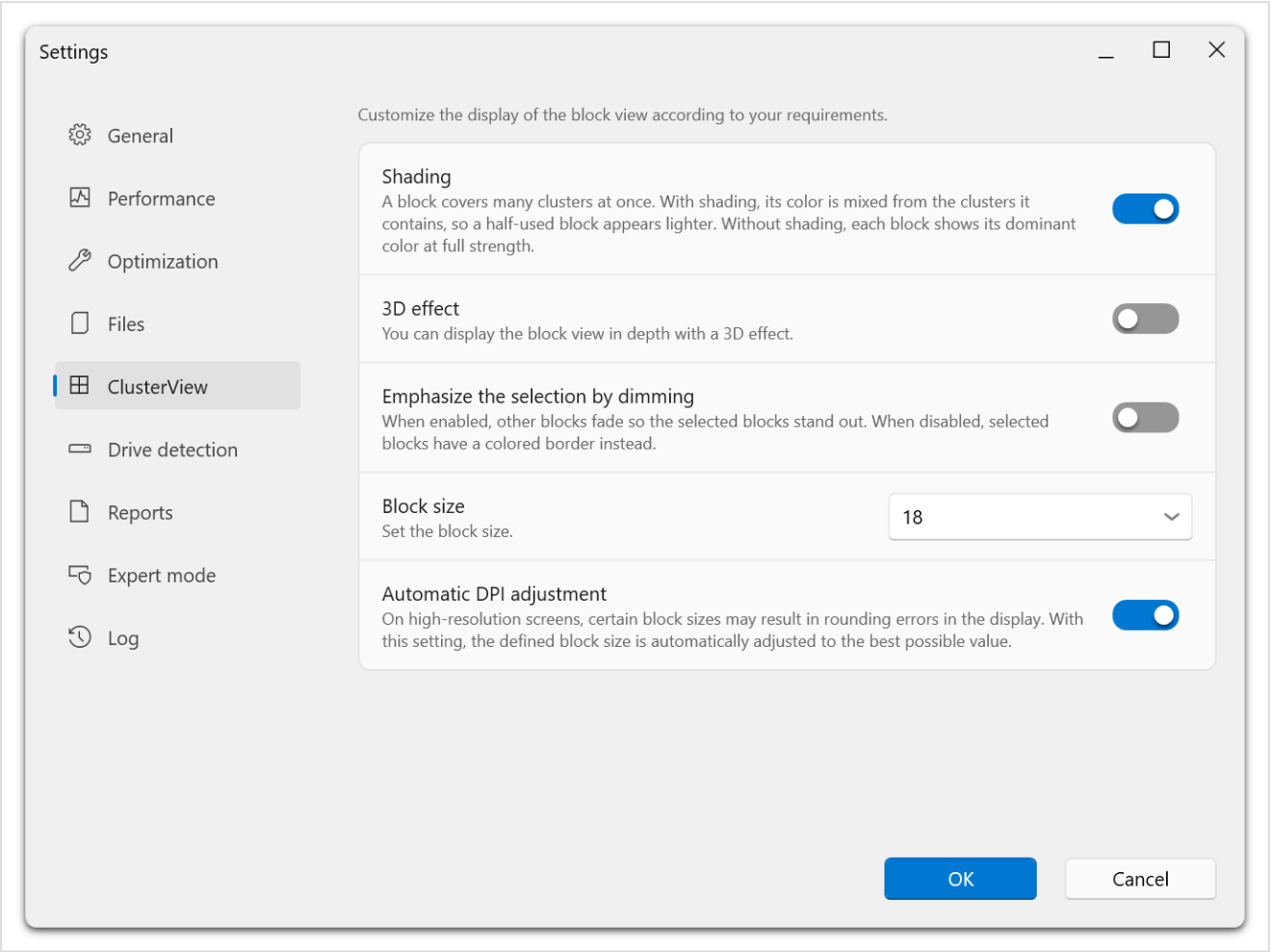

Біля кожного параметра є пояснення. За ввімкненого змішування відтінків наполовину зайнятий блок виглядає світлішим, оскільки його колір складається з кольорів кластерів. Якщо параметр вимкнено, переважний колір блока відображається з повною насиченістю. Автоматичне налаштування DPI запобігає помилкам округлення в сітці блоків на екранах із високою роздільною здатністю.

Ці параметри впливають лише на відображення. Збільште розмір блока, щоб легше розрізняти блоки, або зменште його для докладнішого перегляду розміщення.

Щоб відсортувати список файлів, відкрийте FileInspector. Причини, з яких програма може не виділяти фрагментацію окремих файлів кольором, описано в розділі Коефіцієнт ROI.

FileInspector

FileInspector допомагає визначити, які файли займають місце на диску або впливають на фрагментацію. Він використовує результати аналізу вибраного диска.

Перевірка файлів

1. Виберіть і проаналізуйте диск.
2. Відкрийте **FileInspector** за допомогою елементів керування перевіркою диска.
3. Виберіть групу файлів.
4. Виберіть файл, щоб завантажити відомості про його стан і підсвітити розташування на карті блоків.
5. Перегляньте шлях, розмір, кількість фрагментів і, якщо він відображається, коефіцієнт ROI.

Доступні групи найбільших, найбільш фрагментованих і найбільших фрагментованих файлів, а також фрагментованих метаданих і заблокованих файлів. Список залежить від фільтра. Повідомлення **Файли відсутні** може означати, що жоден файл не відповідає критерію.

Тлумачення результатів

Вартість оптимізації великого файлу з кількох великих фрагментів і малого файлу з тисяч фрагментів різна. Самої кількості фрагментів недостатньо, щоб вирішити, чи варто перезаписувати весь файл.

Стовпець **Коефф. ROI** показує користь від оптимізації SOLID відносно потрібного обсягу запису. Якщо користь мала, файл можуть навмисно залишити фрагментованим. Див. Коефіцієнт ROI та звітування.

Файл можуть утримувати програма, служба або Windows. Звичайний файл даних іноді звільняється після закриття програми. Для системного файлу може знадобитися оптимізація під час завантаження. Не завершуйте роботу служб і не розблоковуйте файли примусово лише заради показника у звіті.

Використання відомостей про файли для планування обслуговування

Якщо основну частину списку займає часто змінювана база даних чи віртуальний диск, узгодьте обслуговування з роботою програми, яка його використовує. За допомогою правил для файлів виключіть об’єкти зі звичайної оптимізації. Перевірте також правила включення: відповідне включення має перевагу над виключенням.

Великий розмір або фрагментація файлу не свідчать, що його безпечно видалити. FileInspector використовується для діагностики. Для видалення даних скористайтеся програмою, якій вони належать, або перевіреною процедурою очищення.

Стан диска та S.M.A.R.T.

У розділі **Стан** відображаються відомості про стан, доступні через накопичувач і Windows. S.M.A.R.T. — дані власної системи моніторингу пристрою. Фрагментація файлів оцінюється окремо.

Перевірка диска

1. Відкрийте **Стан**.
2. Знайдіть потрібний фізичний пристрій у списку.
3. Двічі клацніть його, щоб відкрити **Інформація про стані диска**.
4. Перевірте загальну оцінку, доступні атрибути, їхні значення та описи.

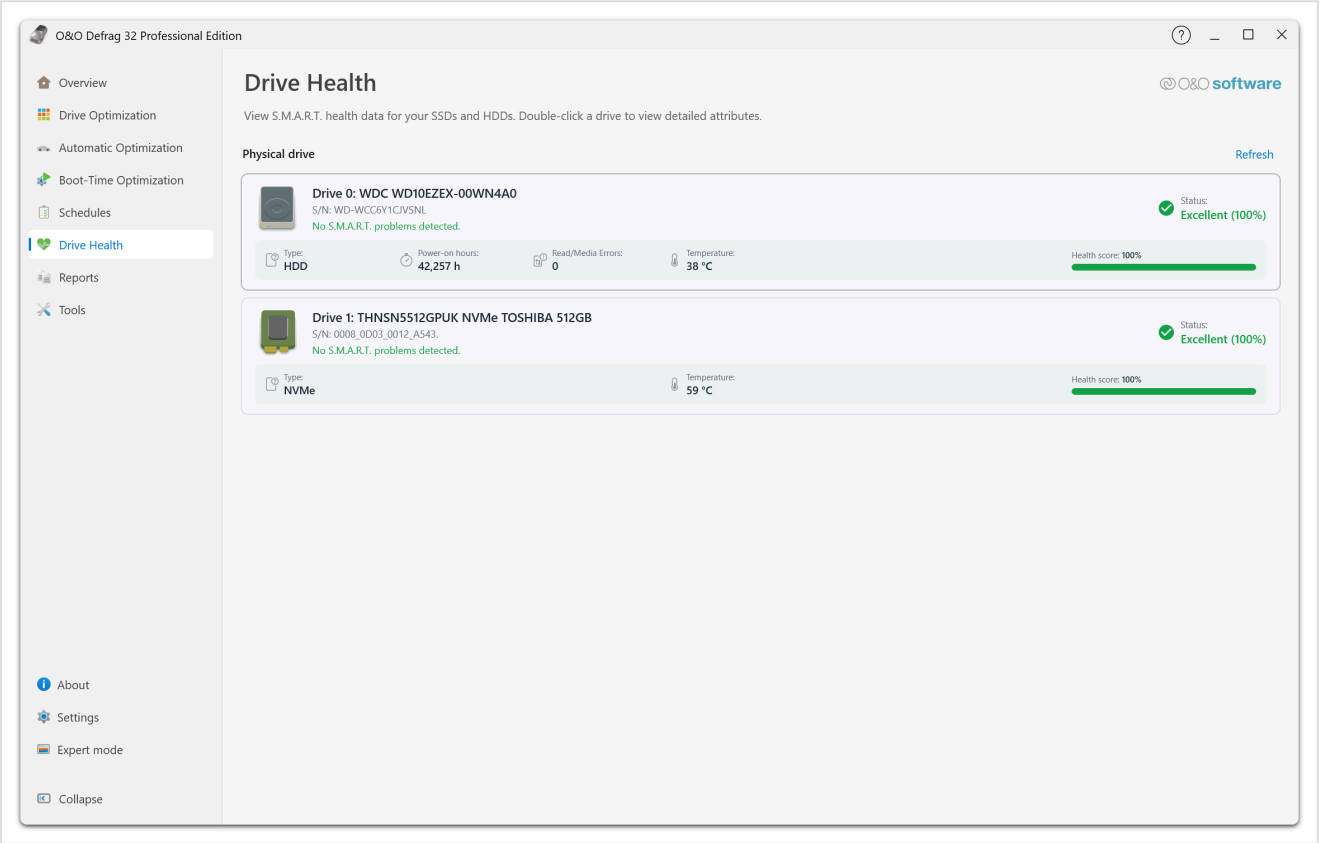

*На сторінці перелічено фізичні пристрої. На картці є модель, серійний номер, відомості про виявлені проблеми S.M.A.R.T. й доступні показники. У цьому прикладі це тип, години роботи, помилки читання й носія та температура. Кнопка **Оновити** вгорі праворуч повторно зчитує значення.*

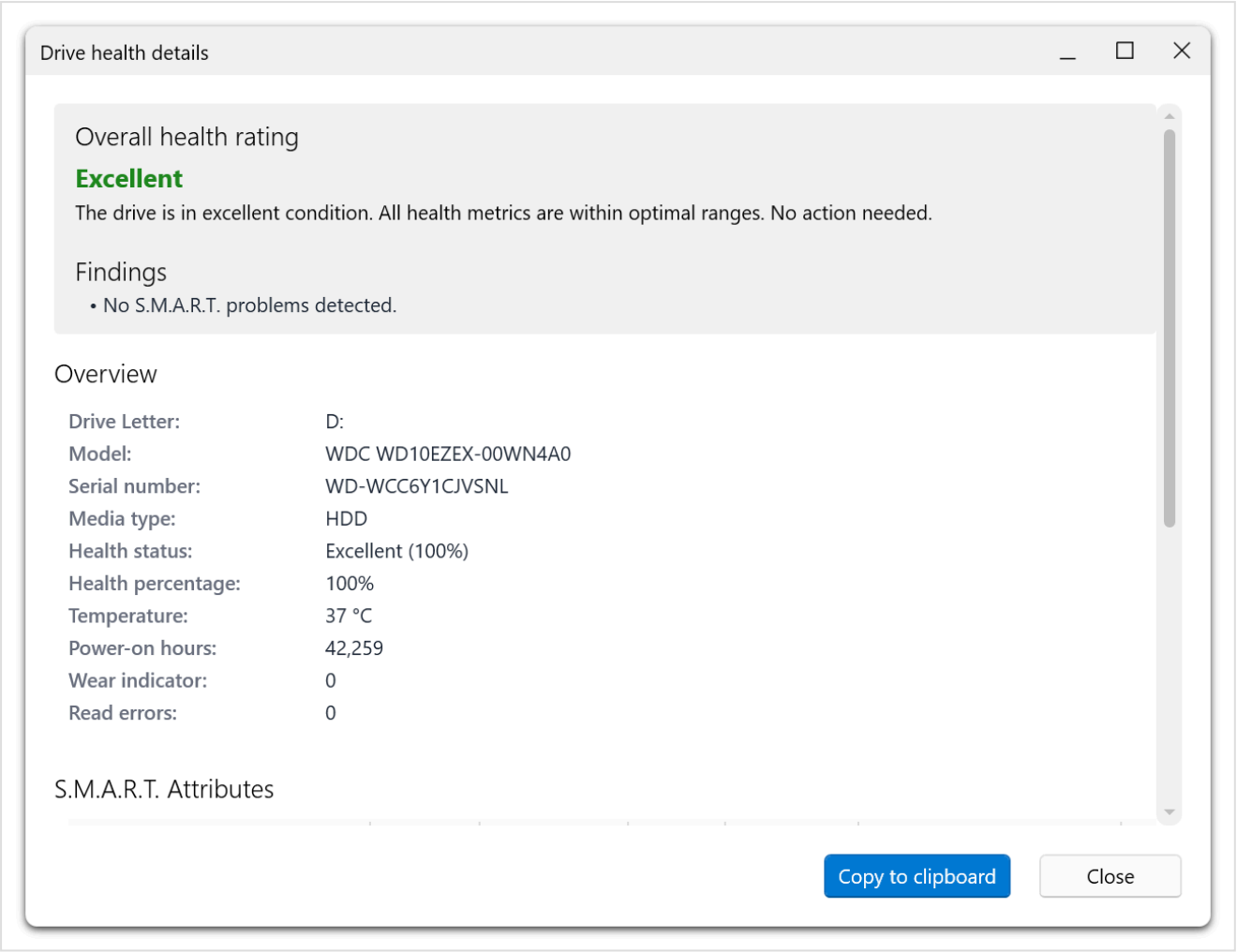

*Спочатку у вікні показано загальну оцінку й підстави для неї, потім огляд пристрою та весь список атрибутів S.M.A.R.T. Команда **Скопіювати в буфер обміну** збирає ці відомості для звернення до служби підтримки.*

Один фізичний диск може містити кілька томів. Порівнюючи дані з розділом **Диски**, перевірте, що вибрано той самий фізичний пристрій. Окремі букви дисків можуть позначати томи одного накопичувача.

Тлумачення результату

Добра оцінка стану означає, що за доступними вимірами попереджень немає. Пристрій усе одно може вийти з ладу. Якщо значення відсутнє, дані були недоступні. Це не нульове значення.

Доступність і значення атрибутів залежать від типу підключення та контролера: SATA, NVMe, USB, RAID тощо. Деякі адаптери передають не всі дані про стан. O&O Defrag показує тільки показники, до яких надає доступ система зберігання.

Серед корисних показників — температура, години роботи, перерозподілені або невиправні сектори, помилки інтерфейсу, резервна місткість, зношення та критичні попередження пристрою. Значення й межі атрибутів перевіряйте за документацією виробника. Єдиної температурної норми чи однакового тлумачення необроблених лічильників для всіх дисків немає. Оцінюйте і поточні значення, і їх зміни в часі.

Якщо диск повідомляє про проблему

1. Захистіть важливі дані за допомогою резервного копіювання або процедури відновлення, що відповідає ознакам несправності.
2. Запишіть назву пристрою, оцінку та підозрілі атрибути.
3. Перегляньте вказівки виробника щодо діагностики обладнання.
4. Не запускайте багаторазово інтенсивну оптимізацію в спробі зняти апаратне попередження.
5. Якщо потрібна допомога з тлумаченням показників Defrag, виберіть **Скопіювати в буфер обміну** у вікні докладних відомостей і зверніться до служби підтримки.

Перевірка файлової системи може усунути помилки її структури. Зношену флешпам’ять або пошкоджені механічні компоненти вона не відновлює. Див. Перевірка та виправлення.

Оцінка фрагментації на панелі огляду та оцінка стану пристрою характеризують різні речі. Справний диск може містити фрагментовані файли, а на диску з добре впорядкованими файлами може бути апаратна несправність.

Як користуватися помічником з оптимізації

Помічник з оптимізації рекомендує метод для кожного вибраного диска окремо. Відкрийте його, щоб ознайомитися з поясненнями перед запуском, особливо коли вибрано і HDD, і SSD.

Як отримати рекомендацію

1. У розділі **Диски** виберіть один або кілька дисків.
2. Відкрийте **Помічник по оптимізації**.
3. Виберіть мету оптимізації.
4. Для кожного диска перегляньте рекомендований метод, пояснення й можливі альтернативи.
5. Якщо потрібні свіжі дані, виберіть **Лише аналіз**. Щоб почати запропоновані операції, виберіть **Застосувати рекомендації**.

Диски, які зайняті або перебувають у черзі, не входять до плану. Повідомлення **Спочатку виконайте аналіз** означає, що бракує даних про фрагментацію. Повідомлення **Нічого робити не потрібно** означає, що для вибраної мети наразі немає потреби в операції.

Вибір мети

Мета	Очікуваний результат
Найкращий результат	Вибрати ефективний метод для кожного диска, допускаючи тимчасове зростання навантаження, якщо це корисно.
Знизити навантаження	Обмежити навантаження, щоб можна було продовжувати роботу за комп’ютером.
Об’єднить вільне місце	Надати перевагу об’єднанню вільних ділянок, наприклад перед зменшенням розділу або створенням образу.

Об’єднання вільного місця лише готує диск. Зменшення розділу та створення образу виконуються окремо. Заблоковані дані й структури файлової системи можуть обмежувати, наскільки інший інструмент зможе зменшити том.

Як читати оцінки методів

Оцінки **Рекомендовано**, **Підходить** і **Не рекомендовано** стосуються вибраного диска й мети. Інші методи можуть потребувати більше часу, вільного місця чи операцій запису. Метод, недоцільний для SSD, може бути корисним для HDD.

Помічник може попередити, що сортування за часом останнього доступу неефективне, якщо Windows не відстежує цей час. Перед повною реорганізацією він також може запропонувати звільнити місце.

Оцінка тривалості, якщо вона відображається, може спиратися на попередній запуск. Через зміни даних та іншу активність фактичний час може відрізнятися.

Автоматичний вибір на панелі інструментів

Увімкніть **Автоматично вибирати найкращий метод** або виберіть **Помічник вибирає для кожного диска** у меню методів. Назва дії зміниться на **Оптимізувати (рекомендовано)**. O&O Defrag самостійно добере метод для кожного диска.

Для ручного налаштування див. Методи оптимізації. У командного рядка інше правило за замовчуванням: `OODCMD defrag` застосовує SOLID/Quick, якщо метод не задано.

Запуск, призупинення та зупинення оптимізації

Ручна оптимізація виконує дію для вибраних дисків. Використовуйте її для негайного запуску або коли потрібен конкретний метод.

Запуск операції

1. Відкрийте **Диски** і виберіть потрібні томи.
2. Виконайте аналіз, якщо результатів немає або вони застаріли.
3. Відкрийте меню методів і виберіть метод або ввімкніть автоматичний вибір за допомогою помічника.
4. Ознайомтеся з поясненнями, вимогами й запитами на підтвердження.
5. Запустіть операцію та стежте за її станом.

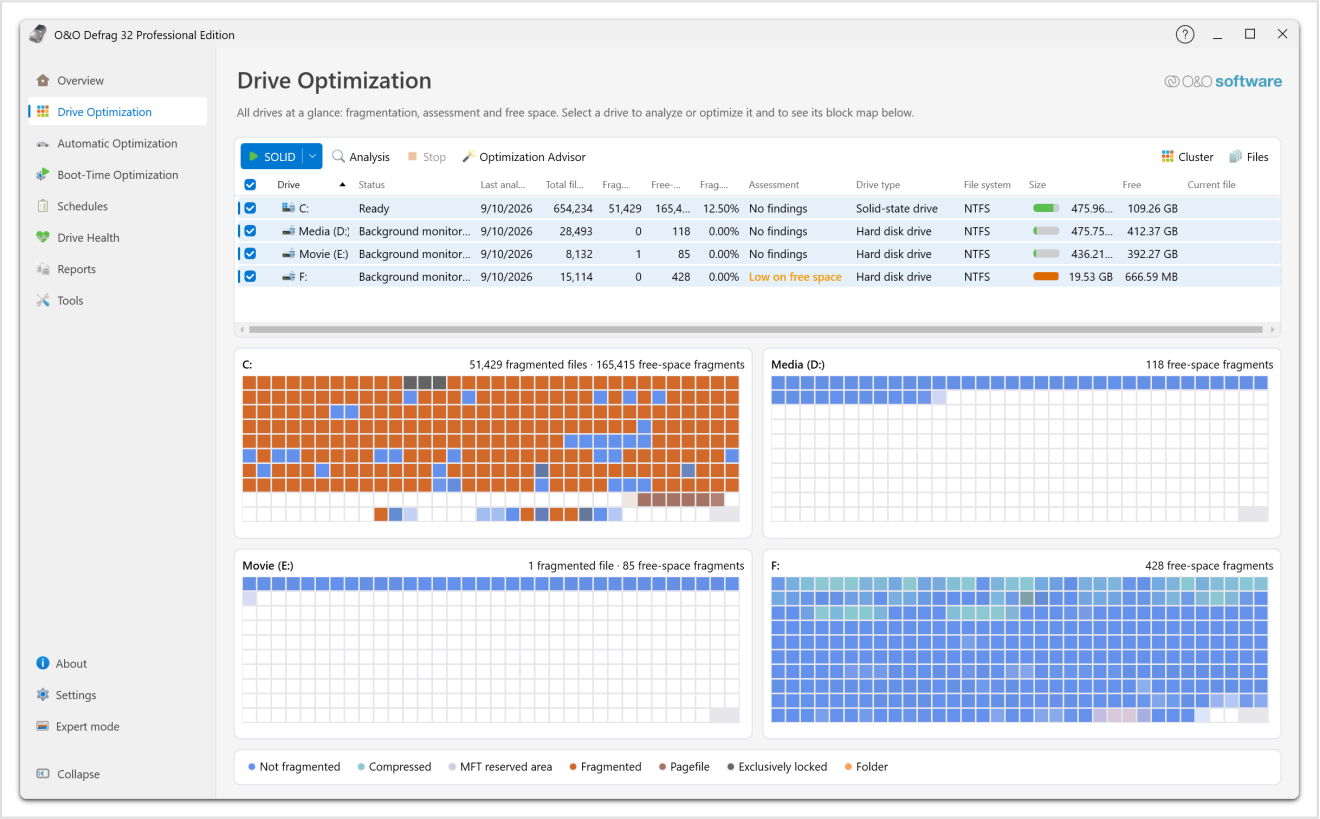

Якщо вибрано кілька дисків, замість однієї великої карти буде показано окрему карту для кожного диска. Прапорець у заголовку стовпця вибирає відразу всі диски. Перевірте вибір перед запуском методу, який переміщує багато даних.

Для першого запуску скористайтеся помічником з оптимізації. Перед застосуванням традиційного методу сортування для HDD перевірте визначений тип носія.

Перебіг операції

У стані диска відображаються поточна дія та її перебіг. Для методів із кількома проходами, зокрема SOLID/Complete, назва етапу може змінюватися. Під час обробки великого файлу або дії обмежень навантаження видимий перебіг іноді тимчасово завмирає.

Якщо карта деякий час не змінюється, перевірте стан і повідомлення, перш ніж запускати іншу операцію.

Призупинення та зупинення

Якщо доступна команда **Пауза**, скористайтеся нею для тимчасової перерви та відновіть операцію, коли будете готові. Щоб завершити операцію, виберіть **Зупинити**. Дочекайтеся підтвердження від агента: йому може знадобитися час для завершення поточної дії.

Після зупинення вже переміщені файли залишаються на нових місцях. Для актуальної оцінки перед новим запуском повторіть аналіз.

Закриття головного вікна не гарантує зупинення, оскільки операцію виконує фоновий агент. Скористайтеся командою керування й перевірте стан.

Робота за комп’ютером під час оптимізації

У помічнику виберіть мету **Знизити навантаження** або зменште допустиме навантаження в розділі **Параметри** → **Продуктивність**. За нижчого обмеження операція може тривати довше. Не від’єднуйте зовнішній накопичувач під час роботи.

Для обслуговування за розкладом налаштуйте монітор активності, обмеження тривалості й умови живлення самого завдання.

Перевірка результату

Після завершення перевірте результат у розділі **Диски** та у звітах. Якщо залишилися фрагментовані файли, з’ясуйте причину перед запуском інтенсивнішого методу. Див. Коефіцієнт ROI, Правила для файлів та Оптимізація під час завантаження.

Методи оптимізації

Вибирайте метод залежно від типу носія й мети. Почніть із помічника з оптимізації. Він спочатку визначає, чи доцільна операція, а потім рекомендує спосіб її виконання.

Порівняння методів

Метод	Призначення	Особливості
Аналіз	Збір даних про розміщення файлів і фрагментацію.	Зберігає наявне розміщення файлів.
SOLID	Об’єднання фрагментів файлів з обмеженням обсягу запису.	Загальна оптимізація файлів на SSD та HDD. Об’єднання всього вільного місця не є її метою.
SOLID/Complete	Ретельніша оптимізація SOLID, зокрема об’єднання вільного місця.	Кілька проходів, більше переміщених даних і часу.
STEALTH	Дефрагментація з низьким споживанням ресурсів.	Доцільна, коли важлива швидкодія або мало робочого простору. Може тривати довше.
SPACE	Об’єднання вільного місця.	Після завершення перевірте результат: окремі файли можуть залишитися фрагментованими.
COMPLETE/Name	Упорядкування файлів за іменами.	Ретельний метод для HDD. Потребує часу та вільного місця.
COMPLETE/Modified	Упорядкування за часом останньої зміни.	Для цілеспрямованої зміни порядку файлів на HDD.
COMPLETE/Access	Упорядкування за часом останнього доступу.	Потребує актуальних часових позначок. Помічник може вказати, що їх відстеження вимкнено.
OPTIMIZE	Об’єднання файлів у налаштованих зонах за стратегією SPACE без сортування.	На цільовому томі має бути ввімкнено зони.
OPTIMIZE/Quick	Швидке переміщення файлів у відповідні зони без сортування.	Потребує зон. Підходить, коли час обслуговування обмежено.
OPTIMIZE/Complete	Повна оптимізація за методом кожної зони, наприклад із сортуванням за іменами.	Потребує зон і більше часу на обслуговування.

У сучасному інтерфейсі швидкий варіант SOLID має назву **SOLID**. В OODCMD він називається **SOLID/Quick** і запускається командою `solid-quick`. Команда `solid` в OODCMD вибирає **SOLID/Complete**. Відповідність назв див. у довіднику командного рядка.

Вибір для SSD

Скористайтеся помічником і параметрами TRIM для SSD. На SSD сортування за іменем або датою зазвичай додає операції запису, а переваги від скорочення механічного пошуку, як на HDD, немає. Коефіцієнт ROI у SOLID допомагає уникнути перезаписування великих файлів заради незначної користі.

Вибирайте SOLID/Complete, коли потрібно також об’єднати вільне місце. Після кожної швидкої оптимізації виконувати повний прохід не потрібно.

Вибір для HDD

Для звичайного обслуговування використовуйте швидку оптимізацію файлів, для обмеження навантаження — STEALTH. Ретельніший метод доречний за достатньої фрагментації та достатнього часу на обслуговування.

Методи COMPLETE реалізують певний порядок розташування файлів і змінюють його суттєвіше, ніж звичайне об’єднання фрагментів. Вибирайте такий метод, лише якщо вам потрібен відповідний порядок.

Методи із зонами

Перед використанням варіантів OPTIMIZE увімкніть і налаштуйте зони. Якщо команда повідомляє, що зони вимкнено, виправте налаштування або виберіть метод без зон.

Вільне місце та результати

Переміщення багатьох файлів потребує робочого простору й часу. Якщо помічник вказує на брак вільного місця, спочатку перевірте, що можна очистити. Блокування файлів, виключення, вільне місце та параметри ROI можуть залишити частину файлів фрагментованими за будь-якого методу.

Оптимізація SSD і TRIM

O&O Defrag пропонує оптимізацію файлів і TRIM для SSD. Команда TRIM повідомляє накопичувачу, які ділянки Windows більше не використовує. Для сортування файлів і безпечного стирання даних потрібні інші операції.

Розміщення файлів і внутрішнє обслуговування SSD

Windows описує файли логічними кластерами й неперервними ділянками (екстентами). Контролер SSD зіставляє логічні адреси з фізичною флешпам’яттю. Після об’єднання екстентів файлу його дані все одно можуть займати кілька фізичних блоків. Тому ClusterView відображає розміщення даних на томі, а не фізичну карту комірок NAND.

Windows і логічний том

- **Оптимізація файлів.** Об’єднує екстенти файлу у файловій системі. Переміщення даних потребує запису.
- **TRIM.** Повідомляє про логічні ділянки, які більше не використовуються. Фрагменти файлів залишаються на місці.

Контролер SSD і фізична флешпам’ять

Під час **збирання сміття** контролер може скопіювати чинні сторінки в інше місце, а потім стерти блок для повторного використання. TRIM допомагає визначити, які дані більше не потрібно зберігати. Час і фізичне розміщення визначає контролер. За самою кількістю фрагментів файлу неможливо визначити кількість циклів стирання.

Ці операції доповнюють одна одну й не потребують виконання в певній послідовності.

Чому оптимізація потребує запису

Переміщення файлів потребує запису, тому лічильник запису SSD під час оптимізації може зрости. Мета полягає в тому, щоб зменшити суттєву фрагментацію файлової системи, обмежуючи обсяг перезапису. Залиште захист ROI увімкненим і дотримуйтеся рекомендацій помічника. Повторні запуски лише заради нульової фрагментації недоцільні.

Обсяг запису з боку комп’ютера й фактичний запис у флешпам’ять — різні показники. Збирання сміття може спричиняти додатковий внутрішній запис — це називають **підсиленням запису**. Уточніть, який лічильник показує накопичувач. Кількість усунених фрагментів неможливо прямо перевести в заощаджені цикли запису чи додатковий строк служби SSD.

Три незалежні налаштування

Параметр	Що він визначає
Сповіщення Windows про видалення (TRIM)	Чи передає Windows відомості про видалення на сумісні SSD.
TRIM за розкладом в O&O Defrag	Як часто Defrag виконує обслуговування SSD.
Оптимізація дисків за розкладом у Windows	Чи виконує Windows власне заплановане завдання оптимізації.

Вимкнений розклад оптимізації Windows не означає, що сповіщення про видалення також вимкнено. Так само ввімкнення TRIM у Windows не створює розкладу в Defrag.

Налаштування обслуговування SSD

1. Відкрийте **Автоматична оптимізація**.
2. Перевірте параметр **Регулярно оптимізуйте твердотільні накопичувачі**.
3. Виберіть інтервал для **Виконайте команду TRIM**.
4. Перевірте параметр **Передавати SSD сповіщення об видаленні (TRIM)**.
5. Якщо Windows повідомляє, що сповіщення вимкнено, за потреби ввімкніть відповідний параметр.
6. Після зміни перевірте стан.

Зміни на цій сторінці застосовуються одразу. Якщо Windows відхилить зміну, перемикач повернеться до значення, яке повідомляє система, і з’явиться повідомлення. Невідомий стан TRIM означає, що програмі не вдалося його прочитати. Режим при цьому може бути ввімкнений.

Доступні інтервали від 6 годин до 2 тижнів. Почніть зі стандартних значень програми й за потреби змініть їх відповідно до умов обслуговування.

Уникнення накладання розкладів

Якщо на панелі огляду повідомляється, що Windows і Defrag обидві оптимізують диски за розкладом, визначте, якій програмі доручити регулярне обслуговування. Команда **Передати завдання O&O Defrag** на панелі огляду пропонує вимкнути розклад Windows. За потреби його можна знову ввімкнути в Windows.

Оптимізація файлів на SSD

Якщо фрагментація файлів на SSD істотна, помічник може рекомендувати SOLID. Залиште захист ROI увімкненим, якщо немає конкретної причини його змінити. Застосовувати традиційне сортування лише для усунення незначної залишкової фрагментації недоцільно.

Якщо тип пристрою визначено неправильно, див. Визначення типу диска. В OODCMD немає команди TRIM для SSD.

Коефіцієнт ROI та відображення фрагментації у звітах

Коефіцієнт ROI зіставляє користь від зменшення кількості фрагментів файлу з обсягом даних, який доведеться перезаписати. Так SOLID може пропускати файли, якщо невелика користь не виправдовує витрати на запис.

Наприклад, об’єднання трьох великих фрагментів дуже великого файлу може потребувати значно більше запису, ніж об’єднання тисяч фрагментів малого файлу. Сама кількість фрагментів після оптимізації не свідчить про помилку.

Параметр оптимізації

Відкрийте **Параметри** → **Оптимізація** і перегляньте параметр **Оптимізувати лише файли, виграш яких виправдовує операції запису (коефіцієнт ROI)**.

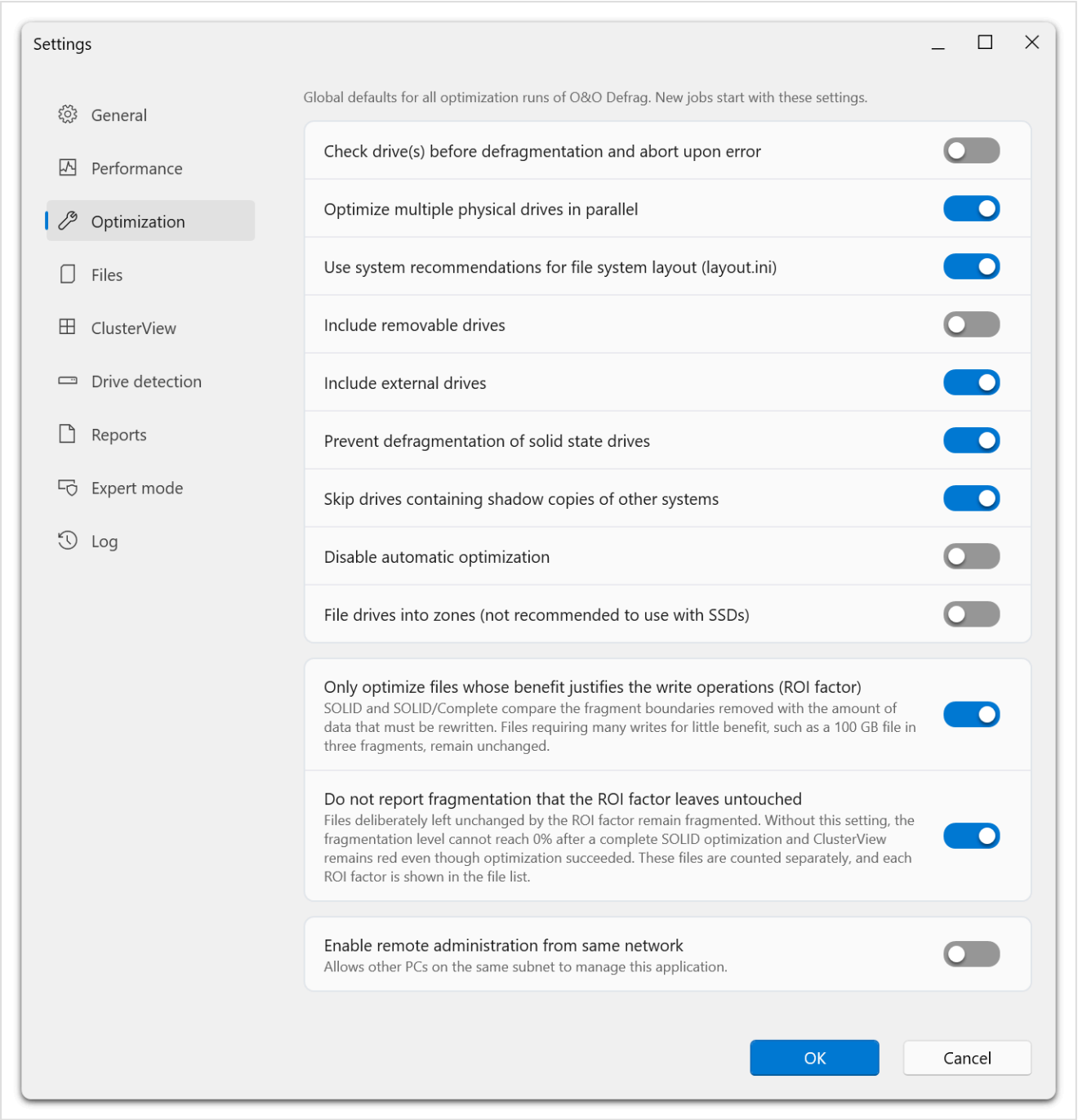

Обидва параметри ROI містяться в окремій групі під загальними налаштуваннями оптимізації. Програма пояснює дію кожного на прикладі файлу розміром 100 ГБ із трьома фрагментами. Його об'єднання вимагало б багато операцій запису за незначної користі, тому SOLID пропускає файл.

За замовчуванням параметр увімкнено. Він діє для SOLID і SOLID/Complete. Решта методів визначають, які файли оптимізувати, незалежно від нього.

У завдань є власний відповідний параметр. Перевірте його в наявних завданнях окремо. Зміна загальних значень за замовчуванням не обов'язково змінює збережені завдання.

Параметр звітування

Параметр **Не показувати фрагментацію, яку коефіцієнт ROI залишає без змін** виключає свідомо пропущені фрагменти з показника фрагментації диска й червоного забарвлення в ClusterView, щоб вони не спотворювали загальну картину.

Цей параметр також увімкнено за замовчуванням і доступний, поки активна оптимізація з урахуванням ROI. Він впливає на те, як аналіз та оптимізація показують фрагментацію. Файли при цьому не переміщуються й не видаляються.

Пропущені файли можна переглянути. Їхня кількість обліковується окремо. Параметр не позначає як успішно оптимізовані файли, для яких завадили блокування або брак місця.

Перевірка файлу

Відкрийте FileInspector або ClusterInspector і перегляньте **Коефф. ROI** разом із розміром файлу й кількістю фрагментів. Пояснення у вікні допоможе зрозуміти, чому файл пропущено.

Порівняння звітів

Порівнюйте звіти з однаковими параметрами звітування. Якщо вимкнути параметр звітування й повторити аналіз, показник фрагментації може зрости, хоча розміщення файлів не змінилося.

Щоб побачити всю залишкову фрагментацію, змініть параметр звітування, повторіть аналіз і врахуйте цю зміну під час оцінювання результатів. Вимкнення захисту ROI під час оптимізації може збільшити обсяг запису. Змінюйте його для конкретної мети обслуговування.

Зони дефрагментації

Поділ на зони дає O&O Defrag змогу розміщувати файли за правилами й застосовувати окрему стратегію до кожної групи. Це доречно, коли потрібно цілеспрямовано змінити порядок даних на диску, особливо на HDD.

Увімкнення поділу на зони

На сторінці загальних параметрів **Параметри → Оптимізація** є параметр **Розподіляти диски по зонам (не рекомендовано для SSD)**. Він вмикає або вимикає поділ на зони для всіх томів. Докладні правила задаються окремо.

Для налаштування завдання відкрийте **Диски → Розподіл по швидкісним зонам…** у його редакторі. Виберіть область дії й правила. Для методів OPTIMIZE потрібно ввімкнути зони на цільових томах.

Налаштування зон для завдання

1. Відкрийте або створіть завдання в розділі **Завдання**.
2. На вкладці **Диски** виберіть **Розподіл по швидкісним зонам…**.
3. Виберіть область дії: групу за замовчуванням або певний диск.
4. Увімкніть поділ на зони для вибраної області.
5. Перевірте зони програмних файлів, даних користувачів і рідко вживаних файлів.
6. Для кожної ввімкненої зони задайте метод, параметр великих файлів і правила вибору файлів.
7. За потреби додайте чи видаліть правило або перемістіть його до сусідньої зони.
8. Підтвердьте зміни в редакторі зон і збережіть завдання.

Для окремого диска можна задати параметри, відмінні від групи за замовчуванням. Перед редагуванням перевірте область дії, щоб відрізнити локальну зміну від загального правила.

Правила та розміщення

Правило зони відносить до неї файли за шляхом або маскою. Формулюйте прості правила й уникайте широких масок, що без потреби перекриваються.

У сучасному редакторі зон можна змінювати групи файлів і методи. Межі та розміри зон графічно не задаються. Перенесення правила до іншої зони змінює групу відповідних файлів, а не частку місткості диска.

Якщо файл відповідає правилам кількох зон, перевагу має конкретніший шлях із більшою кількістю вкладених папок. Наприклад, маска `*.jpg` не перемістить зображення до своєї зони, якщо правило шляху `C:\Users\*` уже відносить їхню папку до іншої.

Методи зон і сортування

Вибраний для окремої зони метод діє лише під час обробки диска методом **OPTIMIZE/Complete**. Метод **OPTIMIZE** об’єднує дані в кожній зоні за стратегією SPACE, а **OPTIMIZE/Quick** переміщує файли у відповідні зони та дефрагментує їх. Останні два методи не сортують файли незалежно від методу, зазначеного для зони.

Команда **Сортувати по імені** упорядковує файли зони за повним шляхом: послідовно за папками, а всередині кожної папки — за абеткою. Вона не групує файли за типом чи розширенням, тому зображення з різних папок залишаться поряд з іншими файлами своїх папок. Щоб розмістити певні файли разом, об’єднайте їх правилом зони.

Перевірка конфігурації

У вікні **Вибір дисків і методу дефрагментації…** виберіть метод із підтримкою зон, збережіть завдання й перегляньте звіт після наступного виконання. Якщо операція не починається через вимкнені зони, перевірте конфігурацію цільового диска.

Для регулярного обслуговування SSD використовуйте SOLID і TRIM. Сортування за зонами для цього не потрібне.

Автоматична оптимізація

Агент O&O Defrag може регулярно обслуговувати диски у фоновому режимі без фіксованого часу запуску. Для операції з власною назвою, конкретними дисками, точним розкладом чи особливими умовами запуску створіть завдання.

Увімкнення фонового обслуговування

1. Відкрийте **Автоматична оптимізація**.
2. Увімкніть **Плануйте автоматичну оптимізацію**.
3. Налаштуйте **Виконайте швидкий метод** та **Виконайте ретельну методику**.
4. Перевірте окремі параметри обслуговування SSD.
5. Перевірте стан автоматичної оптимізації на сторінці огляду.

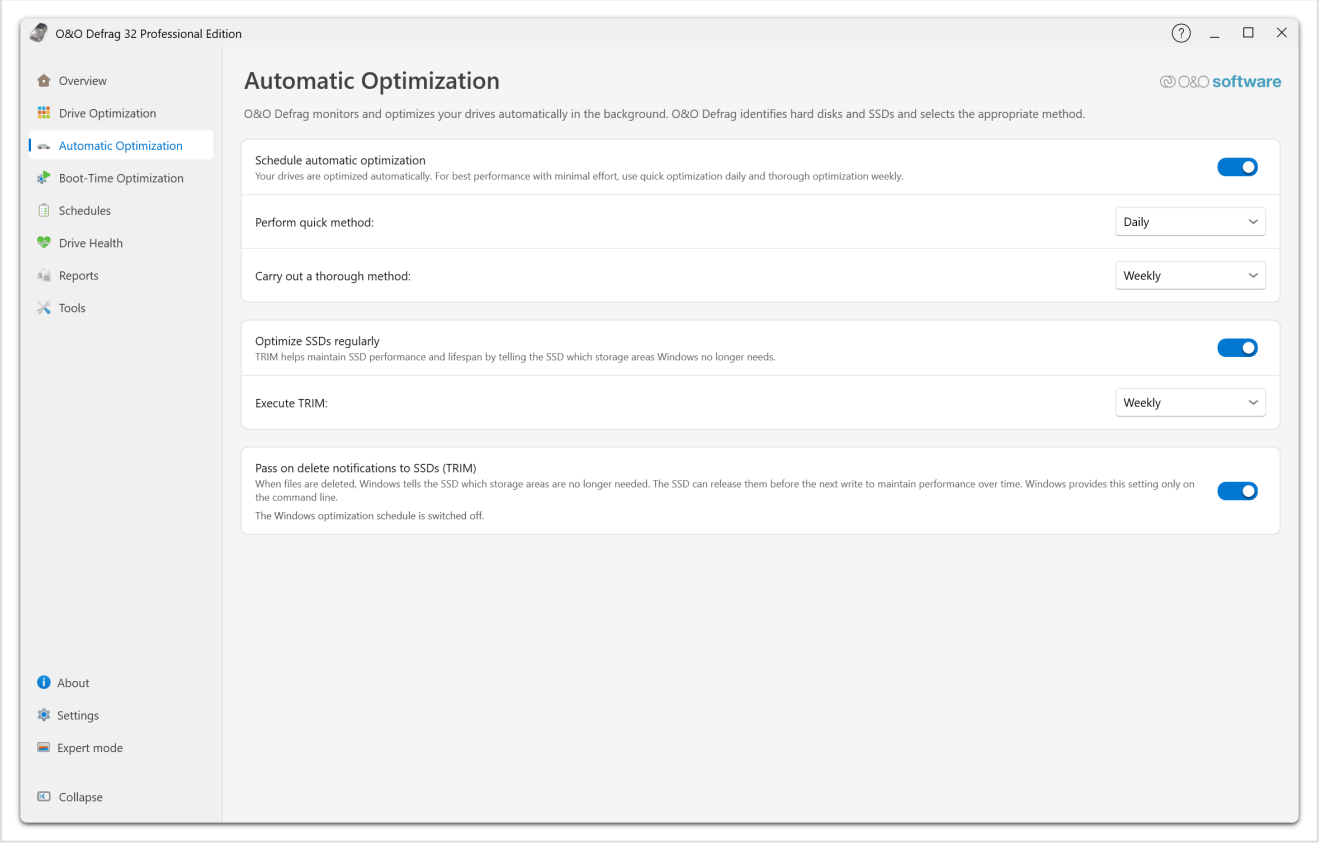

*Перша група вмикає фонове обслуговування та задає періодичність швидкого й ретельного методів. Друга стосується обслуговування SSD та інтервалу **Виконайте команду TRIM**. Третя керує передаванням сповіщень Windows про видалення до SSD. Нижче відображається стан розкладу оптимізації Windows.*

Зміни застосовуються відразу. Інтерфейс пропонує щоденне виконання швидкого методу й щотижневе — ретельного. Вибирайте інтервали відповідно до навантаження: найкоротший інтервал доречний не завжди.

Для обох методів доступні **Не виконувати**, кожні 6 або 12 годин, кожні 1, 2, 3 або 5 днів, щотижня та раз на 2 тижні.

Як агент вибирає метод

Для кожного диска агент вибирає метод за такою схемою.

Диск	Швидкий метод	Ретельний метод
HDD	STEALTH	SPACE
HDD з увімкненими зонами	OPTIMIZE/Quick	OPTIMIZE
SSD	SOLID	SOLID

На SSD в обох випадках запускається той самий метод — SOLID. У звітах і OODCMD він називається SOLID/Quick. Автоматична оптимізація не запускає SOLID/Complete на SSD: додаткові проходи переміщують значно більше даних і збільшували б зношення під час кожного запуску. Тому SOLID/Quick у звіті за інтервал ретельної оптимізації — очікуваний результат. Щоб об’єднати вільний простір SSD, запустіть SOLID/Complete вручну або в завданні.

Під час роботи назва операції **Автоматична оптимізація (ретельна)** показує, який розклад ініціював запуск. Застосований метод відображається окремо.

Обслуговування SSD

Увімкніть **Регулярно оптимізуйте твердотільні накопичувачі** та задайте інтервал **Виконайте команду TRIM**. Окремий параметр передавання сповіщень TRIM у Windows описано в розділі Оптимізація SSD та TRIM.

Обмеження впливу на систему

У розділі **Параметри** → **Продуктивність** задаються загальні обмеження навантаження агента на процесор і диск. Умови запуску та список програм допомагають уникнути обслуговування під час роботи важливих програм.

Автоматичну оптимізацію виконує фонова служба. Закриття головного вікна не вимикає розклад.

Зміна або вимкнення обслуговування

Вимкніть автоматичну оптимізацію на цій сторінці або перевірте параметр **Вимкнути автоматичну оптимізацію** у розділі **Параметри** → **Оптимізація**. Окремо перевірте TRIM для SSD та наявні завдання. Інтервали фонового обслуговування й завдання з явним розкладом налаштовуються незалежно.

Щоб налаштувати обслуговування окремих томів у завданні, відкрийте **Диски** → **Інтервали автоматичної оптимізації…** у його редакторі. Там також доступні додаткові інтервали, які підтримує конфігурація завдання. Див. Параметри завдання.

Параметри недоступні

Якщо програма очікує параметрів агента, дочекайтеся підключення. Якщо з’явилося повідомлення про застарілу службу, оновіть інсталяцію. Недоступність елементів керування не означає, що обслуговування вимкнено: можливо, програма ще не отримала поточну конфігурацію.

Створення завдань і керування ними

Завдання зберігає вибрані диски, методи, розклад та параметри виконання. Використовуйте завдання, щоб планувати час обслуговування або застосовувати різні правила для різних томів.

Створення завдання

1. Відкрийте **Завдання** та натисніть **Створити завдання**.
2. На вкладці **Загальні** вкажіть зрозумілу назву та за потреби опис. Залиште параметр **Увімкнено** увімкненим.
3. Виберіть **Один раз**, **Регулярно** або **Заставка** та заповніть відповідні поля.
4. Відкрийте **Диски → Вибір дисків і методу дефрагментації…**.
5. Призначте метод хоча б одному диску й за потреби задайте мінімальний ступінь фрагментації у відсотках.
6. Перевірте вкладки **Розклад**, **Параметри**, **ActivityMonitor** та **Файли**.
7. Залиште **Пакетні команди** вимкненим, якщо не потрібно виконувати перевірені команди до або після завдання.
8. Натисніть **Зберегти**.

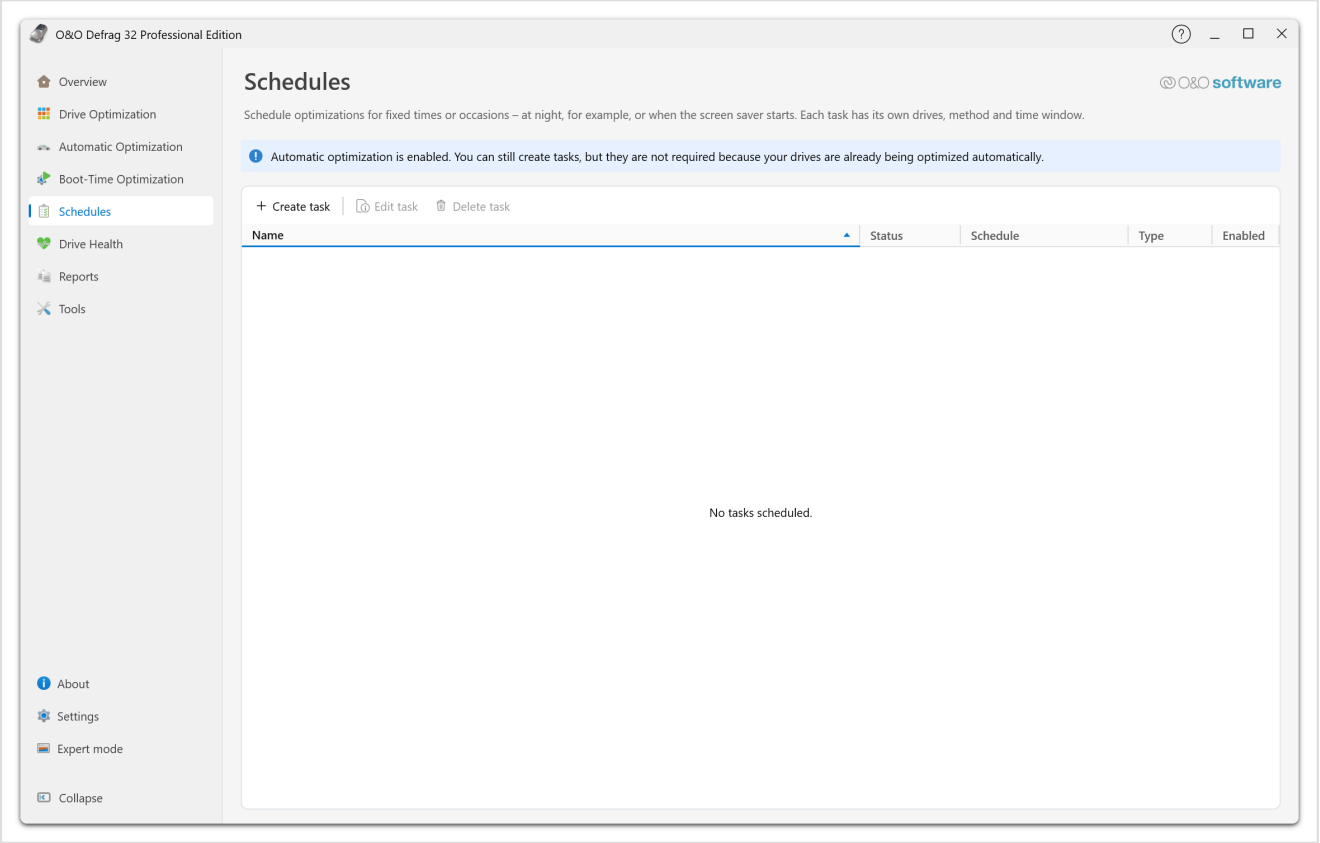

*Над списком розташовано команди **Створити завдання**, **Змінити завдання** та **Видалення завдання**. Команди редагування й видалення доступні після вибору завдання. У списку наведено назву, стан, розклад, тип та ознаку ввімкнення. Повідомлення вгорі з'являється, якщо активна автоматична оптимізація: завдання залишаються доступними, але для звичайного обслуговування вони не обов'язкові.*

Нове завдання створюється з поточними загальними параметрами оптимізації. Наявні завдання зберігають власні параметри. Перевірте їх після зміни загальних налаштувань.

Приклад щотижневого обслуговування диска з даними

Назвіть завдання, наприклад **Щотижнева оптимізація диска з даними**. Виберіть **Регулярно**, укажіть день і час обслуговування та призначте диску відповідний метод. Увімкніть звіти. За потреби обмежте тривалість і зазначте програми, з якими обслуговування не має виконуватися одночасно.

Вибирайте метод відповідно до типу носія й результатів аналізу. Не застосовуйте сортування для HDD до диска SSD лише тому, що завдання виконується щотижня.

Перегляд і редагування

Виберіть завдання й натисніть **Змінити завдання**. Змініть потрібні параметри та натисніть **Зберегти**. Кнопка **Скасувати** скасовує незбережені зміни.

Якщо налаштований диск від’єднано, редактор може показати стан **(зараз відсутнє)**. Збережені параметри диска залишаються у завданні. Збереження інших змін не повертає недоступний диск до робочого стану.

Видалення

Виберіть потрібне завдання, натисніть **Видалення завдання** і перевірте запит на підтвердження. Видалення прибирає збережену конфігурацію завдання. Якщо операція вже виконується й її потрібно перервати, окремо натисніть **Зупинити** для відповідного диска.

Перевірка виконання

Перегляньте відомості про останній запуск та звіти. Поле **Наступний запуск** не обчислює час наступного виконання. Для перевірки використовуйте збережений розклад та історію запусків. Див. Налаштування розкладу.

Налаштування розкладу завдання

Основний розклад задається на вкладці **Загальні**, а додаткові параметри часу й дії після завершення — на вкладці **Розклад**.

Основний розклад

Режим	Обов’язкові поля	Порядок виконання
Одноразово	Дата й час початку	Один запуск за розкладом.
Регулярно	Дата початку, час і принаймні один день тижня	Повторення у вибрані дні.
Із запуском заставки	Поля дати й часу не потрібні	Запуск під час увімкнення екранної заставки.

Вводьте час у форматі **HH:mm**, наприклад **21:30**. Для запуску із заставкою її слід увімкнути. Вимкнення екрана, блокування або перехід у режим сну самі по собі не є запуском заставки.

Додаткові параметри часу

На вкладці **Розклад** перевірте зазначені нижче параметри.

- **Повторювати виконання завдання** задає додатковий інтервал повторення.
- **Максимальний час виконання завдання** обмежує тривалість обслуговування.
- **Останнє виконання завдання** задає кінцеву дату.
- **Якщо почати вчасно неможливо, запустити пізніше.** дозволяє відкладений запуск.

Якщо запропоновані інтервали не підходять, задайте власний, не менше однієї хвилини. Кінцева дата не може передувати початковій.

Ці параметри доповнюють основний розклад. Вони не створюють окремого режиму безперервного виконання.

Після виконання завдання

Виберіть **Немає дій**, якщо після завершення комп’ютер не має вимикатися чи перезавантажуватися. Серед доступних дій є вимкнення й перезавантаження.

Перед увімкненням дії з живленням збережіть документи та врахуйте роботу інших користувачів. Якщо обслуговування завершиться раніше, дія після завершення також відбудеться раніше.

Умови живлення та навантаження

На вкладці **ActivityMonitor** за потреби налаштуйте роботу лише від електромережі, зупинення після переходу на акумулятор і пробудження з режиму сну. Можливість пробудження залежить від обладнання та параметрів живлення Windows.

Обмеження навантаження на процесор і диск та список запущених програм можуть відкласти виконання. Перевірте ці умови, якщо завдання не запустилося в призначений час.

Перевірка розкладу

Збережіть завдання й відкрийте його знову. Перевірте вибрані дні, час початку, методи дисків і ввімкнення завдання. Виконання підтверджують відомості про останній запуск і звіти.

У вікні завдання відображається **не запланований** у полі **Наступний запуск**. Час наступного запуску в цьому полі не обчислюється. Служба використовує збережений розклад. Перевіряйте його налаштування, відомості про останній запуск та звіти.

Диски та параметри завдання

У редакторі окремо вибираються об’єкти оптимізації та умови виконання. Перед збереженням повторюваного завдання перевірте обидві групи параметрів.

Диски та метод

Відкрийте **Диски → Вибір дисків і методу дефрагментації…**. Виберіть метод та мінімальний ступінь фрагментації для кожного тому. Вимкнення методу виключає том із завдання. Потрібно ввімкнути операцію хоча б для одного тому.

Мінімальний ступінь фрагментації задається від 0 до 100 %. Це поріг запуску. Він не визначає цільового результату. Диски з показником нижче порога можуть бути пропущені.

Метод аналізу зі створенням звіту збирає відомості без переміщення файлів. Якщо його призначено диску, параметр **Створювати звіти** для завдання обов’язково вмикається.

Параметри дисків

Параметр	Дія
Перевіряти диски перед дефрагментацією та переривати її при помилці	Запобігає оптимізації, якщо перевірка виявила помилку.
Паралельна оптимізація кількох фізичних дисків	Дозволяє одночасну обробку різних фізичних пристроїв.
Враховувати системні рекомендації щодо розміщення файлів	Використовує доступні рекомендації Windows.
Включити знімні або зовнішні диски	Дозволяє обробляти відповідні категорії дисків у завданні.
Заборонити дефрагментацію твердотільних накопичувачів	Запобігає дефрагментації SSD, якщо захист увімкнено.
Пропускати диски з тіньовими копіями інших систем	Виключає такі томи з поточного запуску.
Вимкнути автоматичну оптимізацію	Керує фоновим спостереженням у збережених параметрах.

Перевірте також обидва параметри ROI. Захист SSD забороняє дефрагментацію SSD, а захист за ROI обмежує малокорисні операції запису під час використання SOLID.

Обслуговування окремих томів та зони

Кнопка **Розподіл по швидкісним зонам…** відкриває редактор зон. Кнопка **Інтервали автоматичної оптимізації…** відкриває редактор параметрів для груп за замовчуванням та окремих дисків.

Для кожного тому можна задати інтервали швидкої та ретельної оптимізації, TRIM для SSD, перезапису вільного простору, обслуговування томів із тонким виділенням ресурсів та видалення непотрібних файлів. Вмикайте тільки потрібні операції. Перезапис вільного простору впливає на можливість відновити видалені

дані. Обслуговування тонко виділених томів має відповідати вимогам платформи зберігання. Ці операції не є командами OODCMD.

Звіти й область сповіщень

На вкладці **Параметри** увімкніть звіти та задайте кількість збережених примірників від 1 до 999. За потреби виберіть деталізацію журналу подій Windows. Також можна ввімкнути підсумок після завершення, піктограму області сповіщень і розширені команди для користувачів, які ввійшли в систему.

Виключення задаються на сторінці Файли, обмеження навантаження й живлення — на сторінці ActivityMonitor.

ActivityMonitor і параметри живлення

O&O ActivityMonitor визначає умови запуску обслуговування та навантаження, яке може створювати O&O Defrag. Налаштуйте їх так, щоб обслуговування не заважало основній роботі.

Обмеження навантаження та умови запуску

Параметр	Призначення
Обмеження використання процесора програмою O&O Defrag	Обмежує частку ресурсів процесора, яку використовує оптимізація.
Обмеження навантаження O&O Defrag на диск	Обмежує дискову активність самої програми.
Заборона запуску за високого навантаження на процесор	Відкладає запуск, коли загальне навантаження на процесор перевищує поріг.
Заборона запуску за високого навантаження на диски	Відкладає запуск, коли загальне навантаження на диски перевищує поріг.
Заборона запуску під час роботи вказаних програм	Не дозволяє запуск, доки працює програма зі списку.

Суворіші обмеження залишають більше ресурсів іншим програмам, але можуть подовжити обробку. Умова запуску може змусити завдання чекати. Вона не прискорює вже запущене завдання.

Налаштування загальних обмежень

Відкрийте **Параметри** → **Продуктивність**. Задайте обмеження навантаження самої програми, умови запуску та список програм. Підтвердьте зміни. Якщо агент ще не передав параметри, вони можуть залишатися недоступними до відновлення підключення.

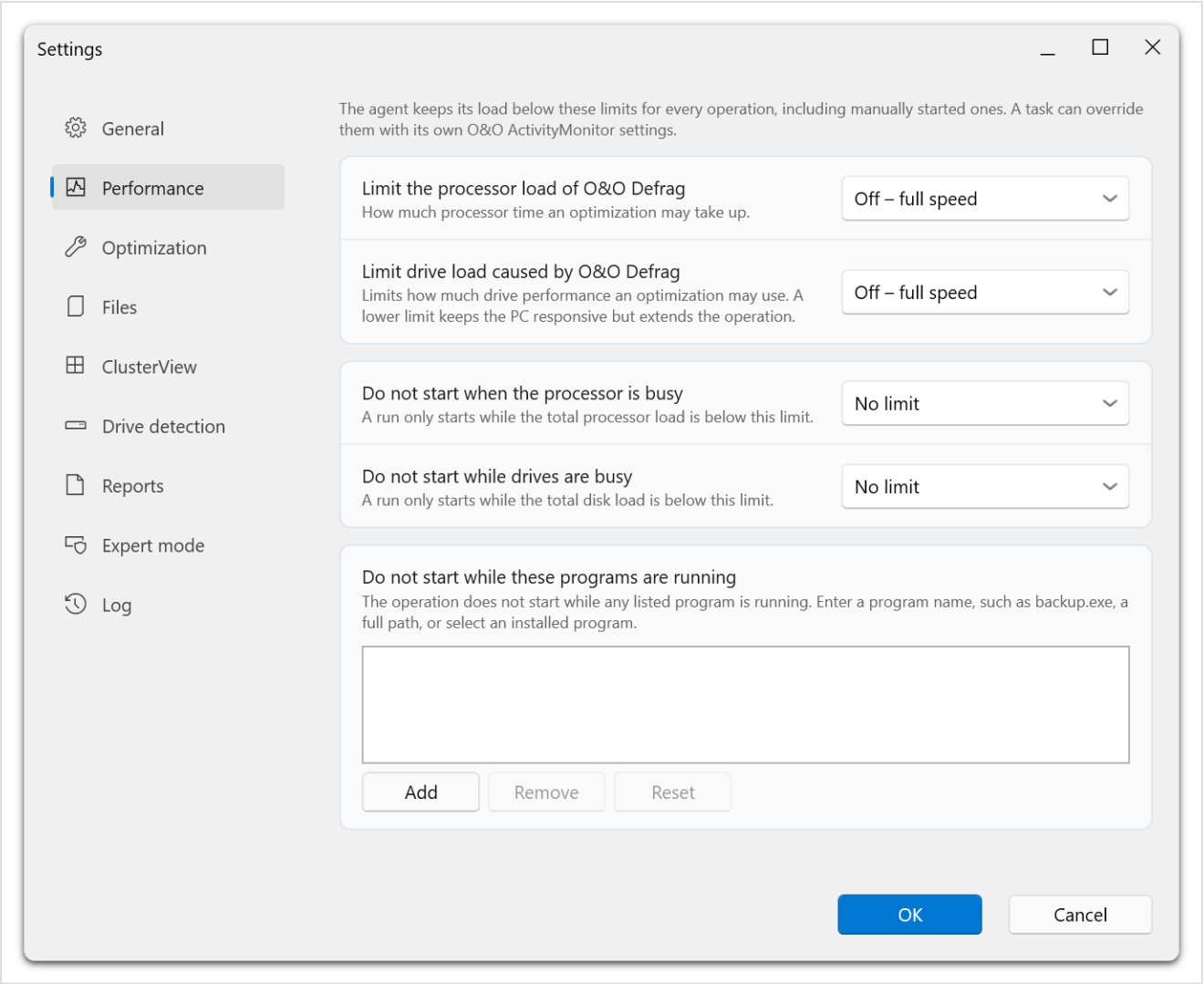

*Перші два параметри обмежують навантаження від O&O Defrag. Значення **Вимкнено — повна швидкість** знімає обмеження. Наступні два забороняють запуск за високого загального навантаження. Значення **Без обмежень** вимикає цю умову. Список унизу забороняє запуск, доки працює одна зі вказаних програм.*

Перша пара параметрів визначає, скільки ресурсів може використовувати вже запущена оптимізація. Друга визначає, чи можна її запускати.

Налаштування окремого завдання

1. Відкрийте завдання для редагування.
2. Виберіть **ActivityMonitor**.
3. Задайте обмеження навантаження на процесор і диск під час обслуговування.
4. Натисніть **Додати** і введіть ім’я програми або повний шлях до неї чи виберіть інстальовану програму.
5. Перевірте параметри живлення.
6. Збережіть завдання.

Наприклад, щоб не запускати оптимізацію під час резервного копіювання, додайте виконуваний файл програми резервного копіювання. Використовуйте справжнє ім’я файлу, наприклад `backup.exe`, яке може відрізнятися від назви в меню «Пуск». Команда **Видалити** видаляє вибраний запис, а **Скидання** відновлює

початковий список.

Живлення ноутбука та пробудження

Параметр **Дозволяти дефрагментацію лише при живленні від електромережі** забороняє запуск під час живлення від акумулятора. Параметр **Скасовувати при роботі від батареї (рекомендовано для ноутбуків)** визначає, що станеться, якщо під час обробки від’єднати комп’ютер від електромережі. У редакторі завдань він залежить від параметра роботи лише від мережі.

Параметр **Виводити комп’ютер з глибокого сну для виконання цього завдання** надсилає запит на пробудження комп’ютера для виконання завдання. Результат залежить від обладнання й параметрів живлення Windows.

Якщо завдання не запускається, перевірте ці параметри, розклад, доступність дисків та мінімальний ступінь фрагментації.

Команди до та після завдання

На вкладці **Пакетні команди** можна задати команди, які виконуватимуться до або після завдання. Ця функція призначена для адміністраторів, яким потрібно узгодити обслуговування з іншими програмами.

Обліковий запис для виконання

Служба **O&O Defrag Agent** виконує команди від імені локального облікового запису **SYSTEM** із широкими правами на комп’ютері. Він відрізняється від облікового запису інтерактивного сеансу Windows. Підключені мережеві диски, облікові дані й файли профілю користувача можуть бути недоступні. Інтерактивні запити також можуть не відображатися.

Використовуйте тільки команди, перевірені для цього облікового запису та умов запуску. Не додавайте до завдання незнайомих сценаріїв.

Додавання команд

1. Відкрийте завдання для редагування та виберіть **Пакетні команди**.
2. Увімкніть **Виконання перед завданням** або **Виконання після завдання**.
3. Прочитайте й підтвердьте попередження про права виконання.
4. Введіть команди або натисніть **Імпорт…**, щоб завантажити пакетний чи текстовий файл.
5. Перевірте весь текст та збережіть завдання.

Імпорт замінює поточний текст команд. Заздалегідь скопіюйте те, що потрібно зберегти. Редактор підтримує до 20 480 символів.

Виконання перед завданням

Використовуйте попередні команди для підготування до обслуговування. Якщо попередня команда завершиться помилкою, оптимізація не запуститься. Сценарій має явно обробляти помилки й повертати правильний результат успішного або неуспішного виконання.

Уникайте команд, які очікують відповіді у вікні. Беріть повні шляхи в лапки та враховуйте права службового облікового запису на доступ до файлів.

Виконання після завдання

Ці команди призначено для виконання після завершення завдання. Вимкнення й перезавантаження комп’ютера вибираються окремо на вкладці **Розклад**.

Якщо команда змінює стан іншої програми, передбачте й перевірте спосіб відновлення після переривання або збою. Незавершене завдання може не відновити початковий стан автоматично.

Перевірка

Перший запуск виконайте під наглядом. Перш ніж переходити до автоматичного виконання, перевірте звіти та журнали відповідних програм. Щоб вимкнути команди до або після завдання й зберегти їх текст, зніміть відповідний прапорець **Увімкнути**.

Оптимізація під час завантаження

До запуску звичайної Windows O&O Defrag може працювати у Режим «Фортеця» — власному завантажувальному середовищі на основі середовища відновлення Windows (Windows RE). Інші програми Windows там не працюють, тому придатні файли, зазвичай заблоковані ними, можна оптимізувати.

Кожен запуск є **одноразовим**. На сторінці **Оптимізація при запуску** виберіть режим (**Автоматично** або **Вручну**) і час (**Перезавантажити й оптимізувати зараз** або **Під час наступного запуску системи**). Щоб повторити операцію, запустіть або заплануйте її знову.

Вимоги

Потрібні повна версія, права адміністратора, працездатне середовище Windows RE та достатньо вільного місця для підготування режиму «Фортеця». На сторінці відображається готовність Windows RE. За запитом запустіть O&O Defrag із правами адміністратора та повторіть дію.

Перед інтенсивним обслуговуванням створіть актуальну резервну копію. Збережіть відкриті документи й виділіть час, коли комп’ютер може бути недоступним. Якщо використовується BitLocker, перед плануванням або запуском прочитайте вказівки щодо BitLocker.

Підготування середовища

1. Відкрийте **Оптимізація при запуску**.
2. Перевірте стан у рядку **Середовище відновлення Windows**.
3. У рядку **Режим «Фортеця»** натисніть **Налаштувати**. Якщо середовище підготовлено для попередньої версії програми, натисніть **Оновити**.
4. Дочекайтеся повідомлення про готовність середовища для поточної версії.

Підготуйте середовище один раз для кожної версії програми. Саме підготування не планує операцію та не перезавантажує комп’ютер. Після оновлення програми оновіть середовище, якщо з’явиться відповідний запит, а потім запустіть або заплануйте нову операцію.

Вибір автоматичного або ручного режиму

Режим	Що відбувається у режимі «Фортеця»
Автоматично	Вибрані диски оптимізуються за методом SOLID/Quick без участі користувача. Після завершення обробки останнього диска комп’ютер повертається до Windows.
Вручну	O&O Defrag відкривається й очікує на ваші дії. Виберіть потрібні диски та операції. Щоб повернутися до Windows, закрийте O&O Defrag.

Вибір дисків

В автоматичному режимі вибір дисків зберігається негайно, зокрема для вже запланованого запуску. Якщо зняти всі прапорці, програма вибере системний диск Windows. Це не скасує запуску. Зміна режиму також застосовується до запланованої операції. Сам по собі вибір дисків або режиму не створює розкладу.

Планування наступного запуску

1. Виберіть режим. Для режиму **Автоматично** перевірте вибрані диски.
2. Натисніть **Під час наступного запуску системи** та дайте відповідь на запит BitLocker, якщо він з’явиться.
3. Перевірте повідомлення про стан. У ньому зазначено автоматичну операцію та її диски або ручний запуск режиму «Фортеця».
4. Продовжуйте роботу й перезавантажте комп’ютер у зручний час.

Ця дія планує один запуск, не перезавантажуючи комп’ютер негайно. Той самий стан відображається на сторінці **Огляд**. Якщо нічого не заплановано, Windows завантажується у звичайному режимі.

Негайне перезавантаження

Виберіть **Перезавантажити й оптимізувати зараз**, прочитайте повідомлення та підтвердьте перезавантаження, коли будете готові. Якщо запуск уже заплановано, буде виконано саме його. Додатковий запуск на майбутнє не створюється. Послідовність дій та особливості BitLocker описано в розділі Режим «Фортеця».

Скасування запуску та видалення середовища

Щоб скасувати операцію **до перезавантаження**, натисніть **Скасувати заплановану оптимізацію** та перевірте повідомлення про відсутність запланованих операцій. Підготовлене середовище залишається доступним, а наступного разу Windows стартує як звичайно.

Щоб також видалити середовище, натисніть **Видалити** в рядку **Режим «Фортеця»** та підтвердьте дію. Видалення скасовує запланований запуск. Середовище можна знову підготувати пізніше. Після скасування перевірте стан захисту BitLocker.

Після завершення

Відкрийте звіти та журнали і перевірте результат. Завершена операція не планується автоматично на наступне перезавантаження.

Якщо Windows RE недоступне

Не намагайтеся примусово завантажувати середовище, якщо підготування не вдалося. Перевірте повідомлення й журнали. Можливі причини — відсутні файли відновлення, брак місця на системному диску, помилка підключення або збереження образу чи неповна інсталяція. Див. Усунення проблем із підготуванням Windows RE.

Перезавантаження в режим «Фортеця»

Режим «Фортеця» — власне завантажувальне середовище O&O Defrag на основі Windows RE. Підготування середовища та запуск оптимізації — окремі дії. Кожна автоматична чи ручна операція виконується один раз, а підготовлене середовище залишається доступним і надалі.

Перед перезавантаженням

1. Завершіть роботу в інших програмах і збережіть відкриті файли.
2. Підключіть комп’ютер до надійного джерела живлення.
3. На сторінці **Оптимізація при запуску** перевірте режим. Для режиму **Автоматично** перевірте й вибір дисків.
4. Переконайтеся, що режим «Фортеця» підготовлено для поточної версії програми й Windows RE готове до роботи.
5. Підготуйте відомості для відновлення BitLocker на зашифрованих дисках.

Коли ви плануєте запуск або підтверджуєте негайне перезавантаження, програма може запропонувати призупинити захист BitLocker до наступного звичайного запуску Windows. Захист може бути призупинено вже на етапі планування, до перезавантаження. Прочитайте запит. Якщо відмовитися, запитану дію не буде заплановано чи розпочато. Призупинення захисту не розшифровує даних. Дотримуйтеся політики шифрування вашої організації.

Після скасування запланованої оптимізації захист дисків, який O&O Defrag призупинив для цього запуску, поновлюється. Якщо на інших дисках захист було призупинено незалежно від O&O Defrag, програма окремо запитає, чи поновити його. Перегляньте цей запит і перевірте стан захисту після скасування або після повернення до Windows.

Вхід у середовище

1. На сторінці **Оптимізація при запуску** виберіть **Автоматично** або **Вручну**. Для автоматичного режиму перевірте список дисків.
2. Натисніть **Перезавантажити й оптимізувати зараз**.
3. Прочитайте повідомлення про вибраний режим. Підтвердьте перезавантаження лише тоді, коли будете готові. За потреби дайте відповідь на запит BitLocker.
4. Дочекайтеся перезавантаження комп’ютера в режим «Фортеця».

У повідомленні зазначено, що комп’ютер перезавантажиться приблизно за 10 секунд. Якщо ви не готові, скасуйте дію або закрийте повідомлення. Закриття цього повідомлення не скасовує раніше запланованого запуску. Для цього на сторінці оптимізації виберіть **Скасувати заплановану оптимізацію**.

Замість негайного перезавантаження можна вибрати **Під час наступного запуску системи** та перевірити повідомлення про стан. Вибраний режим виконається один раз під час наступного перезавантаження комп’ютера.

Під час оптимізації

- **Автоматично.** O&O Defrag очікує виявлення дисків, запускає SOLID/Quick для вибраних доступних дисків та повертається до Windows після завершення всіх операцій, зокрема для дисків у черзі. Самостійно закривати програму не потрібно.

- **Вручну.** O&O Defrag очікує на ваші дії. Виберіть, що оптимізувати, та дочекайтеся завершення своїх операцій. Коли будете готові повернутися до Windows, закрийте O&O Defrag.

Літери дисків і доступність пристроїв у Windows RE можуть відрізнятися. Під час автоматичного запуску програма розпізнає збережені томи в обох середовищах та відображає їхні вихідні назви у Windows. Якщо вибираєте чи розблоковуєте диск вручну, звірте не лише літеру, а й мітку та розмір тому. Якщо для розблокування зашифрованого диска потрібен ключ BitLocker, надайте його в запиті.

Після повернення до Windows

Відкрийте O&O Defrag та перегляньте результат у розділі Звіти й журнали. Завершена операція більше не запланована. Для нового запуску поверніться на сторінку **Оптимізація при запуску** й запустіть або заплануйте іншу операцію. Якщо захист BitLocker було призупинено, перевірте, що він повернувся до звичайного стану.

Окремі файли можуть залишатися фрагментованими через виключення або навмисний пропуск за параметрами ROI. Середовище відновлення не гарантує можливості оптимізувати кожен файл або пристрій.

Якщо виникла проблема

Якщо не вдалося почати обробку жодного вибраного диска або втрачено зв’язок з агентом під час автоматичної операції, програма повернеться до Windows. Саме повернення не підтверджує успішної оптимізації. У разі збою запуску перед перезавантаженням може ненадовго з’явитися код завершення та вказівка на файл журналу. Запишіть ці відомості.

Запишіть точний текст помилки підготування чи запуску. Для звернення до служби підтримки знадобляться звичайні журнали програми та збережені журнали середовища відновлення. Див. Звіти й журнали.

Докладніше див. Оптимізація під час завантаження. Для усунення звичайних проблем не редагуйте параметри завантаження Windows і не видаляйте розділи відновлення. Щоб скасувати очікуваний запуск, виберіть **Скасувати заплановану оптимізацію**. Щоб прибрати підготовлене середовище режиму «Фортеця», натисніть **Видалити** в його рядку. Подальші дії вибирайте відповідно до виявленої помилки.

Довідник параметрів

Відкрийте **Параметри** за допомогою кнопки параметрів програми. Виберіть сторінку, внесіть зміни й підтвердьте їх. Скасування відкидає незбережені зміни у вікні. Якщо потрібна додаткова дія, програма окремо запитає підтвердження або запропонує перезапуск.

Автоматичну оптимізацію та оптимізацію під час завантаження налаштовують на окремих сторінках головного вікна. На сторінці Оптимізація під час завантаження підготуйте середовище, виберіть режим і за потреби диски, потім виконайте або заплануйте одноразовий запуск.

У вікні є сторінки **Загальне**, **Продуктивність**, **Оптимізація**, **Файли**, **ClusterView**, **Визначення типу диска**, **Звіти**, **Режим експерта** і **Журнал**. Щоб застосувати зміни, натисніть **OK**. Щоб відкинути їх, натисніть **Скасувати**.

Загальне

Параметр **Мову** визначає мову інтерфейсу. Типово використовується мова Windows. Після зміни мови перезапустіть програму. Параметр **Режим відображення** дозволяє вибрати світлу, темну або висококонтрастну тему. Типово використовується параметр Windows.

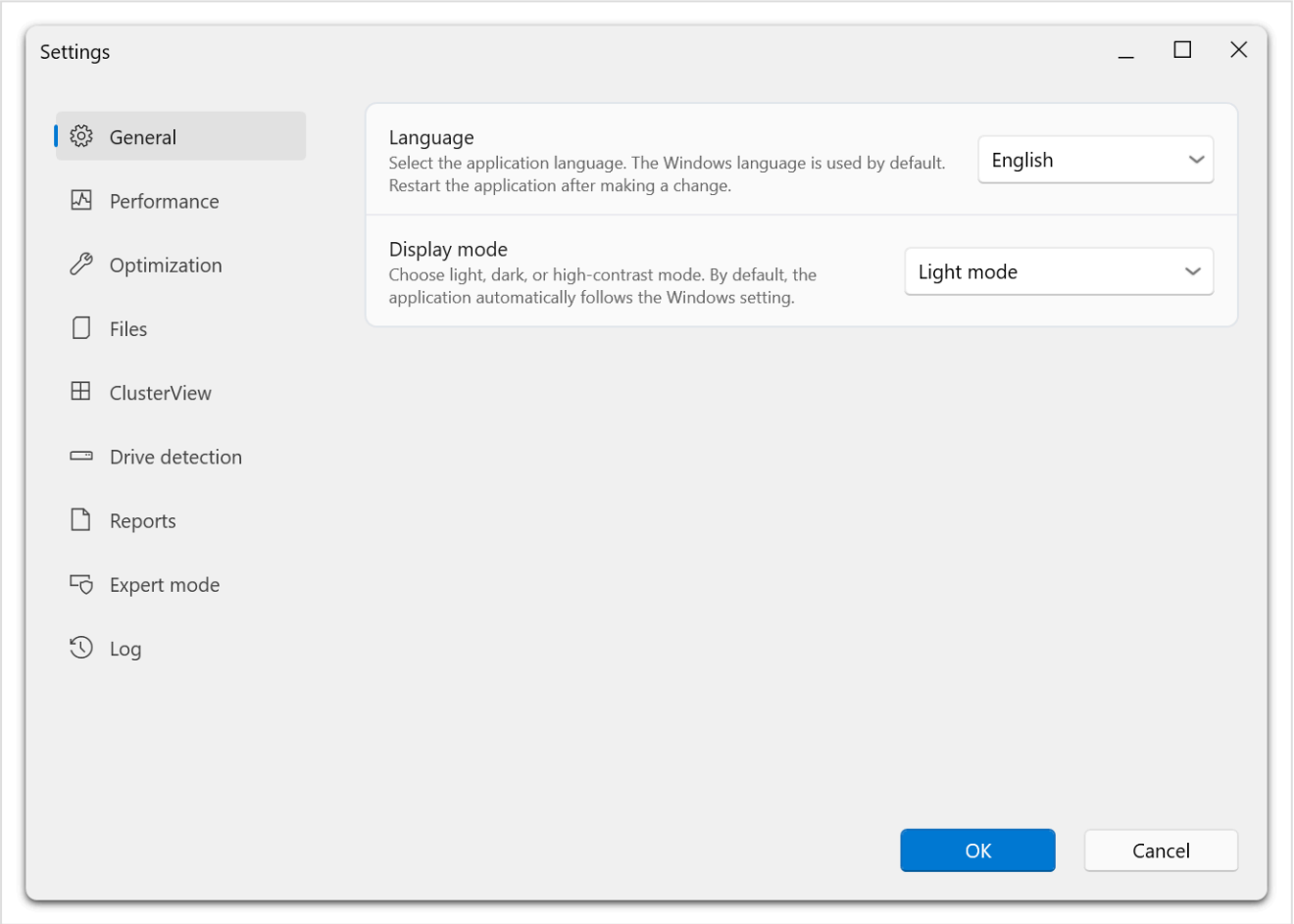

Список сторінок ліворуч завжди видимий. Через нього можна перейти до іншої групи параметрів, не закриваючи вікна.

Продуктивність

Задайте межі навантаження O&O Defrag на процесор і диски, умови запуску за загальним навантаженням, програми, під час роботи яких оптимізація не має запускатися, та умови зупинки при живленні від акумулятора. Це загальні типові параметри. Окремі завдання можуть мати власні. Див. Монітор активності.

Оптимізація

Параметр	Призначення
Перевіряти диски перед дефрагментацією і переривати її при помилці	Перевіряти файлову систему на помилки перед переміщенням файлів.
Завдання може оптимізувати кілька фізичних дисків паралельно	Дозволити одночасну роботу на різних фізичних пристроях.
Використовувати рекомендації системи по розміщенню файлів (layout.ini)	Враховувати рекомендації Windows щодо розміщення файлів, якщо вони доступні.
Оптимізувати лише файли, виграш яких виправдовує операції запису (коефіцієнт ROI)	Пропускати перезапис з малою користю під час роботи методами SOLID і SOLID/Complete.
Не показувати фрагментацію, яку коефіцієнт ROI залишає без змін	Показувати рівень фрагментації з урахуванням політики ROI.
Увімкнути с’емние диски / Увімкнути зовнішні диски	Включати знімні або зовнішні диски у відповідні операції.
Не дефрагментувати твердотільні накопичувачі	Запобігати дефрагментації SSD із цими параметрами.
Пропускати диски з тіньовими копіями інших систем	Не обробляти такі диски.
Вимкнути автоматичну оптимізацію	Вимкнути фонову оптимізацію в параметрах агента.
Розподіляти диски по зонам (не рекомендовано для SSD)	Увімкнути розміщення файлів за зонами на томах.
Дозволити віддалене адміністрування з той ж мережі	Дозволити керування з інших ПК тієї самої підмережі.

Вмикайте віддалене адміністрування лише тоді, коли воно справді потрібне. Воно робить агента доступним для інших комп’ютерів підмережі. Мережевий ресурс при цьому не стає локальним диском, придатним для оптимізації. Сама програма O&O Defrag не містить консолі керування іншим комп’ютером.

Нові завдання успадковують загальні типові параметри під час створення. Після зміни параметрів перевірте наявні завдання окремо.

Файли

Налаштуйте виключені шляхи, шляхи для обов’язкового включення та обмеження розміру файлів. Правило включення має перевагу над відповідним правилом виключення. Див. Правила для файлів.

ClusterView

Змініть розмір блоків, коригування за DPI, затінення, тривимірний ефект і виділення вибраних елементів. Ці параметри впливають лише на відображення.

Визначення типу диска

Скоригуйте тип носія, якщо Windows визначає його неправильно. Після підтвердження зміни типу може знадобитися перезапуск агента. Спершу завершіть активні операції. Див. Визначення типу диска.

Звіти

Увімкніть створення звітів, задайте кількість збережених звітів від 1 до 999, виберіть докладність журналу подій Windows і налаштуйте підсумок та область сповіщень. Див. Звіти й журнали.

Режим експерта

Якщо ввімкнути **Режим експерта**, O&O Defrag запускається безпосередньо в класичному інтерфейсі з усіма докладними поданнями. Із нього можна будь-коли повернутися до сучасної оглядової сторінки. Цей параметр визначає, який інтерфейс відкриється під час запуску. Див. Інтерфейс.

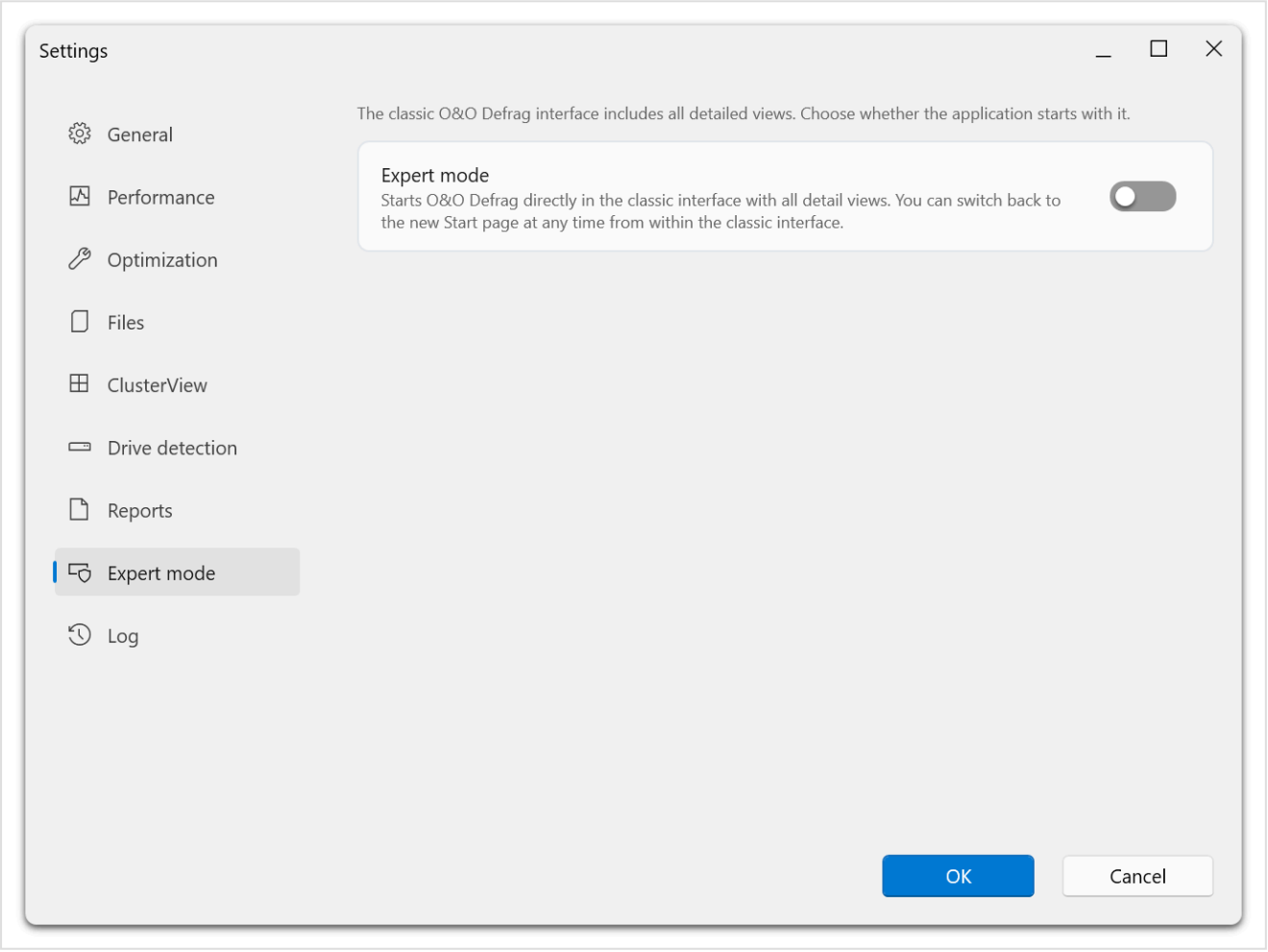

На сторінці один перемикач. Якщо його вимкнено, програма відкриває сучасну оглядову сторінку.

Журнал і розширена діагностика

Для діагностики ввімкніть **Увімкнути ведення журналу** на сторінці **Журнал**. Тут також указано папку для файлів журналу. Якщо під час відкриття параметрів утримувати Shift, стане доступною додаткова сторінка з журналюванням модуля оптимізації та скиданням параметрів користувача.

Скидайте параметри лише тоді, коли потрібно відновити типові налаштування й у вас є необхідні ліцензійні дані. Може знадобитися перезапуск програми та повторне введення цих даних. Для звичайної діагностики спершу перегляньте журнали.

Недоступні параметри

Сторінки, яким потрібні дані агента, недоступні, доки програма не отримає чинну конфігурацію. Зачекайте на з’єднання або оновіть несумісну службу. За недоступним елементом керування не можна визначити поточне значення параметра.

Правила виключення та включення файлів

Правила визначають, які файли беруть участь в оптимізації. Загальні правила містяться в розділі **Параметри → Файли**. У кожного збереженого завдання також є вкладка **Файли**.

Виключення файлів і папок

1. Відкрийте сторінку «Файли» в загальних параметрах або в потрібному завданні.
2. Перейдіть до списку **Виключені файли і каталоги**.
3. Виберіть **Додати** і введіть шлях або маску. Можна також вибрати файли чи папки у вікні вибору.
4. Перевірте список.
5. Підтвердьте зміни в параметрах або збережіть завдання.

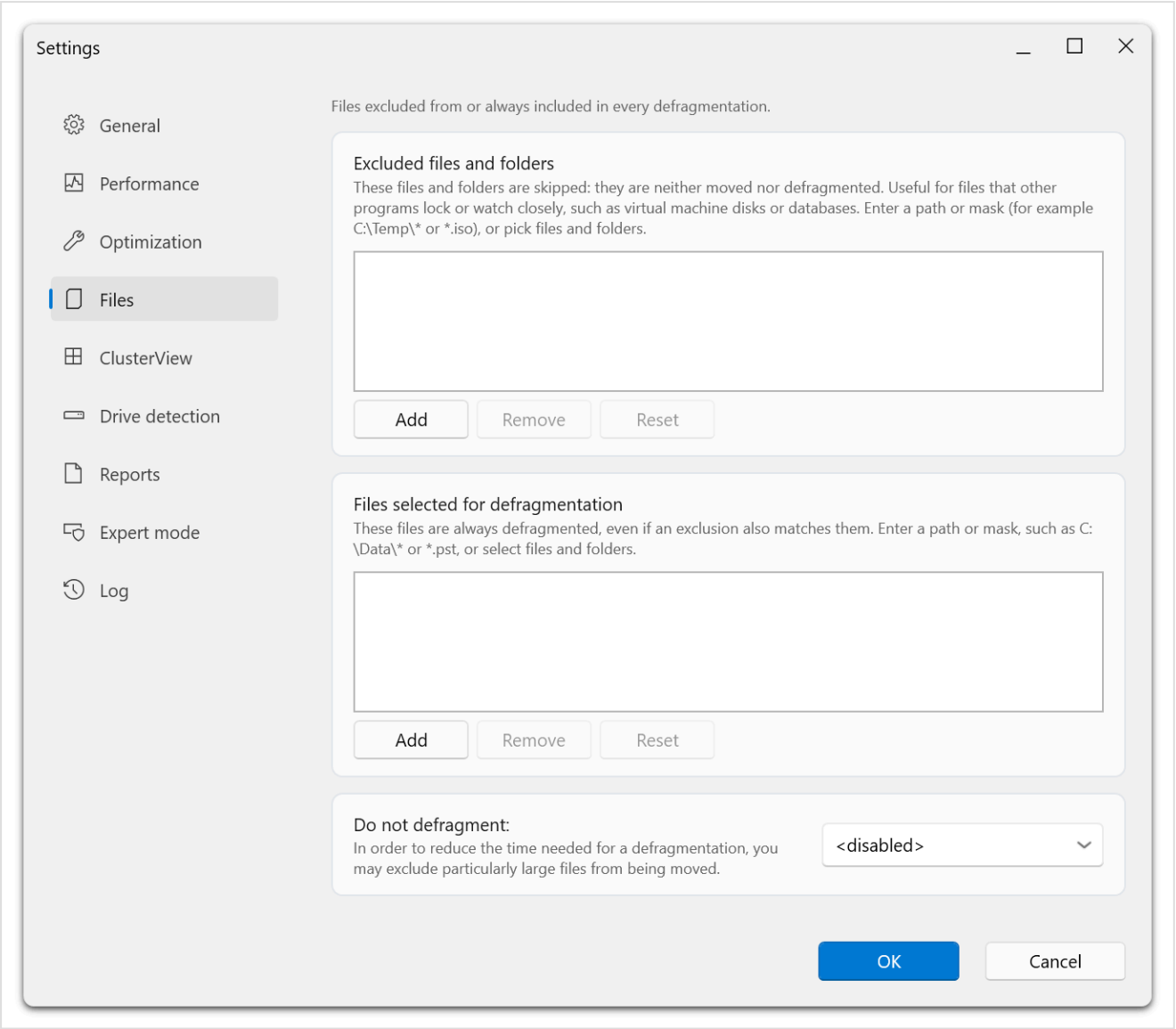

*На сторінці два списки. Файли й папки зі списку **Виключені файли і каталоги** не переміщуються й не дефрагментуються. Файли зі списку **Файли, вибрані для дефрагментації** завжди обираються для дефрагментації, навіть якщо відповідають правилу виключення. Параметр **Не дефрагментувати** унизу сторінки задає окремий фільтр розміру.*

Приклади:

Правило	**Які файли й папки вибираються**
`C:\Temp\*`	Вміст указаної папки тимчасових файлів.
`D:\VirtualMachines\*`	Файли в папці віртуальних машин, які не слід переміщувати під час звичайної оптимізації.
`*.iso`	Файли, імена яких відповідають масці ISO.
`D:\Data\archive.bin`	Один файл із точно вказаним іменем.

Під час вибору файлу додається його шлях. Для папки додається шлях із закінченням `\*`. Якщо відмовлено в доступі, вікно вибору не змогло прочитати перелік елементів. Це не означає, що папка порожня.

Включення потрібних файлів

Список включень має назву **Файли, вибрані для дефрагментації**. Файли з цього списку включаються, навіть якщо для них також є відповідне правило виключення.

Наприклад, можна виключити все за маскою `D:\Data\*`, але додати конкретний файл у цій папці до списку включень. Якщо виключений файл усе ж обробляється, перевірте обидва списки.

Явне включення файлу не знімає його блокування та не скасовує інших умов, необхідних для переміщення. Враховуйте вимоги програми, яка працює з цим файлом.

Виключення великих файлів

У полі **Не дефрагментувати** задайте поріг розміру файлу. Значення `<disabled>` вимикає цей фільтр. Обмеження дозволяє скоротити тривалість завдання, пропускаючи дуже великі файли. Ці файли не буде оптимізовано.

Фільтр розміру діє незалежно від коефіцієнта ROI, який порівнює очікувану користь із витратами на запис.

Редагування, скидання та перевірка правил

Щоб видалити правило, виберіть його й натисніть **Видалити**. Команда **Скидання** відновлює типовий список. Перевірте його перед підтвердженням.

Після збереження виконайте аналіз і потрібне завдання обслуговування, потім перевірте відомості про файли та звіт. Нові завдання успадковують типові параметри під час створення. Зміна загальних правил не оновлює автоматично правила в усіх наявних завданнях.

Виправлення типу диска

O&O Defrag визначає тип диска за відомостями від Windows. Контролер сховища, конфігурація RAID або зовнішній корпус USB іноді повідомляють неправильний чи неповний тип.

Що перевірити перед ручною зміною

Перевірте модель фізичного пристрою та характеристики виробника. Якщо буква диска належить віртуальному чи багаторівневому сховищу, спершу з’ясуйте, до якого рівня належить повідомлений тип.

Ручний вибір впливає на те, як O&O Defrag обробляє диск. Апаратні властивості залишаються незмінними. Команди, які пристрій не підтримує, доступними не стануть.

Змінення типу

1. Завершіть активні завдання оптимізації.
2. Відкрийте **Параметри** → **Визначення типу диска**.
3. Знайдіть диск за буквою та міткою й перевірте значення в стовпці **Тип диска**.
4. У цьому рядку відкрийте меню **Визначення типу диска** й виберіть правильний тип носія.
5. Підтвердьте зміни. Якщо програма запропонує перезапустити службу, виконайте вказівки.
6. Дочекайтеся відновлення підключення, а потім перевірте список дисків і рекомендації помічника.

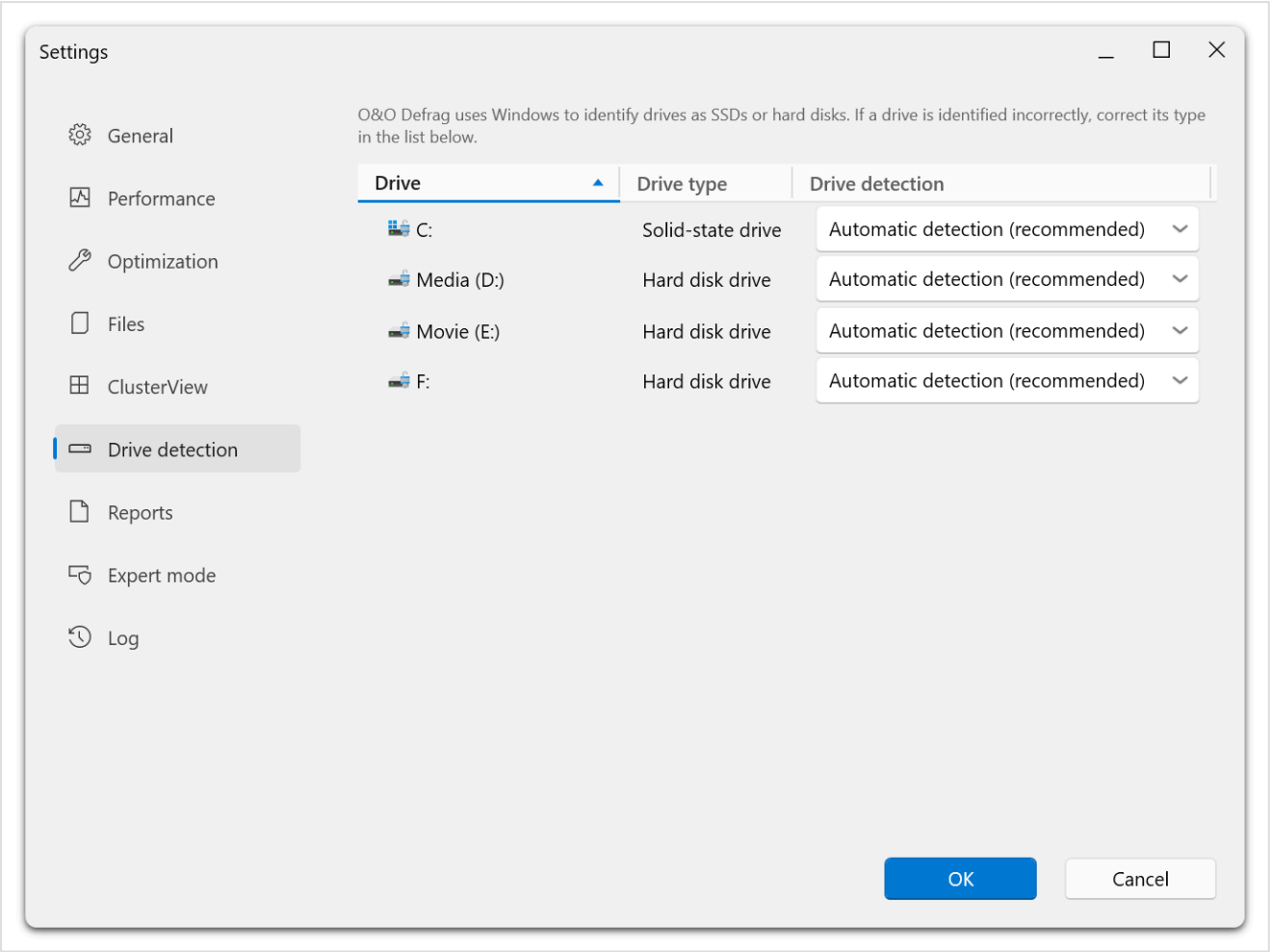

*У стовпці **Тип диска** зазначено тип, який зараз використовує O&O Defrag. Змінити його можна в стовпці **Визначення типу диска**. За замовчуванням у кожному рядку вибрано **Автоматичне розпізнавання (рекомендовано)**, доки ви не вкажете тип вручну.*

Якщо ручне значення втратило актуальність, наприклад після заміни пристрою або корпусу, знову виберіть **Автоматичне розпізнавання (рекомендовано)**.

Після виправлення

Перевірте захист SSD, TRIM і методи, заплановані для цього тому. Якщо насправді це SSD, перегляньте завдання, у якому явно вказано традиційний метод сортування для HDD.

Якщо диска взагалі немає в списку, див. Диск відсутній або недоступний. Зміна типу носія не зробить видимим від’єднаний або недоступний диск.

Звіти, журнали й історія

У звітах описано завершені операції з дисками, а в журналах записано діагностичні події програми й служби. Звіти допоможуть оцінити результати обслуговування, журнали — знайти причину помилки.

Перегляд звітів

1. Відкрийте **Звіти**.
2. Знайдіть запис за датою, диском і дією. Фільтр угорі праворуч обмежує список одним диском.
3. Виберіть запис і натисніть **Показати** або двічі клацніть запис.
4. Перегляньте результат та доступні показники до й після операції.

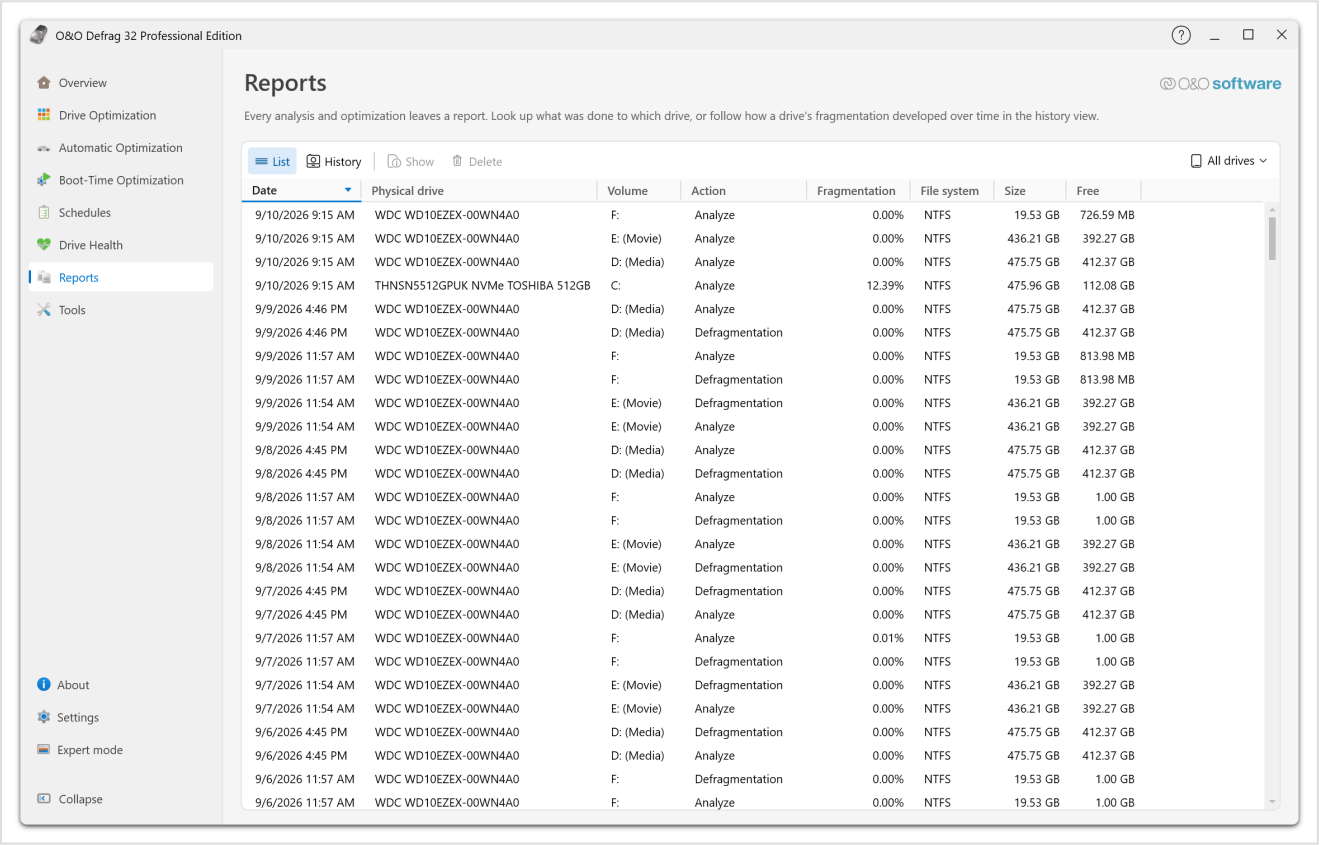

*У поданні **Список** кожна операція займає один рядок. У ньому вказано дату, фізичний диск, том, дію, фрагментацію, файлову систему, розмір і вільне місце. Подання **Історія** показує, як змінювалася фрагментація диска. Кнопка **Показати** відкриває вибраний звіт, а **Видалити** видаляє його. У меню праворуч можна вибрати один диск.*

Звіти про аналіз, оптимізацію та окремі проходи можуть містити різні відомості. Перш ніж порівнювати показники, переконайтеся, що звіти стосуються того самого тому й зіставних операцій.

На показники фрагментації впливає параметр урахування ROI у звітах. Дані з іншої версії або за інших налаштувань не завжди можна порівнювати безпосередньо.

Створення та зберігання звітів

Відкрийте **Параметри → Звіти**, увімкніть **Створювати звіти** і в полі **Максимальне кількість збережених звітів** установіть значення **від 1 до 999**. У збережених завдань є власні параметри звітування.

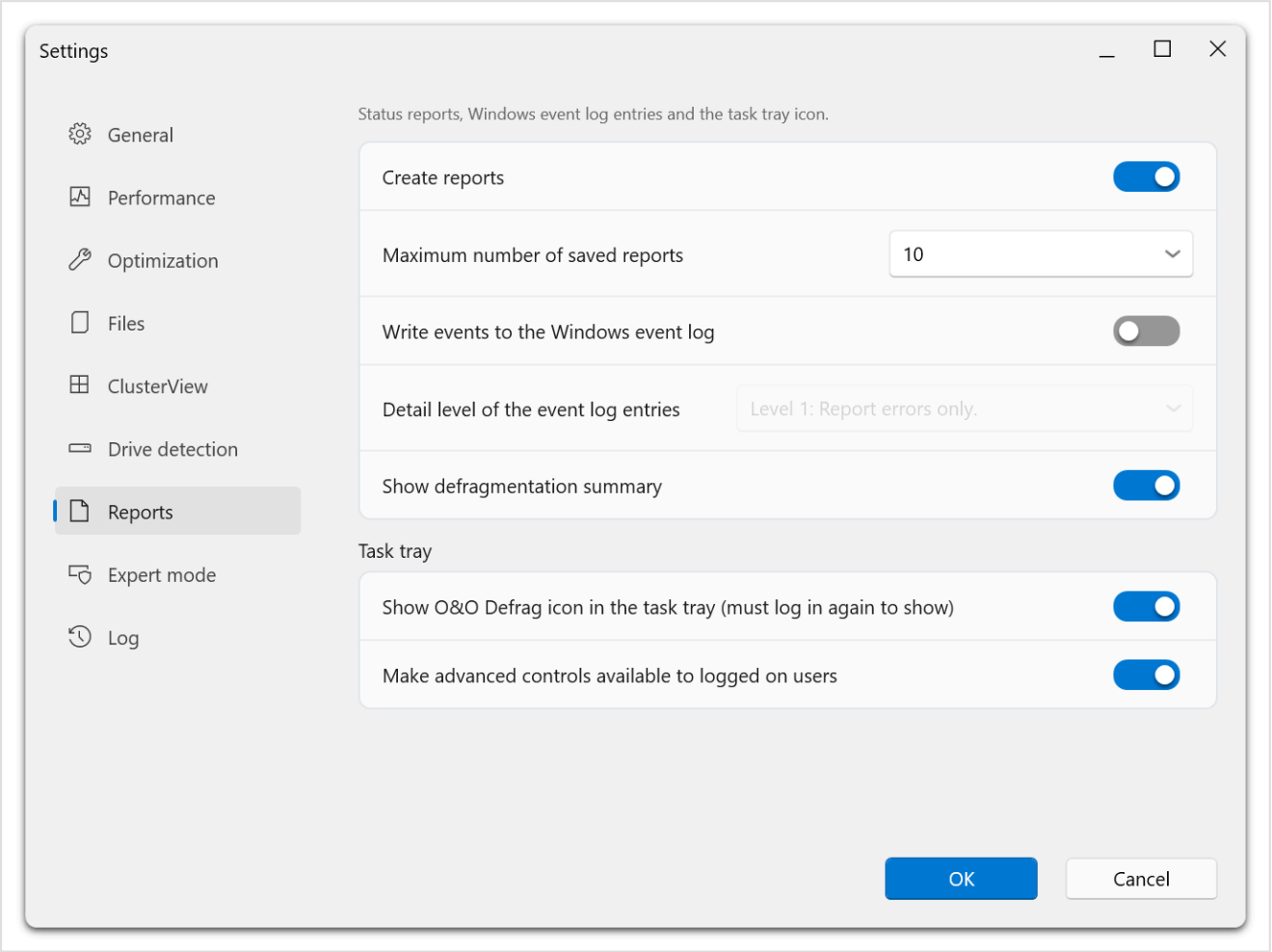

*На цій сторінці є параметри журналу подій Windows, а в розділі **Область сповіщень** — параметри області сповіщень. Параметр **Докладність записів журналу подій** стане доступним, коли буде ввімкнено **Записувати події в журнал подій Windows**.*

Для завдання, метод якого передбачає лише аналіз і звіт, створення звітів обов'язкове. Відповідний прапорець завжди встановлено.

Непотрібні записи можна видалити зі списку звітів. Видалення історії не скасовує виконану оптимізацію. Попередньо збережіть дані, які можуть знадобитися службі підтримки.

Журнал подій Windows

Увімкніть **Записувати події в журнал подій Windows** і виберіть рівень деталізації.

1. Лише помилки.
2. Попередження та помилки.
3. Інформаційні повідомлення, попередження та помилки.
4. Усі доступні відомості.

Для перегляду записів відкрийте засіб перегляду подій Windows. Що докладніший рівень, то більше записів. Виберіть рівень, потрібний для діагностики.

Журнали програми

Увімкніть ведення журналів у розділі **Параметри**, відтворіть проблему й відкрийте засіб перегляду журналів у вікні **Про програму**. Основні діагностичні файли — `OODefrag.log`, `OODefragTray.log` і, якщо його ввімкнено, `OODefragEngine.log`.

За звичайної роботи журнали зберігаються в папці програми в локальних даних застосунків. Точний шлях для вашої інсталяції можна переглянути в засобі перегляду журналів.

У Windows RE журнали за можливості записуються на доступний для запису стаціонарний диск, зазвичай у папку `C:\OO Software\OO Defrag\Logs\`. Букви дисків у цьому середовищі можуть відрізнятися. Якщо запис на постійний носій був неможливим, журнали можуть зникнути після перезапуску.

Дані для звернення до підтримки

Запишіть час помилки, диск, дію, метод, версію та кроки для відтворення. Перед надсиланням перевірте журнали на наявність шляхів до файлів, імен користувачів і ліцензійних даних. Див. Звернення до служби підтримки.

Фонова служба й керування з області сповіщень

Агент O&O Defrag виконує обслуговування незалежно від головного вікна програми. В області сповіщень можна переглядати стан і, за наявності дозволу, керувати операціями.

Увімкнення піктограми

Відкрийте **Параметри** → **Звіти** та ввімкніть показ піктограми O&O Defrag в області сповіщень. Для її появи іноді потрібно вийти з облікового запису й увійти знову. Перевірте також приховані піктограми Windows.

Параметр **Надати додаткові елементи керування включеним користувачам** дає користувачам додаткові можливості керування через область сповіщень. Вибирайте його відповідно до політики адміністрування комп’ютера.

Перевірка поточної активності

У меню піктограми можна переглянути стан і відкрити головне вікно. Щоб перевірити перебіг операції на певному диску, відкрийте **Диски** і виберіть диск.

Для зупинення операції скористайтеся відповідною командою й дочекайтеся підтвердження. Закриття вікна інтерфейсу не припиняє роботу агента.

Автоматичні операції

Агент виконує фонову оптимізацію та завдання. Якщо диск несподівано активний, перевірте обидва розділи: **Автоматична оптимізація** та **Завдання**.

Для тимчасового припинення планового обслуговування скористайтеся параметрами програми й командами керування операціями. Це дає змогу зберегти налаштування видимими, не вимикаючи службу.

Режим призупинення агента

Виберіть **Увімкнути тихий режим**, щоб призупинити агент, або **Вимкнути тихий режим**, щоб відновити його роботу. Увімкнення цього режиму потребує прав адміністратора й зупиняє службу **O&O Defrag Agent**. Це впливає на обидва інтерфейси та всі операції агента, зокрема завдання за розкладом. Windows при цьому не переходить у режим глибокого сну. Вимкнення режиму знову запускає службу.

Для звичайної перерви, коли агент має залишатися доступним, виберіть **Пауза**. Команди з області сповіщень стосуються всього списку дисків. Для роботи з одним диском виберіть його в головному вікні.

Інструменти моніторингу диска

O&O DriveLED — окрема програма, яку можна запустити з розділу **Інструменти**. Вона показує активність диска незалежно від індикатора стану Defrag в області сповіщень. Див. Додаткові інструменти.

Додаткові інструменти O&O

Зі сторінки **Інструменти** можна відкривати окремі програми O&O для роботи з дисками та Windows. Кожна програма має окрему картку.

Картка	Програма	Призначення
Показати звернення	O&O VisualDisk	Перегляд операцій читання й запису в реальному часі та докладний тест впливу фрагментації на продуктивність.
Показати активність дисків	O&O DriveLED	Спостереження за активністю дисків на вузькій панелі.
Перевірити і виправити	O&O CheckAndRepair	Перевірка й виправлення помилок Windows та файлової системи.
Перевірити продуктивність	O&O SpeedCheck	Комплексна перевірка продуктивності Windows.
Оптимізувати запуск	O&O StartupManager	Перегляд програм автозавантаження й керування ними.
Видалити програми	O&O AppBuster	Перегляд і видалення непотрібних програм Windows.
Очистити	O&O SystemCleaner	Оцінка можливості звільнити місце та видалення вибраних непотрібних даних.

Запуск інструмента

1. Відкрийте **Інструменти**.
2. Виберіть картку програми.
3. Якщо програми немає, ознайомтеся з пропозицією завантаження та встановлення.
4. Якщо запропоновано оновлення, перегляньте його.
5. Продовжуйте роботу у вікні вибраної програми.

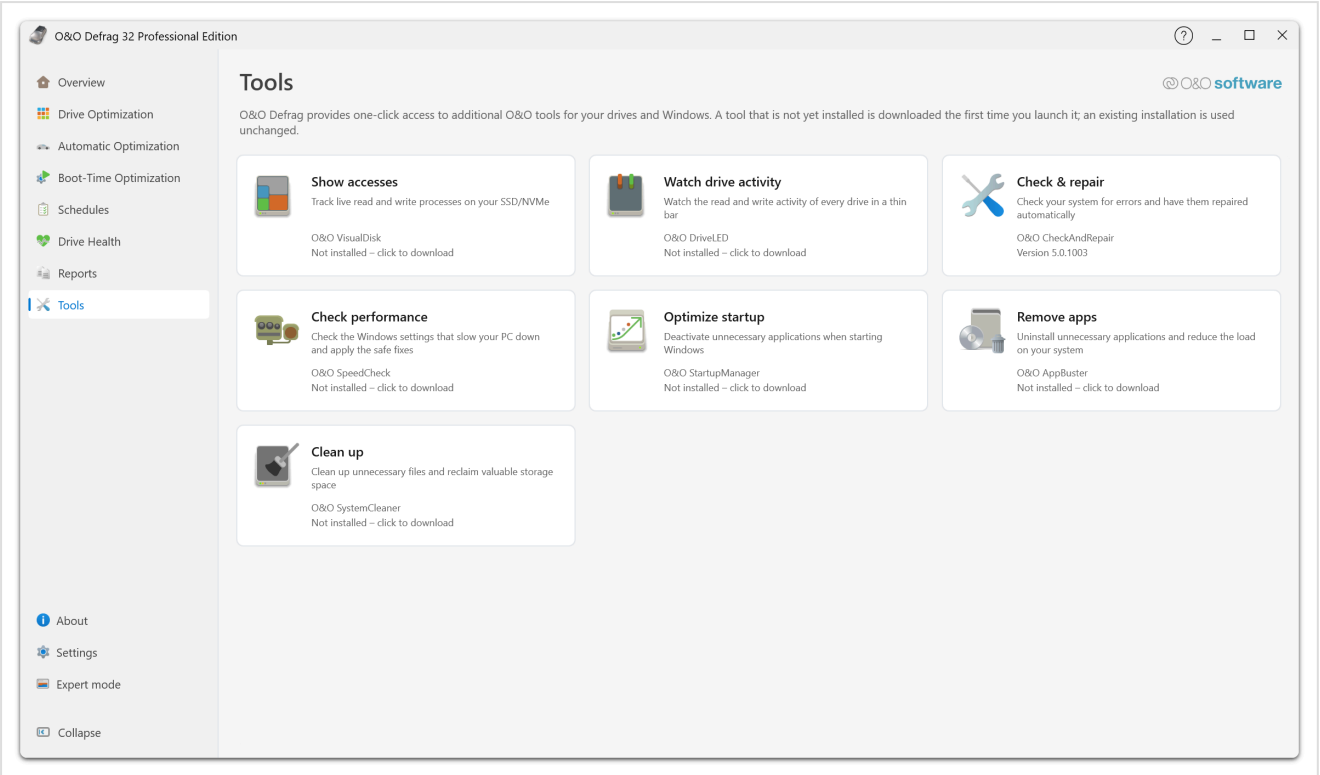

*На кожній картці є назва й короткий опис дії та назва програми, що її виконує. Рядок під назвою програми показує її стан. Для встановленої програми вказано версію, для відсутньої — **Не інстальовано — натисніть для завантаження**.*

Якщо програму вже встановлено, відкриється наявна версія. Для першого завантаження потрібні мережеве з’єднання та доступний пакет. Якщо перевірка підпису не вдалася, запуск може бути заблоковано. Перегляньте повідомлення та вказівки служби підтримки. Не підмінюйте програму виконуваним файлом із неперевіреного джерела.

У середовищі відновлення завантаження й перевірку оновлень вимкнено. Підготуйте потрібні засоби заздалегідь під час звичайної роботи у Windows.

Що охоплює посібник

Додаткові програми мають власний інтерфейс, довідку, порядок оновлення й підтвердження дій. Картка в O&O Defrag запускає програму. Сам факт наявності картки не означає, що програма вбудована в оптимізатор або доступна за кожною ліцензією O&O Defrag.

Для очищення й перевірки файлової системи почніть із розділу Очищення й виправлення, потім відкрийте довідку вибраної програми. У класичному інтерфейсі є вбудовані засоби DiskCleaner.

Панель огляду поточної версії O&O Defrag зосереджена на дисках. Для перевірки інших аспектів роботи Windows скористайтеся O&O SpeedCheck.

Очищення й виправлення файлової системи

Брак місця, помилки файлової системи та фрагментація потребують різних дій. Застосуйте відповідний засіб, потім поверніться в O&O Defrag і повторіть аналіз.

Очищення

Відкрийте **O&O SystemCleaner** у розділі **Інструменти**. Про вбудовані засоби очищення в класичному інтерфейсі див. O&O DiskCleaner.

1. Відкрийте програму очищення. Вона проведе вас через три етапи: **Аналізувати**, **Очистити** та **Готово**.
2. Зніміть позначки з категорій даних, які хочете зберегти. Кожен рядок пояснює, що містить категорія й до чого призведе видалення.
3. Унизу виберіть диски для перевірки й натисніть **Аналізувати**. Під час аналізу файли не видаляються.
4. Перевірте категорії, кількість і розмір знайдених файлів.
5. Виберіть лише дані, які справді потрібно видалити.
6. Підтвердьте очищення у вікні програми.
7. Поверніться в O&O Defrag і знову проаналізуйте диск.

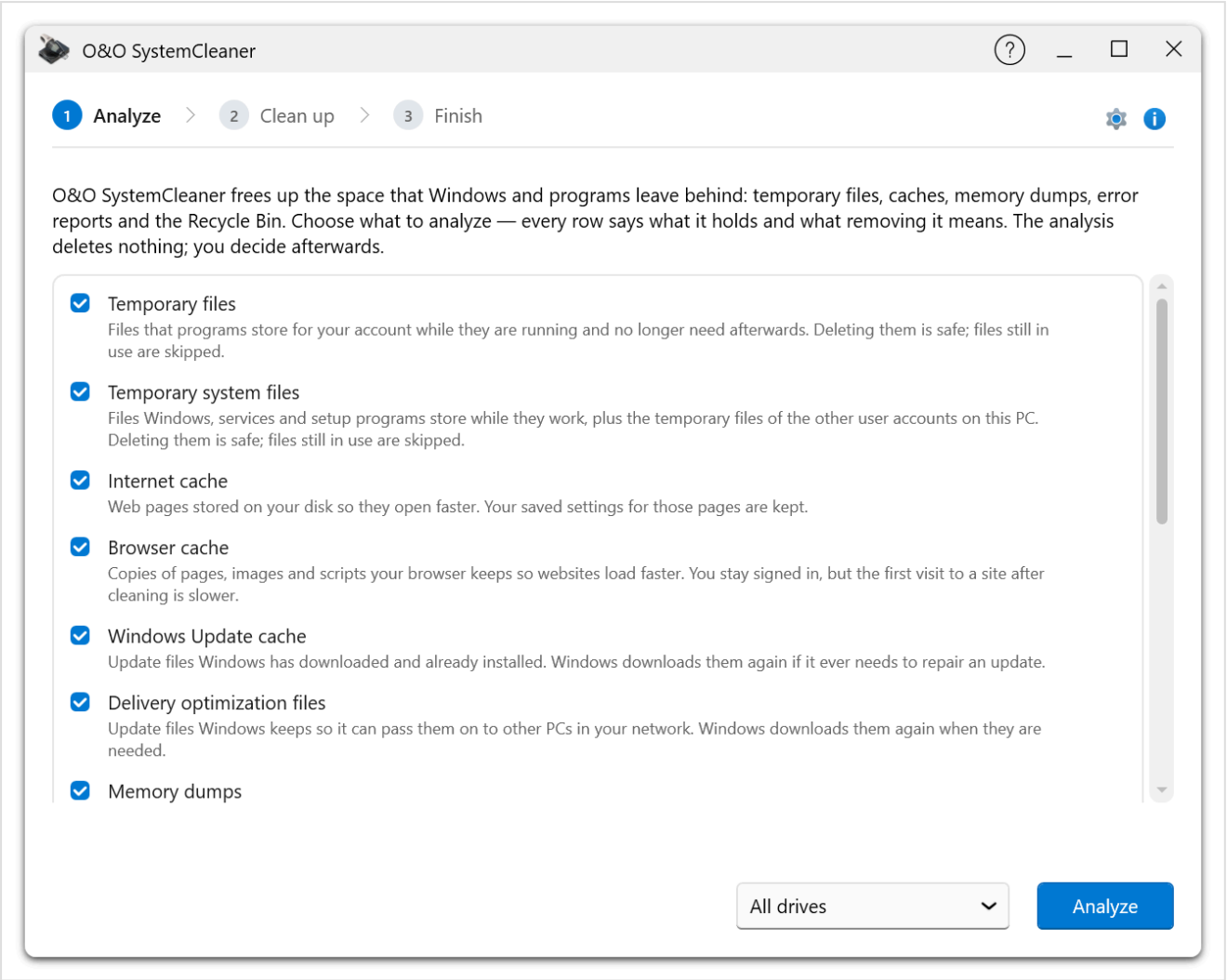

Пронумеровані етапи вгорі показують поточний крок. Типово вибрано всі категорії, тому перед аналізом прочитайте їхні описи. Наприклад, у кешах браузера та Windows Update зберігаються дані, які після видалення програмам чи Windows доведеться завантажити знову.

Очищення може видалити дані. Особливо уважно перегляньте описи кошика, завантажень, попередніх інсталяцій Windows і кешів, які можуть бути потрібні іншим програмам. Після видалення попередньої інсталяції Windows можливість повернутися до неї може зникнути.

Оцінений під час аналізу обсяг не гарантує, що вдасться звільнити стільки ж місця. Під час очищення окремі файли можуть бути заблоковані або вже видалені.

Перевірка й виправлення

1. Відкрийте **O&O CheckAndRepair** у розділі **Інструменти** за допомогою картки **Перевірити і виправити**.
2. На етапі **Перевірка** позначте області для перевірки й зніміть позначки з областей, які потрібно пропустити.
3. Виберіть **Перевірка** і дочекайтеся результату. Залежно від обсягу даних і типу диска перевірка може тривати кілька хвилин.
4. На етапі **Відновити** перегляньте результат, перш ніж дозволити програмі вносити виправлення.
5. Дотримуйтеся вказівок, якщо потрібен перезапуск або монопольний доступ до диска.

6. На етапі **Готово** прочитайте підсумок, потім поверніться в O&O Defrag і повторіть аналіз.

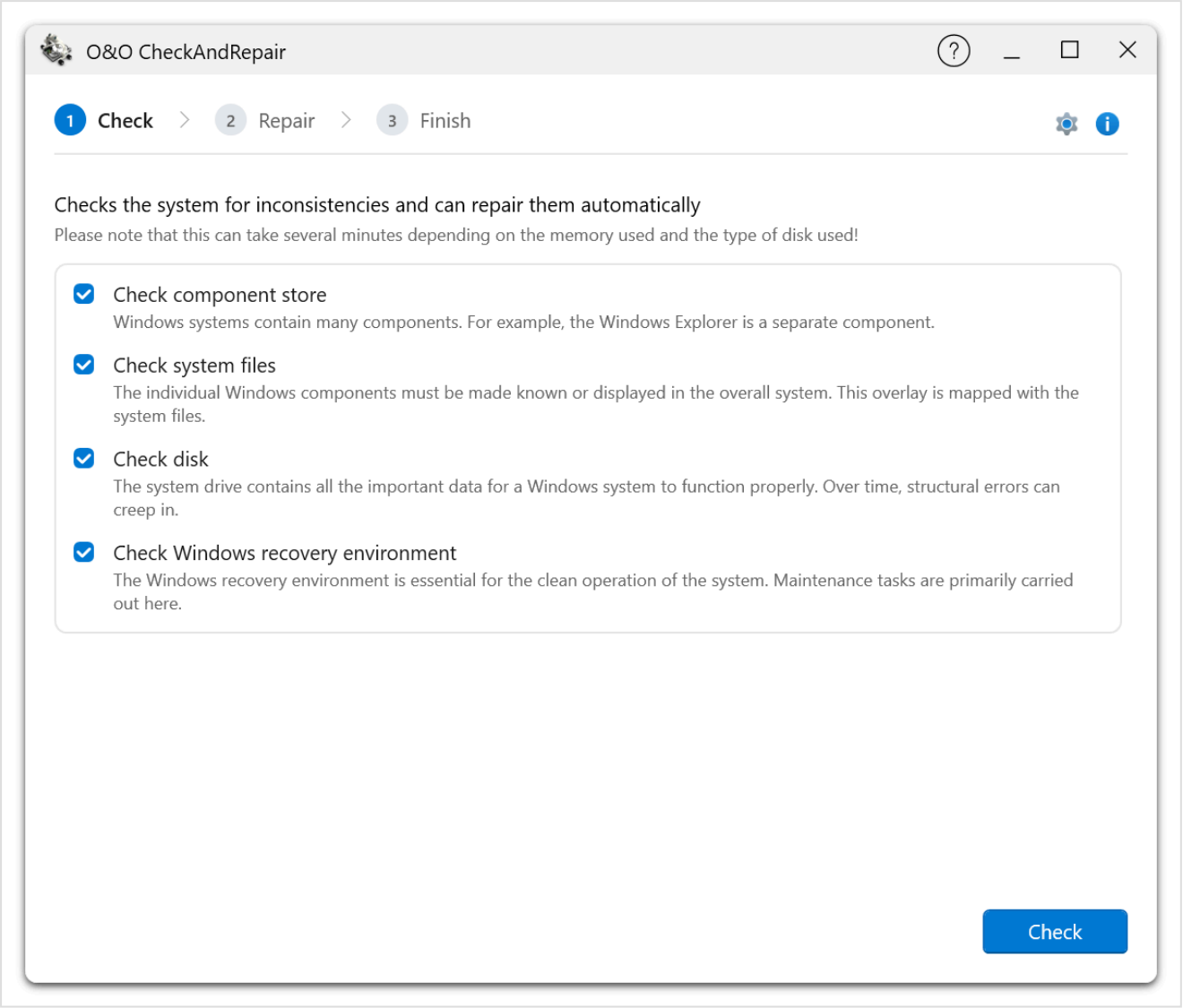

*Програма має три етапи: **Перевірка**, **Відновити** та **Готово**. Перевіряються сховище компонентів Windows, системні файли, диск і середовище відновлення Windows. Для кожної області є пояснення її призначення.*

Перевірка оцінює узгодженість даних. Виправлення змінює систему й може потребувати монопольного доступу. Майте актуальну резервну копію та дотримуйтеся вказівок інструмента для виявленої проблеми.

Параметр **Перевіряти диски перед дефрагментацією і переривати її при помилці** вмикає перевірку. O&O Defrag не виправляє автоматично кожну знайдену помилку. У разі невдалої перевірки усуньте причину перед наступною спробою оптимізації.

Попередження про апаратні несправності

Якщо диск зникає, регулярно виникають помилки читання або погіршуються показники стану, подбайте про копію даних і перевірте пристрій. Виправлення файлової системи й дефрагментація не усувають фізичних пошкоджень носія. Див. Стан диска.

Початок роботи з OODCMD

OODCMD.exe керує агентом O&O Defrag із термінала або сценарію. Вона аналізує й оптимізує диски, показує стан, зупиняє операції та перемикає їх між паузою й виконанням.

Вимоги

- Чинна повна ліцензія O&O Defrag. В ознайомлювальній версії OODCMD недоступна.
- Сумісні між собою версії утиліти командного рядка та агента.
- Доступ до локальної служби агента **OODefragAgent**.
- Доступний диск, відомий агенту.

Відкрийте термінал із правами адміністратора, потрібними для вашої інсталяції. Використовуйте інстальований виконуваний файл. Копія з іншої версії продукту може бути несумісною.

Перші команди

У каталозі інсталяції виконайте наведені команди.

```
.\OODCMD.exe version
.\OODCMD.exe help
.\OODCMD.exe list
.\OODCMD.exe status
.\OODCMD.exe analyze C:
```

Аналіз не переміщує файлів. Зазвичай команда очікує завершення й показує перебіг роботи.

Далі для стислості використовується `OODCMD`. У PowerShell під час запуску з каталогу утиліти вкажіть `.\OODCMD.exe` або використовуйте повний шлях.

Вибір диска

Диск можна вказати як `C`, `C:` або `C:\`. Для кількох дисків зазначте кілька літер. Щоб вибрати всі диски, відомі агенту, передайте `all`. Спочатку перевірте результат `list`: параметр `all` може охопити більше дисків, ніж очікувалося.

Вибір методу

Команда `OODCMD defrag C:` запускає **SOLID/Quick**. Для іншого методу вкажіть `--method` або скористайтеся командою з назвою методу.

У сучасному інтерфейсі швидкий метод називається **SOLID**, а в OODCMD — **SOLID/Quick**. Натомість команда `OODCMD solid C:` запускає **SOLID/Complete**.

Обмеження

OODCMD не призначена для введення ключів ліцензії та створення завдань графічного інтерфейсу. У ній недоступні перевірка дисків, TRIM для SSD, перезапис вільного простору, обслуговування томів із тонким виділенням ресурсів та DiskCleaner. Для цих завдань користуйтеся відповідними функціями програми.

Перед виконанням команд керування прочитайте довідник. Перш ніж додавати OODCMD до сценаріїв автоматизації, перегляньте приклади.

Довідник команд OODCMD

Синтаксис

```
OODCMD <command> [drive ...] [options]
```

Регістр літер у командах та іменах методів не має значення. У таблицях наведено основні імена. Щоб переглянути довідку для своєї збірки, виконайте `OODCMD help`.

Команди

Команда	Дія
`analyze <drive ...>`	Аналіз вибраних дисків без переміщення файлів.
`defrag <drive ...>`	Оптимізація за методом SOLID/Quick або методом, указаним у `--method`.
`<method> <drive ...>`	Запуск одного з перелічених нижче методів.
`list`	Список дисків, відомих агенту.
`status [drive ...]`	Стан і фрагментація вказаних дисків. Без вибору дисків виводяться відомості про всі доступні.
`status [drive ...] --follow`	Спостереження за активними операціями до їх завершення.
`stop <drive ...>`	Зупинення вибраних операцій.
`pause <drive ...>`	Перемикання між паузою та виконанням.
`resume <drive ...>`	Псевдонім команди pause. Так само перемикає стан.
`license`	Перегляд стану ліцензії без введення ключа.
`version`	Перегляд версії.
`help [topic]`	Загальна довідка, теми `methods`, `exitcodes`, `examples` або назва методу.

Пауза перемикає стан. Перед виконанням `pause` або `resume` перевірте стан. Повторна команда `resume` може знову призупинити операцію.

Методи

Ім’я команди	Метод
`solid-quick`	SOLID/Quick, метод за замовчуванням для `defrag`.
`solid`	SOLID/Complete.
`stealth`	STEALTH.
`space`	SPACE.
`complete-name`	COMPLETE/Name.
`complete-modified`	COMPLETE/Modified.
`complete-access`	COMPLETE/Access.
`optimize`	OPTIMIZE, потрібні зони.
`optimize-quick`	OPTIMIZE/Quick, потрібні зони.
`optimize-complete`	OPTIMIZE/Complete, потрібні зони.

Поширені псевдоніми: `quick` для `solid-quick` та `solid-complete` для `solid`. У сценаріях краще використовувати основні імена. Псевдоніми, які підтримує ваша збірка, виводить `help methods`.

Параметри

Параметр	Дія
`-m, --method <name>`	Вибір методу для `defrag`.
`-n, --no-wait`	Повернення відразу після прийняття операції агентом.
`-f, --follow`	Спостереження за активними операціями за допомогою `status`.
`-i, --interval <seconds>`	Інтервал оновлення відомостей про перебіг роботи, за замовчуванням 2 секунди.
`-t, --timeout <seconds>`	Час очікування підключення до агента, за замовчуванням 30 секунд.
`-v, --verbose`	Докладні відомості про поточний файл, навантаження й диск, якщо доступні.
`-q, --quiet`	Приховування звичайних повідомлень про перебіг зі збереженням попереджень, помилок і результату.

Інтервал та час очікування задаються цілими числами від 1 до 3600 секунд. **Час очікування стосується підключення до агента й не обмежує тривалості оптимізації.**

Без `--no-wait` команди аналізу й оптимізації очікують завершення. З `--no-wait` успішне повернення означає, що агент прийняв операцію.

Переривання команди під час очікування

Перше натискання Ctrl+C під час очікування надсилає запит на зупинення операцій, запущених цим викликом. Повторне натискання негайно завершує утиліту, але операції можуть тривати в агенті. Після цього перевірте стан.

Окрема команда `status --follow` спостерігає за наявними операціями. Закриття команди спостереження не зупиняє операцій, які вона не запускала.

Коди завершення

Код	Значення
0	Успішне завершення або прийняття операції з параметром `--no-wait`.
1	Некоректні параметри командного рядка.
2	Ліцензія ознайомлювальна, відсутня, прострочена або недійсна.
3	Агент недоступний.
4	Невідомий або недоступний для вибору диск.
5	Операцію не запущено. Можливі причини: диск зайнятий, зони вимкнені або немає підтвердження.
6	Операцію не завершено, зокрема в разі непідтвердженої зупинки чи паузи.
7	Переривання сполученням Ctrl+C.
8	Зв’язок втрачено під час очікування.
9	Непередбачена помилка.

Відразу після завершення OODCMD перевірте `%ERRORLEVEL%` у командному рядку Windows або `$LASTEXITCODE` у PowerShell.

Приклади команд і сценаріїв OODCMD

Застосовуйте команди лише до дисків, які хочете обслужити. За потреби замініть літери дисків і шлях до каталогу інсталяції.

Перевірка перед зміною диска

```
OODCMD list
OODCMD status C:
OODCMD analyze C:
```

Перші дві команди виводять відомості про стан. Остання аналізує розміщення без переміщення файлів.

Запуск методу з очікуванням завершення

```
OODCMD defrag C: --method solid-quick
OODCMD solid D: E: --verbose
```

Перша команда використовує швидкий метод SOLID. Друга запускає SOLID/Complete на обох дисках із докладним виведенням. Кілька дисків обробляються одночасно. Враховуйте, що вони можуть використовувати один фізичний пристрій.

Окремий запуск і спостереження

```
OODCMD stealth D: --no-wait
OODCMD status D: --follow --interval 5
```

Перша команда завершується, щойно агент прийме операцію. Друга відстежує її перебіг. Щоб підтвердити результат, перевірте підсумковий стан: успішний код першої команди означає лише прийняття операції.

Зупинення вибраних операцій

```
OODCMD status D:
OODCMD stop D:
OODCMD status D:
```

Використовуйте `stop all` лише тоді, коли потрібно зупинити операції на всіх дисках. Команди паузи й продовження обидві перемикають стан. Спочатку перевірте поточний стан.

PowerShell: аналіз зі збереженням результату

```
$oodcmd = Join-Path $env:ProgramFiles 'OO Software\Defrag\OODCMD.exe'
if (-not (Test-Path -LiteralPath $oodcmd)) {
 throw 'Locate OODCMD.exe in your O&O Defrag installation and update the path.'
}

& $oodcmd analyze C: --quiet
$result = $LASTEXITCODE
if ($result -ne 0) {
 Write-Error "O&O Defrag analysis failed with exit code $result."
}
exit $result
```

Збережіть команди як сценарій, якщо планувальнику потрібен код, який повертає остання команда `exit`. Під час інтерактивної перевірки пропустіть останню команду `exit`, щоб оболонка залишилася відкритою.

Після перевірки сценарію замініть `analyze` назвою потрібного методу, щоб запустити оптимізацію. Якщо планувальнику потрібен результат завершення, залиште очікування ввімкненим.

Пакетний файл

Приклад передбачає, що OODCMD доступна через PATH або пакетний файл запущено з каталогу інсталяції.

```
@echo off
OODCMD analyze C: --quiet
set "result=%ERRORLEVEL%"
if not "%result%"=="0" echo O^&O Defrag returned exit code %result%.
exit /b %result%
```

Якщо програма недоступна через PATH, укажіть повний шлях до виконуваного файлу в лапках. Для запланованого завдання задайте відповідні обліковий запис і робочий каталог. Щоб вирішити, чи повторювати команду, перевірте таблицю кодів завершення. Проблему з ліцензією чи невідомим диском потрібно виправити до наступного запуску.

Словник термінів

Термін	Значення
Агент	Фонова служба, яка виконує операції Defrag і керує розкладами.
Виділений розмір	Місце, фактично виділене для файлу на диску. Може відрізнятися від логічного розміру.
Аналіз	Зчитування й оцінювання розміщення даних на диску без їх переміщення.
Автоматична оптимізація	Фонове обслуговування через задані інтервали.
Оптимізація під час завантаження	Одноразове автоматичне або ручне обслуговування в режимі «Фортеця» до звичайного запуску Windows.
Кластер	Одиниця виділення простору у файловій системі.
ClusterInspector	Відомості про файли у вибраній ділянці карти ClusterView.
ClusterView	Карта кластерів тому, згрупованих у блоки для відображення на екрані.
COMPLETE	Група методів розміщення файлів на HDD за іменами або часовими позначками.
Дефрагментація	Об’єднання окремо розміщених ділянок файлів.
Виключення	Шлях або маска для файлів, які потрібно пропустити.
Екстент / фрагмент	Неперервна ділянка, у якій зберігається частина файлу.
FileInspector	Відфільтровані списки файлів для перевірки використання диска й фрагментації.
Режим «Фортеця»	Спеціальне середовище обслуговування O&O Defrag на основі Windows RE.
Об’єднання вільного місця	Об’єднання розрізнених вільних ділянок у меншу кількість більших.
HDD	Механічний накопичувач на жорстких магнітних дисках.
Включення	Правило, за яким відповідні файли вибираються для дефрагментації навіть за наявності виключення.
Завдання	Збережений набір дисків, методів, розкладу й умов обслуговування.
Логічний розмір	Розмір файлу, який бачать програми.
Метадані	Структури файлової системи з відомостями для опису даних та керування ними.
OODCMD	Інструмент командного рядка для користувачів O&O Defrag.
OPTIMIZE	Група методів оптимізації, які потребують налаштованих зон.
Коефіцієнт ROI	Користь від зменшення фрагментації відносно необхідних операцій запису.
S.M.A.R.T.	Дані моніторингу та відомості про стан, які надає сам накопичувач.
SOLID	Метод оптимізації файлів з обмеженням кількості записів. У командному рядку швидкий варіант має назву SOLID/Quick.

Термін	Значення
SOLID/Complete	Ретельніший варіант SOLID з додатковим об’єднанням ділянок.
SPACE	Метод оптимізації для об’єднання вільного місця.
SSD	Твердотільний накопичувач на основі флешпам’яті.
STEALTH	Метод дефрагментації з низьким споживанням ресурсів.
TRIM	Сповіщення SSD про ділянки, дані в яких більше не потрібні.
Том	Логічна одиниця зберігання Windows, якій зазвичай призначено букву диска.
Windows RE	Середовище відновлення Windows, що використовується для підготовки обслуговування під час завантаження.
Зона	Група файлів із власними правилами розміщення та методом оптимізації.

Усунення несправностей

Запишіть точний текст помилки, вибраний диск і дію, яку ви намагалися виконати. Занотуйте час, щоб знайти відповідний звіт або запис у журналі.

Агент недоступний

Ознаки: список дисків порожній, з’явилося повідомлення про недоступну службу або OODCMD повернув код завершення 3.

1. Після запуску трохи зачекайте, доки програма з’єднається з агентом.
2. Відкрийте «Служби» Windows і перевірте стан служби **O&O Defrag Agent** (`OODefragAgent`).
3. Якщо службу зупинено, запустіть її з відповідними правами адміністратора.
4. Якщо в інтерфейсі чи на сторінці автоматичної оптимізації зазначено, що служба застаріла, оновіть програму або відновіть її встановлення.
5. Відкрийте програму знову й перевірте результат.

Якщо ви вибрали **Увімкнути тихий режим** у меню області сповіщень, агента зупинено за вашою командою. Виберіть **Вимкнути тихий режим** та повторно перевірте службу.

Перед перезапуском активної служби дочекайтеся завершення обслуговування або свідомо зупиніть його. Якщо служба не запускається, зберіть для підтримки повідомлення про помилки програми й служби Windows.

Диск відсутній або недоступний

Переконайтеся, що том доступний у Windows, підключений, розблокований і готовий до роботи. Перевірте параметри **Увімкнути с’емние диски** та **Увімкнути зовнішні диски** у відповідних налаштуваннях або в завданні.

Мережевий ресурс не є локальним томом. Запис завдання для від’єднаного диска зберігає налаштування, але виконати завдання без диска неможливо. Параметр **Визначення типу диска** слугує лише для виправлення типу носія й не повертає відсутній том.

Недоступна кнопка запуску або метод

Виберіть диск і перевірте, чи його вже обробляють або поставили в чергу. Якщо помічник пропонує аналіз, виконайте його. Перегляньте обмеження пробної версії, захист SSD та передумови для зон.

Якщо помічник повідомляє **Нічого робити не потрібно**, прочитайте пояснення, перш ніж знову запускати ту саму дію. Для OODCMD код завершення 5 може означати зайнятий диск або вимкнені зони.

Оптимізація триває повільно або очікує

Великі файли, велика кількість файлів, брак вільного місця, методи COMPLETE та одночасне використання диска іншими програмами можуть подовжити операцію. Перевірте обмеження продуктивності, умови монітора активності завдання, список процесів, які блокують запуск, і умови живлення.

Перш ніж збільшувати обмеження, перевірте, чи вибрано ціль **Знизити навантаження** і чи триває резервне копіювання або інший процес, що блокує запуск.

Файли залишаються фрагментованими

Виконайте аналіз знову й перевірте конкретні файли. Серед можливих причин — блокування, правила виключення, фільтр великих файлів, брак робочого місця або політика ROI.

Перевірте **Коефф. ROI** і правила включення й виключення, які застосовуються до файлів. Для придатних заблокованих файлів за потреби скористайтеся оптимізацією під час завантаження. Повторна обробка всього диска не усуває всіх причин.

Завдання не запустилося

Відкрийте **Завдання** і перевірте:

- Збережений розклад і вибрані дні тижня.
- Наявність хоча б одного ввімкненого методу для диска.
- Доступність диска й мінімальні пороги фрагментації.
- Підключення до мережі живлення та умови пробудження.
- Обмеження навантаження на процесор і диск та умови щодо інших процесів.
- Дату завершення, максимальну тривалість і параметри відкладеного запуску.
- Помилки команди, яка виконується перед завданням.

Поле **Наступний запуск** у вікні завдання показує **не запланований** без обчислення часу наступного запуску. Щоб з’ясувати, чи служба виконала завдання, перегляньте збережену конфігурацію, відомості про останній запуск і звіти.

Звіт не з’являється

Увімкніть **Створювати звіти** у загальних параметрах і перевірте параметри самого завдання. Дочекайтеся завершення операції та перевірте обмеження кількості звітів. Якщо звіт видалено вручну або за правилами зберігання, він уже не допоможе встановити результат останнього запуску.

Не вдається підготувати Windows RE

На сторінці **Оптимізація при запуску** перевірте, чи готове середовище відновлення Windows. У рядку **Режим «Фортеця»** виберіть **Налаштувати** або оновіть середовище після зміни версії програми. Для підготування потрібні повна версія та права адміністратора. Підготування не планує й не запускає оптимізацію.

Якщо система повернулася до Windows без оптимізації потрібних дисків, перевірте їх доступність і журнали. Повернення до Windows також відбувається, коли неможливо почати обробку жодного з вибраних дисків або втрачено зв’язок з агентом. Див. Режим «Фортеця».

Перед перезапуском прочитайте помилку підготовки. Перевірте доступність середовища відновлення й вільне місце на системному диску. Якщо не вдалося підключити образ відновлення чи зберегти в ньому зміни, може знадобитися діагностика засобів обслуговування Windows.

Увімкніть журналювання й повторіть підготовку. Якщо в повідомленні згадано DISM, збережіть `%WINDIR%\Logs\DISM\dism.log` разом із журналом O&O Defrag. Якщо не знайдено папку встановлення, відновіть встановлення або перевстановіть O&O Defrag.

Не видаляйте розділи відновлення й не змінюйте конфігурацію завантаження як універсальний спосіб виправлення. Повідомте службі підтримки точний текст помилки.

Не вдається змінити TRIM для SSD

Невідомий стан означає, що Windows не надала достатніх відомостей. Якщо Windows відхиляє зміну, перевірте права адміністратора та підтримку TRIM підсистемою зберігання. Стан розкладу оптимізації Windows сам по собі не визначає, чи ввімкнено TRIM.

Інструмент не відкривається

Якщо потрібне завантаження, перевірте з’єднання. Прочитайте помилку на картці інструмента й скористайтеся запропонованим способом встановлення або відновлення. У Windows RE завантаження вимкнено. У разі помилки підпису з’ясуйте її причину.

З’явилася помилка обладнання або файлової системи

Збережіть важливі дані та перевірте диск, перш ніж повторювати операції з великим навантаженням. Перегляньте стан диска та скористайтеся відповідним засобом перевірки й виправлення. Дефрагментація не усуває апаратних несправностей.

Якщо проблема зберігається, зверніться до служби підтримки й додайте звіти та журнали.

Поширені запитання

Чи потрібно вручну оптимізувати кожен диск?

Ні. Почніть з аналізу й відкрийте помічник. Надалі обслуговування можна автоматизувати. Рекомендація **Нічого робити не потрібно** є звичайним результатом.

Чи варто використовувати один метод для SSD і HDD?

Вибирайте метод, що відповідає пристрою. Помічник може підібрати його окремо для кожного диска. Традиційне сортування файлів на SSD має інші витрати й переваги. Див. Методи оптимізації.

Чи TRIM і дефрагментація — це одне й те саме?

Ні. TRIM повідомляє SSD, які ділянки більше не потрібні, а дефрагментація змінює розміщення файлів. Див. Обслуговування SSD.

Чому файл залишається фрагментованим після успішного виконання SOLID?

Файл може бути навмисно пропущено за правилом ROI. Переміщенню також можуть заважати блокування, правила для файлів, обмеження розміру або брак робочого простору. Перевірте файл і звіт перед повторним запуском. Подробиці див. у розділі Залишкові фрагменти.

Чому бракує робочого простору, хоча на диску є вільне місце?

Вільне місце може складатися з ділянок, замалих для запланованого переміщення. Окрім загального вільного місця, важливі розміри файлів і найбільших неперервних ділянок. Перед повторним повним запуском перегляньте приклад із робочим простором.

Чому під час оптимізації зростає лічильник запису SSD?

Під час переміщення файлів записуються дані. Внутрішні операції SSD можуть додати записи, а значення лічильника залежить від пристрою. Саме зростання показника не дає оцінки користі від оптимізації. Див. Запис на SSD та ROI.

Чому відсотки відрізняються від попереднього звіту?

Могли змінитися час аналізу, версія програми, метод або налаштування звітування. Через параметр ROI у звіті може бути пропущено фрагментацію, яку навмисно не усували. Порівнюйте показники, отримані в однакових умовах.

Чи звільняє оптимізація місце на диску?

Оптимізація може об’єднати вже вільні ділянки. Зазвичай вона не видаляє вміст файлів. Щоб звільнити додаткове місце, перегляньте дані для очищення.

Чи можна працювати у Windows під час оптимізації?

Для звичайної оптимізації виберіть відповідний метод та обмеження продуктивності. Оптимізація під час завантаження перезапускає комп’ютер у середовище обслуговування. Звичайні програми будуть недоступні до повернення у Windows.

Чи зупиняє операцію закриття вікна?

Агент працює незалежно від вікна. Щоб завершити операцію, скористайтеся командою зупинення та перевірте стан диска.

Чому для запланованого завдання наступний запуск позначено як незапланований?

У діалоговому вікні час наступного запуску не обчислюється. Служба використовує збережений розклад. Перевірте параметри розкладу, час останнього запуску та звіти. Див. Завдання за розкладом.

Чому недоступні елементи керування автоматичною оптимізацією?

Програма може чекати параметри агента або версія служби не відповідає версії інтерфейсу. Прочитайте повідомлення, перш ніж робити висновки про стан параметрів.

Де знайти DiskCleaner?

З розділу Інструменти можна відкрити окрему програму **SystemCleaner**. У класичному інтерфейсі є вбудовані команди DiskCleaner.

Як скасувати заплановану оптимізацію під час завантаження?

До перезапуску відкрийте **Оптимізація при запуску** й виберіть **Скасувати заплановану оптимізацію**. Оптимізація в середовищі **Режим «Фортеця»** планується на один запуск. Див. Оптимізація під час завантаження.

Чому OODCMD недоступна в ознайомлювальній версії?

Для інструмента командного рядка потрібна чинна ліцензія на повну версію. Введіть або перевірте ліцензійні дані в графічному інтерфейсі.

Чому команда «resume» призупинила операцію?

Команда `resume` — інша назва команди перемикання паузи агента. Перевіряйте поточний стан перед її виконанням. Вона не гарантує переходу до стану виконання.

Чи оцінює панель огляду продуктивність усього комп’ютера?

Ні. Оцінка узагальнює результати перевірки дисків. Для ширшої перевірки Windows запустіть O&O SpeedCheck у розділі інструментів.

Чи може O&O Defrag відновити несправний диск?

O&O Defrag упорядковує розташування файлів. CheckAndRepair усуває помилки файлової системи. Фізичну несправність обладнання ці операції не усувають. Захистіть дані та перевірте стан диска.

Підтримка та інші продукти O&O

На цій сторінці описано, де знайти довідку з O&O Defrag, що включити у звернення до підтримки та де дізнатися про ліцензування, оновлення й інші продукти O&O.

Підтримка

- **У програмі.** Натисніть **F1**, щоб відкрити довідку. Якщо відкриється загальна сторінка, знайдіть потрібне завдання в бічному меню посібника.
- **У цьому посібнику.** У розділі Усунення несправностей описано типові проблеми, причини й способи їх розв’язання. Відповіді на найчастіші запитання наведено в розділі Поширені запитання.
- **Підтримка O&O.** Додаткову допомогу можна отримати на сторінці підтримки O&O Defrag та сторінках підтримки O&O Software.

Підготовка звернення до підтримки

Додайте такі відомості:

- Редакція O&O Defrag і повний номер версії та збірки з вікна **Про програму**.
- Версія й архітектура Windows.
- Буква диска, файлова система, тип носія та спосіб підключення.
- Дія й метод, а також спосіб запуску: вручну, автоматично, за розкладом або під час завантаження.
- Точний текст помилки та приблизний час її виникнення.
- Дії, що призвели до помилки, й очікуваний результат.
- Відповідний звіт та діагностичний журнал.

Для помилок командного рядка додайте команду без приватних шляхів і секретних даних, її вивід та код завершення. Для завдань укажіть розклад і умови. Для проблем Windows RE опишіть підготовку й зазначте, чи використовувався BitLocker.

Збирання журналів

Увімкніть журналювання, один раз відтворіть проблему й відкрийте перегляд журналу з вікна **Про програму**. Файли й шляхи в середовищі відновлення описано в розділі Звіти й журнали.

Увімкніть журнал модуля оптимізації, якщо підтримка просить додаткові технічні відомості. Після з’ясування причини поверніть звичайний рівень журналювання.

Захист особистих відомостей

Перегляньте вкладення перед надсиланням. Звіти й журнали можуть містити шляхи до файлів, імена користувачів і комп’ютерів та ліцензійні відомості. Передавайте їх через відповідний канал підтримки. Не наводьте повні ліцензійні ключі у відкритих обговореннях.

Якщо запитання стосується окремого інструмента, зазначте його назву й версію та версію O&O Defrag, з якої його запустили.

Ліцензування й оновлення

Введення ліцензії, перевірку встановленої версії та встановлення оновлень описано в розділі Ліцензування, версія та оновлення.

Інші продукти O&O

Зі сторінки **Інструменти** в O&O Defrag можна запустити інші програми O&O для роботи з дисками та Windows. Див. Додаткові інструменти O&O. O&O Software також пропонує такі продукти:

Продукт	Призначення
O&O DiskImage	Резервне копіювання й відновлення дисків та систем цілком
O&O DiskRecovery	Відновлення видалених файлів і даних із пошкоджених файлових систем
O&O SafeErase	Безповоротне стирання файлів і очищення вільного місця
O&O ShutUp10	Керування параметрами конфіденційності Windows
O&O Syspectr	Віддалений моніторинг і керування ПК та серверами

Усі продукти наведено на сторінці oo-software.com/en/products.

Класичний інтерфейс

У цьому розділі описано стрічку, список дисків і подання докладних відомостей у класичному інтерфейсі O&O Defrag 32. Набір функцій залежить від збірки, редакції та ліцензії. Назви елементів класичного інтерфейсу подано англійською відповідно до знімків екрана.

Класичний інтерфейс зручний, якщо ви звикли до його компонування й порядку роботи. Майже всі його функції є й у сучасному інтерфейсі. Див. Сучасний і класичний інтерфейси.

Якщо бачите сторінки **Огляд**, **Диски** та **Завдання**, скористайтеся посібником із сучасного інтерфейсу. Щоб відкрити інтерфейс зі стрічкою, виберіть **Режим експерта** внизу панелі навігації. У розділі **Параметри** → **Режим експерта** можна вибрати класичний інтерфейс за замовчуванням. Під час перемикання агент продовжує виконувати розпочаті операції.

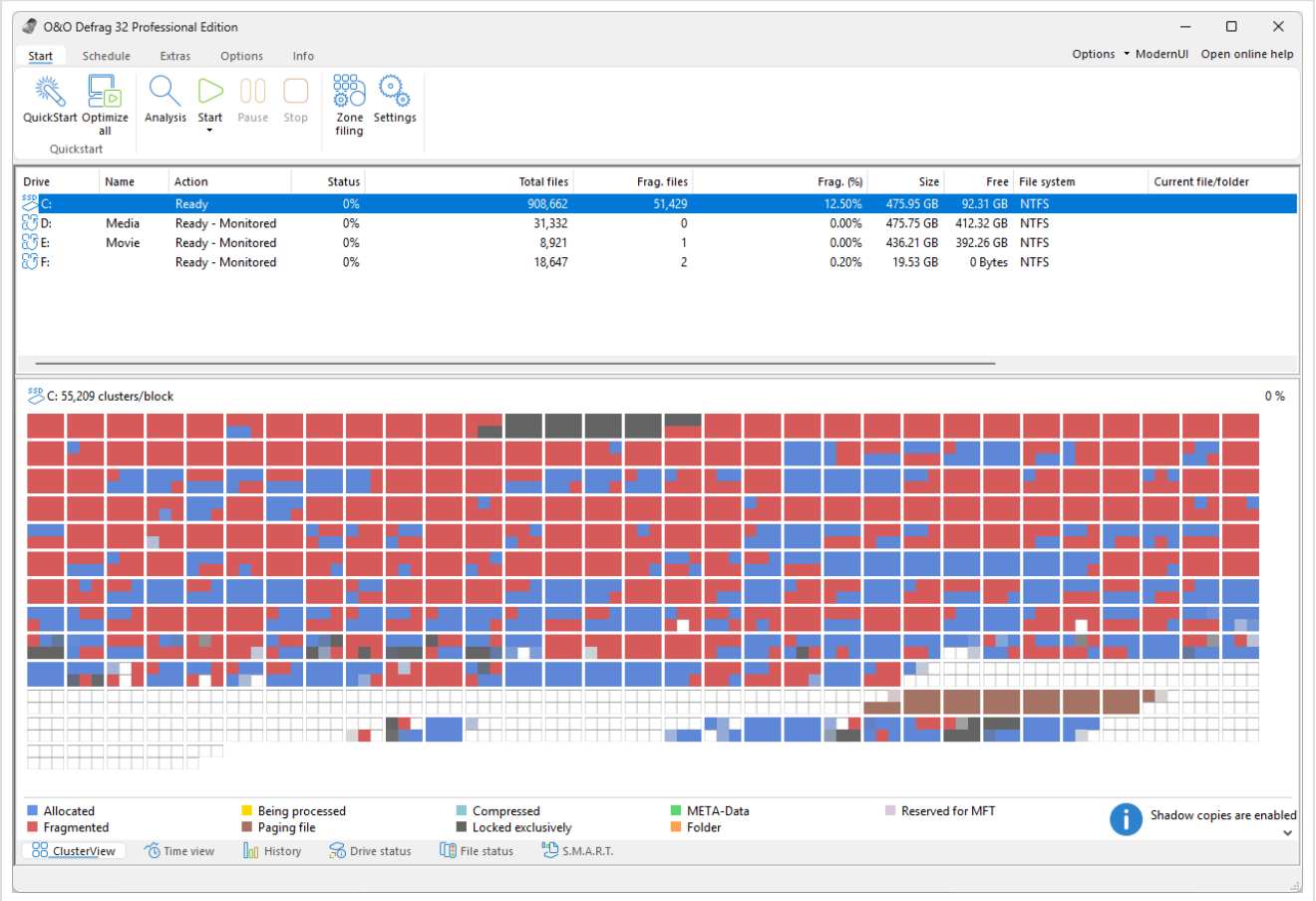

*Вікно складається з трьох частин. Угорі розміщено стрічку із вкладками **Start**, **Schedule**, **Extras**, **Options** і **Info**, посередині — список дисків, унизу — вкладки **ClusterView**, **Time view**, **History**, **Drive status**, **File status** і **S.M.A.R.T.**. Кнопка **ModernUI** у правому верхньому куті повертає до сучасного інтерфейсу.*

Покажчик завдань

Завдання	Розділ
Інсталювати, зареєструвати або оновити програму	Початок роботи
Проаналізувати диск і переглянути відомості про файли	Аналіз і відомості про диск
Запустити, призупинити або зупинити обробку	Дефрагментація вручну
Вибрати стратегію та порядок розміщення файлів	Методи та зони швидкості
Налаштувати фонове обслуговування	Автоматична дефрагментація
Запускати завдання у визначений час або під час увімкнення заставки	Розклад
Обмежити навантаження й вибрати файли	Параметри та правила обробки файлів
Переглянути результати	Звіти
Перевірити диск, обслужити SSD або перенести параметри	Додаткові функції та обслуговування накопичувачів
Видалити тимчасові файли	O&O DiskCleaner
Керувати програмою з області сповіщень або переглядати активність диска	Область сповіщень та активність дисків
Виконати команду або сценарій	Командний рядок OODCMD

Навігація

На вкладці **Start** є операції з дисками й команди перегляду відомостей. Вкладка **Schedule** містить збережені завдання та звіти, **Extras** — перевірку й обслуговування накопичувачів, імпорт та експорт XML, а **Info** — відомості про версію і ліцензію. Кнопка **Settings** на вкладці **Start** відкриває загальні параметри. Заплановані завдання мають також власні параметри. Підтвердьте зміни кнопкою **OK** або **Apply**.

Перед запуском перевірте вибрані диски. Щоб вибрати кілька дисків, утримуйте **Ctrl**. Про активність свідчать індикатор виконання й анімована піктограма диска. Фонова служба може продовжувати роботу після закриття вікна.

Інсталяція, реєстрація та початок роботи

Використовуйте інсталятор для своєї версії й редакції продукту та архітектури Windows. Professional Edition призначена для підтримуваних настільних версій Windows. Для Windows Server потрібна Server Edition. Точні вимоги наведено в інсталяторі та відомостях про сумісність випуску.

Інсталяція

1. Увійдіть із правами адміністратора та закрийте інші програми.
2. Запустіть інсталятор O&O Defrag.
3. Дотримуйтеся вказівок інсталятора й перевірте запропоновані параметри.
4. Дозвольте інсталятору підготувати необхідні компоненти середовища виконання та фонову службу.
5. Завершіть інсталяцію та перезавантажте комп’ютер, якщо з’явиться відповідний запит.
6. Відкрийте O&O Defrag і перевірте параметри автоматичної дефрагментації.

Після оновлення програми або переходу на нову версію перевірте параметри автоматичного обслуговування, особливо якщо раніше ви його вимикали. Фонова служба може працювати й із закритим вікном програми.

Реєстрація повної версії

Під час першого запуску відкрийте вікно реєстрації або виберіть на стрічці **Info** → **Register now**. Введіть ім’я, назву організації та ліцензійний ключ точно так, як у підтвердженні покупки. Уникайте зайвих пробілів і розрізняйте подібні символи, наприклад **1** та **I**. Дочекайтеся підтвердження реєстрації.

У вікні майстра реєстрації зазначено, скільки часу залишилося до завершення ознайомлювального періоду.

Виконайте кроки активації, які пропонує майстер реєстрації вашої версії. Якщо виникли проблеми з ліцензією, зверніться до служби підтримки O&O.

Відомості про версію та оновлення

Щоб дізнатися точну версію програми та відомості про ліцензію, відкрийте **Info** → **About O&O Defrag**. На вкладці **Info** також вказано інстальовану версію і дату останньої перевірки оновлень. Для повторної перевірки натисніть **Check for updates…**.

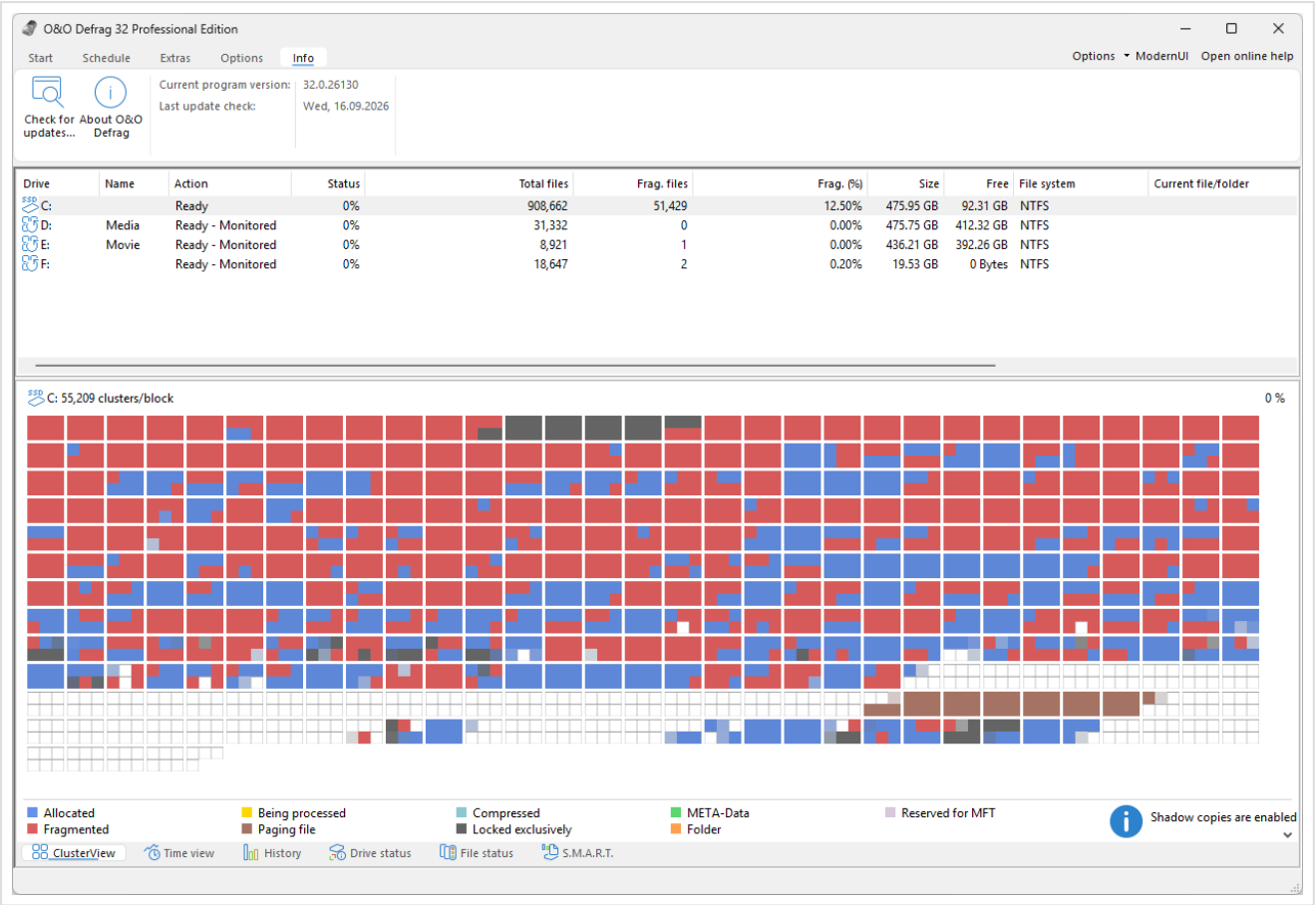

*На стрічці біля поточної версії й дати останньої перевірки оновлень є команди **Check for updates…** та **About O&O Defrag**. Звертаючись до служби підтримки, вкажіть цю версію.*

Перед оновленням дочекайтеся завершення активних завдань. Інтерфейс і агент мають бути однієї версії. Не публікуйте ключі ліцензій у звітах і на знімках екрана.

Перший аналіз

1. Виберіть диск у списку.
2. Виберіть **Analysis** на вкладці **Start** або в контекстному меню диска.
3. Дочекайтеся завершення аналізу й перегляньте відомості про диск та файли.
4. До запуску оптимізації виберіть метод відповідно до визначеного програмою типу носія.

Агенту потрібен доступ до тому. Підключена мережева папка не є локальним диском. Доступні функції залежать від особливостей USB-накопичувачів, масивів RAID, віртуальних і зашифрованих дисків. Перед обслуговуванням розблокуйте зашифровані томи та перевірте визначений програмою тип диска.

Видалення програми

У Windows відкрийте **Параметри** → **Програми**, виберіть O&O Defrag і натисніть **Видалити**. Можна також скористатися записом у розділі **Програми та засоби**. Дотримуйтеся вказівок і за потреби перезавантажте комп’ютер. Якщо потрібно лише припинити заплановане чи автоматичне обслуговування, змініть відповідні параметри програми.

Аналіз і відомості про диск

Аналіз показує розміщення й фрагментацію файлів без їх переміщення. Виберіть диск і натисніть **Analysis** на вкладці стрічки **Start** або в контекстному меню. Щоб вибрати кілька дисків, утримуйте **Ctrl**. За перебігом операції можна стежити за піктограмою диска та індикатором виконання.

Якщо створення звітів увімкнено, після аналізу можна відкрити звіт про стан у форматі HTML у браузері.

Приклади фрагментації файлів і вільного простору та пояснення ролі робочого простору див. у розділі Диски, файли та фрагментація. Ці принципи спільні для обох інтерфейсів.

Вкладки з відомостями про диск

На вкладці **Start** виберіть диск. Під списком дисків розташовано вкладки з докладними відомостями.

Вкладка	Відомості
ClusterView	Карта розміщення даних на вибраному томі з поясненням кольорів.
Time view	Останні операції та результати оптимізації для кожного диска.
History	Динаміка кількості оброблених файлів і усунених фрагментів та обсягу дефрагментованих даних.
Drive status	Використання диска, відомості про файлову систему, кількість файлів і папок, фрагментація до та після операції.
File status	Великі та сильно фрагментовані файли, які варто перевірити докладніше.
S.M.A.R.T.	Показники стану, які надають накопичувач і його контролер.

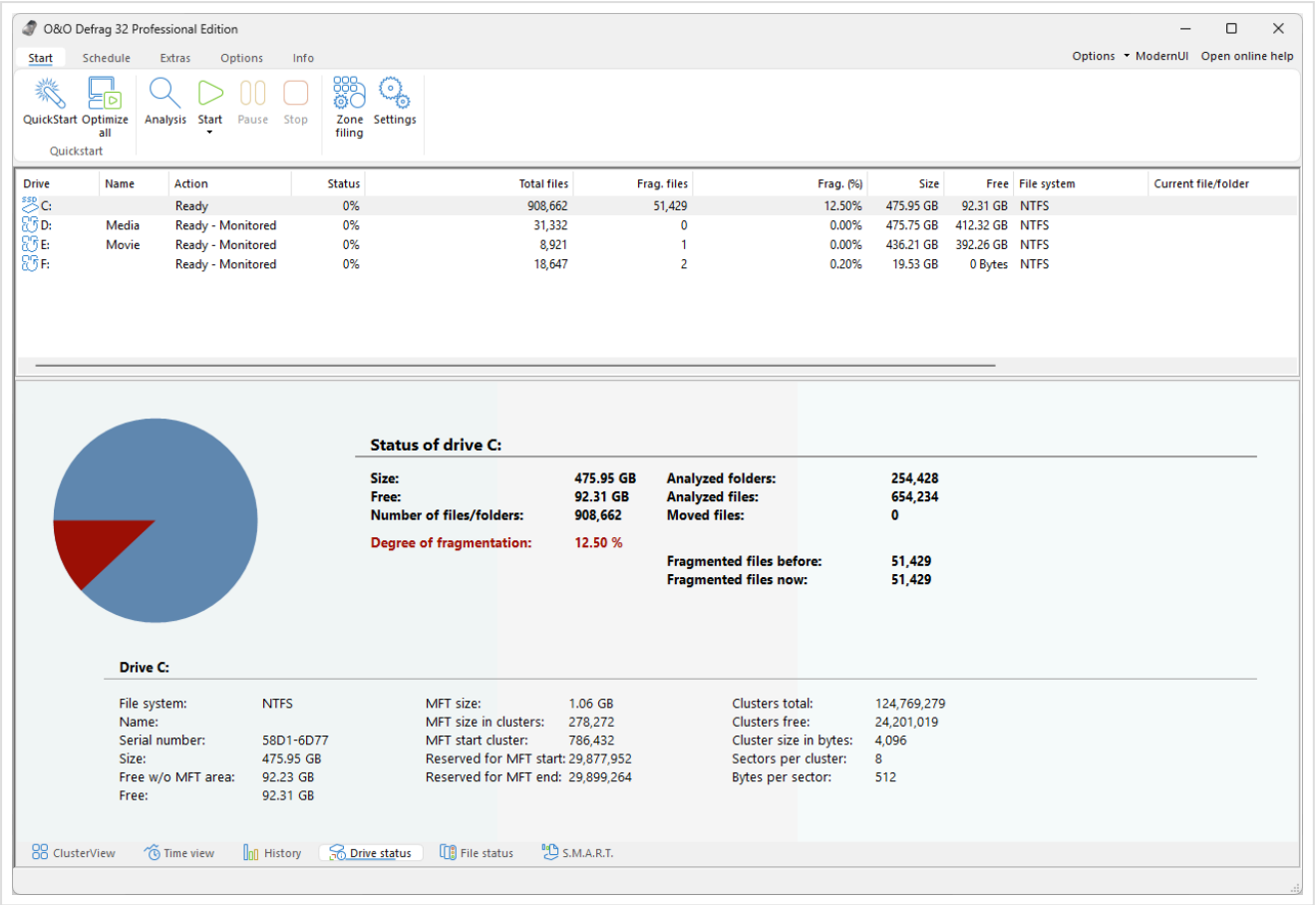

*На вкладці **Drive status** поруч із круговою діаграмою використання диска наведено його місткість, вільне місце, кількість файлів і папок, ступінь фрагментації та кількість фрагментованих файлів до й після останньої операції. Нижче наведено розмір і розташування MFT, розмір кластера, загальну кількість кластерів та кількість вільних кластерів.*

Відсоток фрагментації характеризує розміщення даних. Він не показує, наскільки сповільнилася робота диска. Враховуйте тип носія, навантаження, розміри файлів і нещодавні результати. Перша повна оптимізація може тривати довше за наступні. Під час звичайної роботи файли можуть фрагментуватися знову.

Перегляд вмісту блока

1. Проаналізуйте диск і відкрийте карту блоків.
2. Двічі клацніть блок, щоб відкрити **O&O ClusterInspector**.
3. Перегляньте файли, які займають цю ділянку. Якщо список не вміщується на сторінці, скористайтеся кнопками переходу.
4. Виберіть файл і натисніть **Details**, щоб побачити його фрагменти та кластери, які вони займають.

Для файлу вказано початковий кластер, кількість зайнятих кластерів і фрагментів, виділений розмір та повний шлях. Переходьте між сторінками результатів за допомогою кнопок. Фрагменти одного файлу можуть займати кілька окремих ділянок тому.

Щоб знайти певний файл, натисніть **Determine file position** на вкладці **Extras** і виберіть файл. ClusterView виділить зайняті ним ділянки. Це логічні адреси тому. На SSD вони не відображають фізичного розташування комірок флешпам’яті.

Стан накопичувача

Відкрийте вкладку **S.M.A.R.T.**. Оцінюйте показники стану окремо від фрагментації. Залежно від диска та контролера доступні температура, час роботи, кількість перепризначених і невиправних секторів, помилки інтерфейсу, резервна місткість, зношення та критичні попередження.

Порівнюйте показники з попередніми значеннями й рекомендаціями виробника. Відсутність показника не означає нульового значення, а добра оцінка не виключає відмови накопичувача. Якщо кількість помилок зростає, спочатку збережіть важливі дані та з’ясуйте причину. Див. Усунення несправностей.

Дефрагментація вручну

Спочатку виконайте аналіз і виберіть метод відповідно до типу та стану накопичувача. На HDD можна об’єднувати фрагменти файлів і вільного простору або сортувати файли. Для SSD використовуйте призначені для нього операції обслуговування. Див. Методи.

Оптимізація вибраних дисків

1. Виберіть диск у списку. Для вибору кількох дисків утримуйте **Ctrl**.
2. Розкрийте меню кнопки **Start** на стрічці.
3. Виберіть потрібний метод. Перед використанням методів OPTIMIZE перевірте параметри зон швидкості.
4. Стежте за піктограмою диска та індикатором виконання.
5. Щоб призупинити роботу, натисніть **Pause**. Щоб завершити поточну операцію, натисніть **Stop**.
6. Після завершення порівняйте показники до й після обробки та перегляньте звіт.

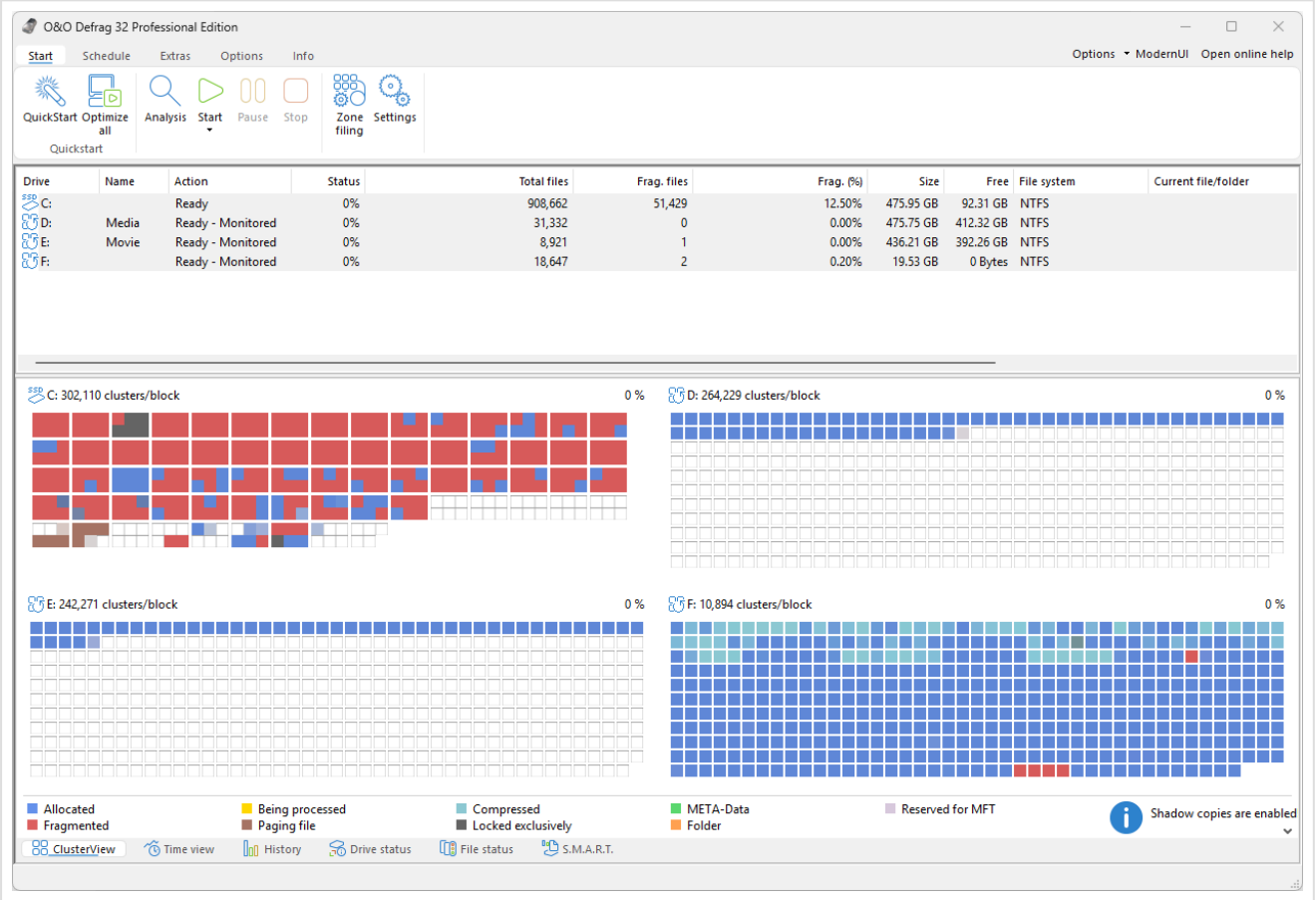

*Якщо вибрано кілька дисків, для кожного з них у ClusterView відображається окрема карта із власним масштабом (кількістю кластерів на блок) та індикатором виконання. Вибраний метод застосовується до всіх позначених дисків. У стовпцях **Action** і **Status** наведено дані окремо для кожного диска.*

За замовчуванням кнопка Start запускає **OPTIMIZE**, якщо ввімкнено методи із зонами, та **SPACE** в інших випадках. Якщо потрібен конкретний метод, виберіть його явно. Вибір усіх доступних дисків застосовує операцію до кожного з них. Паралельна обробка визначається в загальних параметрах, тож вибрані томи

можуть оброблятися послідовно.

Тривалість залежить від обсягу й розміщення даних, вільного місця, методу та поточного навантаження. За можливості не копіюйте й не переміщуйте великі обсяги даних під час оптимізації: це змінює розміщення файлів у процесі обробки.

Окремі файли й папки

Якщо інстальовано розширення оболонки O&O Defrag, клацніть правою кнопкою файл або папку у Файловому провіднику Windows та виберіть **Defragment**. Обробка почнеться відразу. Потім виконайте аналіз і перевірте результат у списку фрагментованих файлів.

Це одноразова команда. Постійний список включень задається у правилах обробки файлів. Включення має пріоритет над відповідним виключенням, але не усуває блокування та інші обмеження переміщення.

Вільний робочий простір

Дефрагментації потрібне вільне місце для переміщення даних. Його необхідний обсяг залежить від розмірів і розміщення файлів та вибраного методу.

Важливі як загальний обсяг вільного місця, так і розмір суміжних вільних ділянок. Якщо файл більший за будь-яку з них, може знадобитися кілька проходів або файл залишиться фрагментованим. Знайдіть непотрібні файли за допомогою DiskCleaner або перенесіть дані, які більше не потрібні на цьому томі.

Заблоковані та зашифровані файли

Фрагментація може зберігатися через використання файлів, особливості метаданих файлової системи, виключення або брак вільного місця. Перед повторною повною обробкою перевірте стан файлу. Обслуговування до звичайного запуску Windows описано в посібнику з оптимізації під час завантаження. Перед перезавантаженням у середовище обслуговування переконайтеся, що маєте дані для відновлення BitLocker.

Методи дефрагментації

Щоб вибрати метод, розкрийте меню **Start** на стрічці. Доступні методи залежать від типу носія, налаштувань захисту та використання зон швидкості.

Методи без зон швидкості

Метод	Призначення й особливості
STEALTH	Короткі проходи з відносно невеликим споживанням пам’яті. Підходить для великої кількості файлів і систем, де важлива швидкість відгуку.
SPACE	Об’єднує фрагменти файлів і ділянки вільного простору без сортування за іменами чи датами.
COMPLETE/Name	Сортує файли за іменем. Підходить, коли потрібен визначений порядок розміщення системних і програмних файлів. Повне сортування може тривати довше.
COMPLETE/Modified	Сортує файли за датою останньої зміни, відокремлюючи часто змінювані дані від старіших.
COMPLETE/Access	Сортує файли за часом останнього доступу. Результат залежить від доступних у Windows часових позначок.
SOLID/Quick	Оптимізація файлів на SSD за короткий прохід.
SOLID/Complete	Ретельніша оптимізація SOLID. Потребує більше операцій, зокрема запису, ніж швидкий прохід.

STEALTH, SPACE і COMPLETE не застосовують правил розміщення за зонами швидкості. Оптимізація файлів SOLID і команда **TRIM** виконують різні завдання: TRIM повідомляє сумісному пристрою про ділянки, які більше не використовуються. Не запускайте на SSD сортування для HDD лише заради нульового показника фрагментації.

Методи із зонами швидкості

Метод	Принцип роботи
OPTIMIZE	Об’єднує фрагменти в межах кожної зони за стратегією SPACE.
OPTIMIZE/Quick	Швидкий прохід, що зменшує фрагментацію та переміщує неправильно розташовані файли до призначених їм зон.
OPTIMIZE/Complete	Використовує стратегію кожної зони, зокрема об’єднання вільного простору або сортування COMPLETE. Призначений для ґрунтовнішої реорганізації.

Перед вибором цих методів увімкніть зони швидкості та перевірте їхні параметри для вибраного HDD. Метод **OPTIMIZE/Complete** враховує правила окремих зон, а **COMPLETE/Name** сортує файли без зон.

Вибір способу обслуговування

Для регулярного обслуговування HDD можна використовувати SPACE або відповідний метод OPTIMIZE, якщо ввімкнено зони. Для частого обслуговування зручні короткі проходи. Повне сортування доречне після значних змін, коли потрібно наново впорядкувати файли. Оцінюйте результат за звичного навантаження, враховуючи не лише кількість файлів.

На SSD використовуйте призначені для нього операції та враховуйте параметри захисту. Оптимізація файлів збільшує обсяг запису. Її користь і витрати залежать від розміщення файлів та характеру навантаження. Вибір методу й відсоток фрагментації не гарантують конкретного приросту швидкості чи строку служби.

Для обох інтерфейсів доступний командний рядок OODCMD. Для SOLID/Quick використовуйте `solid-quick`, для SOLID/Complete — `solid`. Повний перелік назв див. у довіднику команд.

Зони швидкості та правила розміщення

Зони швидкості групують файли за призначенням. Методи з підтримкою зон розміщують і оптимізують кожну групу окремо. Зони призначено для керування розміщенням на HDD. На SSD їх використовувати не рекомендовано.

Увімкнення та вимкнення розміщення за зонами

1. На стрічці відкрийте **Settings**.
2. У розділі **General → Advanced options** знайдіть параметр **File into zones (not recommended to use with SSDs)**.
3. Установіть або зніміть прапорець та підтвердьте зміни.
4. Перевірте налаштування зон цільових дисків і завдань із власними параметрами.

Перевірте збережений стан перемикача. Правила трьох зон можуть існувати й тоді, коли розміщення за зонами вимкнено.

Три групи файлів

Зона	Типовий вміст	Типова стратегія OPTIMIZE/Complete
1	Windows та інстальовані програми	Сортування за іменем.
2	Дані користувачів, профілі й часто змінювані файли	Сортування за датою доступу, якщо застосовно.
3	Рідко використовувані або великі файли	Об’єднання фрагментів файлів та вільного простору.

Це приклади початкових налаштувань. Перед змінами перевірте поточні значення. Лише **OPTIMIZE/Complete** застосовує вибрану для кожної зони стратегію. Метод **OPTIMIZE** об’єднує фрагменти в кожній зоні за стратегією SPACE, а **OPTIMIZE/Quick** переміщує файли до призначених їм зон. Останні два методи не сортують файли.

Під час сортування за іменем файли зони впорядковуються за повними шляхами, папка за папкою. Тип і розширення не враховуються, тому однотипні файли з різних папок можуть залишатися далеко один від одного.

Правила для окремих дисків

1. Відкрийте **Start → Zone filing**. За потреби ввімкніть **Customize Zone filing** і виберіть **All Drives** у параметрах зон.
2. Натисніть **Add New** і виберіть із запропонованих варіантів системний диск, інші диски з даними або окремі диски.
3. Підтвердьте вибір і виберіть новий диск або групу зі списку.
4. Виберіть зону й додайте правило в розділі **Custom rules**.
5. Задайте стратегію оптимізації кожної зони та збережіть параметри.

Правила **All Drives** задають загальну класифікацію. Правила окремих дисків мають пріоритет. Правила шляхів можуть переважати параметр розміщення великих файлів. Якщо файл потрапив у неочікувану зону, перевірте обидва види правил.

Приклади правил

Шаблон шляху або імені файлу	Що йому відповідає
`*.docx`	Імена документів Word.
`report_*.pdf`	Імена PDF-файлів, що починаються з `report_`.
`C:\Windows\*`	Шляхи в папці Windows.
`C:\Users\*\Documents\*`	Шляхи в папках «Документи» користувачів.
`*\Downloads\*`	Шляхи, що містять папку Downloads.
`file?.txt`	Ім’я файлу з одним символом між `file` і `.txt`.

У шаблоні `*` відповідає послідовності символів, а `?` — одному символу. Для великих файлів використовуйте окремий параметр **Always move to Zone 3**. Введіть у ньому розмір, наприклад **500 МБ**. Не вводьте `>500MB` як шаблон шляху.

Збережіть параметри, запустіть відповідне завдання з підтримкою зон і перевірте результат. Формулюйте правила достатньо точно, щоб розуміти їхній пріоритет. Загальний вибір файлів для обробки описано в розділі Включення та виключення файлів.

Загальні параметри та ActivityMonitor

Відкрийте **Settings** на вкладці стрічки **Start**. Підтвердьте зміни кнопкою **OK** або **Apply**. Вікно містить чотири сторінки: **General**, **Automatic defragmentation**, **Files** та **O&O ActivityMonitor**. Збережені завдання мають власні параметри. Якщо результат неочікуваний, перевірте як загальні параметри, так і параметри завдання.

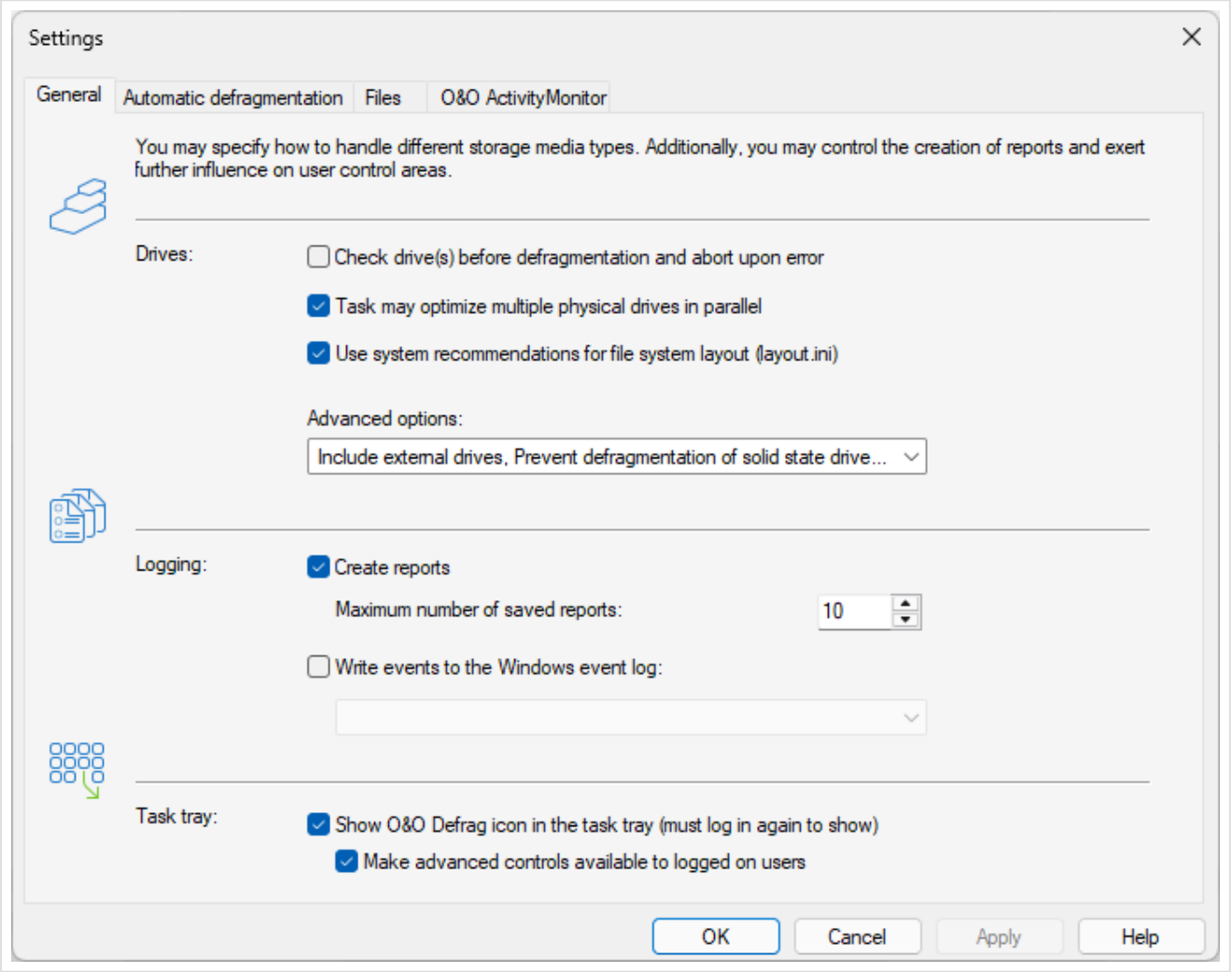

*У розділі **Drives** доступні попередня перевірка, паралельна обробка та врахування розміщення файлів. Інші параметри дисків містяться в **Advanced options**. На самій кнопці перелічено ввімкнені параметри. У розділі **Logging** налаштовують звіти й запис подій, а в **Task tray** — піктограму в області сповіщень.*

Загальні параметри

Параметр	Дія
Check drives before defragmentation	Перевіряє файлову систему в режимі читання. За наявності помилок диск не дефрагментується. Перевірка не виправляє помилок.
Defragment multiple physical disks in parallel	Дозволяє одночасно обробляти окремі фізичні диски. Послідовна обробка зменшує сукупне навантаження.
Take system file layout into account	Враховує доступні відомості Windows про розміщення завантажувальних файлів.
Include removable drives	Включає придатні знімні носії у налаштовану операцію.
Include external drives	Включає підтримувані зовнішні томи. Автоматичне фонове обслуговування налаштовується окремо.
Show defragmentation result	Після завершення показує історію та показники до й після обробки.
Prevent defragmentation of solid state drives	Обмежує дефрагментацію SSD. Перш ніж змінювати захист, перевірте, які спеціальні операції доступні для SSD.
File into zones (not recommended to use with SSDs)	Вмикає розміщення за зонами для HDD.
Disable automatic optimization	Вимикає відповідну автоматичну фонову оптимізацію. Збережені розклади перевірте окремо.
Enable remote administration from same network	Дозволяє керування з інших комп’ютерів тієї самої підмережі. Вмикайте лише за потреби.

Різні літери дисків можуть позначати томи одного фізичного накопичувача. Під час паралельної обробки таких томів використовуються спільні апаратні ресурси.

O&O ActivityMonitor

ActivityMonitor регулює оптимізацію відповідно до навантаження. Відкрийте його сторінку у вікні **Settings** або в редакторі завдання, якщо налаштовуєте окреме завдання.

- **Навантаження.** Параметр **Limit the processor load of O&O Defrag** обмежує навантаження від самої оптимізації. Параметри **Do not execute task if the processor load is higher than** і **Do not execute task if the hard disk load is higher than** задають граничне загальне навантаження на процесор і диск, за якого дозволено запуск. У всіх трьох полях **100 %** означає відсутність обмеження.
- **Програми.** Кнопками **+** та **-** змініть список програм, під час роботи яких обслуговування заборонено. Кнопка **Reset** відновлює початковий список. Часто сюди додають програми резервного копіювання, ігри та інші вимогливі до ресурсів програми.
- **Живлення.** Параметри **Allow defragmentation only when on AC mains operation** та **Cancel if computer runs on battery power (recommended for notebooks)** допомагають заощаджувати заряд акумулятора ноутбука.

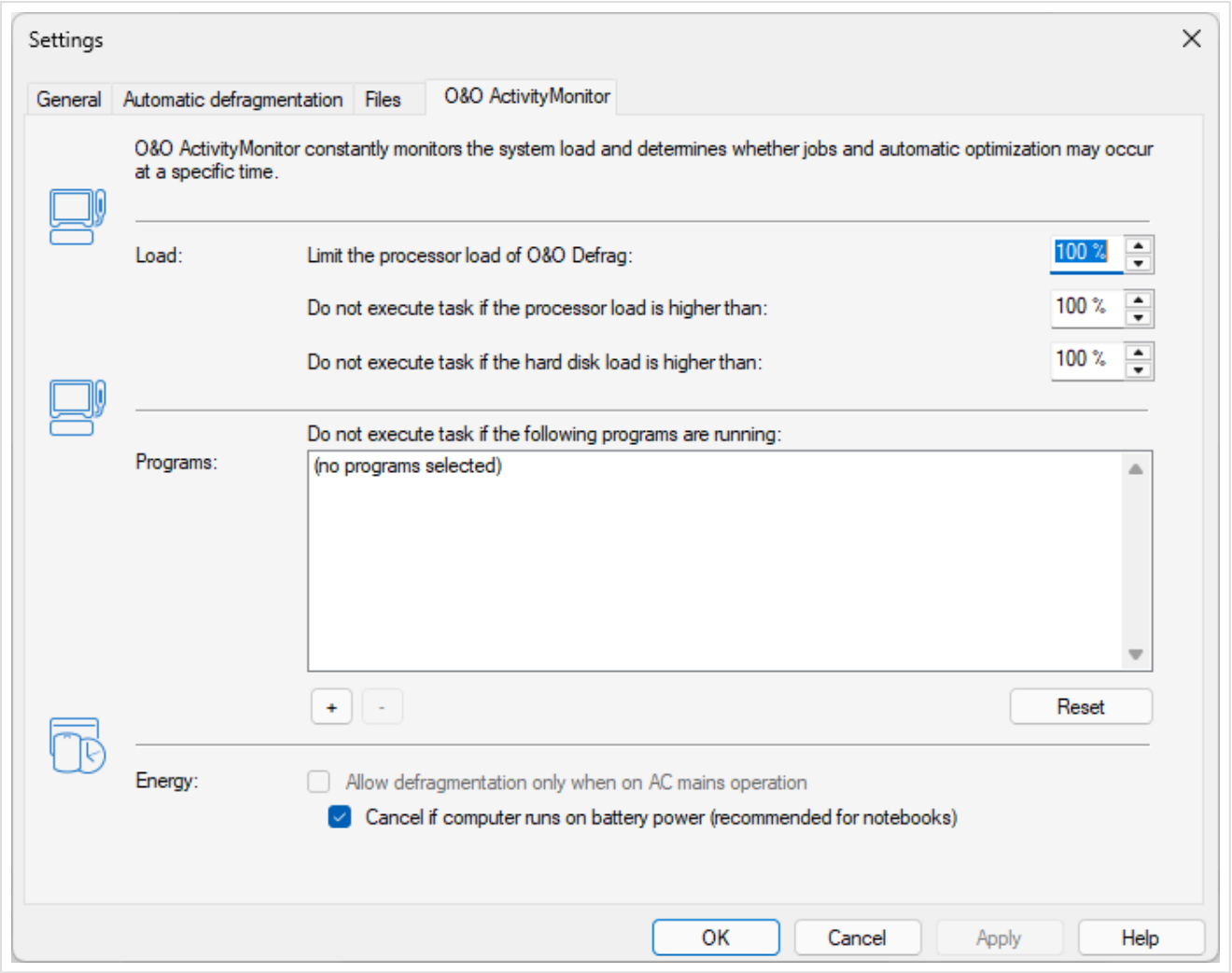

Перше з трьох відсоткових полів обмежує навантаження під час роботи O&O Defrag. Два інші визначають, чи дозволено запуск. Якщо список програм порожній, на сторінці відображається відповідне повідомлення.

Для завдання може бути доступний параметр **wake from standby**. Увімкніть його, якщо комп'ютер має виходити з режиму сну за розкладом. Очікування або призупинення роботи може пояснюватися однією з цих умов.

Звіти, журнал подій та область сповіщень

У загальних параметрах можна ввімкнути створення звітів HTML і налаштувати їх зберігання. Рівні деталізації журналу подій — від 1 (помилки) до 4 (усі відомості). Що вища деталізація, то більше записів. Збережіть потрібні діагностичні відомості до автоматичного видалення. Див. Звіти.

Параметр **Show O&O Defrag icon in the notification area** керує піктограмою O&O Defrag. Для застосування змін може знадобитися вийти з Windows та увійти знову. Параметр **Extended control for the logged-in user** дозволяє користувачу призупиняти та зупиняти операції. Якщо його вимкнути, піктограма може лише показувати стан. Див. Область сповіщень.

Виключення та обмеження розміру задаються у правилах обробки файлів. Базові параметри можна перенести за допомогою імпорту й експорту XML.

Включення та виключення файлів

Відкрийте **Settings** → **Files**, щоб задати загальні правила обробки файлів. У параметрах запланованого завдання є окрема сторінка **Files**. Якщо під час певного запуску файли оброблено не так, як ви очікували, перевірте обидва набори правил.

Виключення файлів і папок

1. Відкрийте вкладку **Excluded files** та натисніть **Select files…**.
2. У вікні вибору вкажіть потрібний файл або папку.
3. Натисніть **Add**. За потреби додайте інші записи.
4. Підтвердьте вибір кнопкою **Apply** і збережіть параметри програми або завдання.

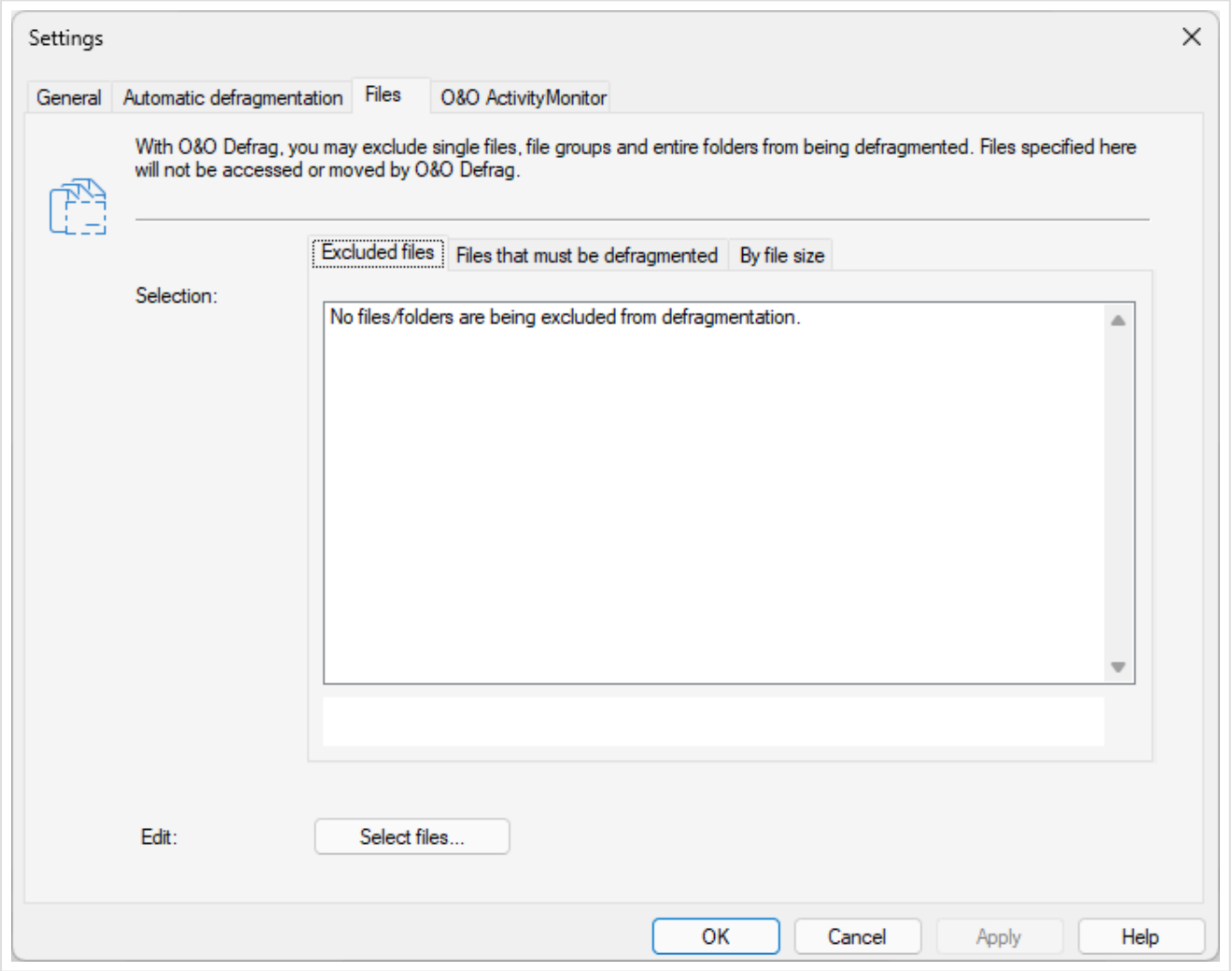

*Сторінка містить три вкладки: **Excluded files**, **Files that must be defragmented** та **By file size**. Якщо правил ще немає, у списку відображається відповідне повідомлення. Кнопка **Select files…** під списком відкриває вікно вибору для поточної вкладки.*

Наприклад, можна виключити папку віртуальної машини, вміст якої часто змінюється. Програмі не доведеться багаторазово переміщувати великі файли контейнерів. Перш ніж виключати файли, врахуйте вимоги самої програми.

Явне включення файлів

Відкрийте **Files that must be defragmented**, натисніть **Select files…**, додайте потрібні записи та застосуйте зміни. Явне включення має пріоритет над відповідним правилом виключення. Наприклад, можна виключити папку, але включити один із її файлів.

Включення визначає файли для обробки. Блокування, помилки файлової системи та інші обмеження все одно можуть перешкодити їх переміщенню.

Виключення за розміром

Відкрийте **By file size** і задайте розмір, понад який файли виключаються з переміщення та дефрагментації. Це може скоротити час обробки, але файли можуть залишитися фрагментованими. Окремий параметр зон швидкості дозволяє переміщувати великі файли в зону 3.

Збережіть зміни, виконайте аналіз і перевірте звіт про наступне завдання. Якщо файл оброблено або пропущено всупереч очікуванням, перевірте обидва списки та обмеження за розміром. Одноразову обробку описано в розділі Дефрагментація вручну.

Автоматична дефрагментація

Автоматична дефрагментація відстежує нові й змінені файли. Коли інтенсивність запису знижується, програма оптимізує придатні фрагментовані файли. Обмеження навантаження допомагають зберігати швидкий відгук комп'ютера, хоча фонове обслуговування також використовує ресурси процесора й диска.

Налаштування фонової роботи

1. На стрічці виберіть **Start** → **Settings**.
2. У розділі **General** → **Advanced options** зніміть прапорець **Disable automatic optimization**, щоб дозволити фонову оптимізацію.
3. Відкрийте сторінку автоматичної дефрагментації. Перевірте, для яких дисків вона ввімкнена, та інтервали швидкої й повної дефрагментації для кожного з них.
4. Перевірте винятки для файлів та обмеження навантаження ActivityMonitor.
5. Підтвердьте налаштування кнопкою **OK**.

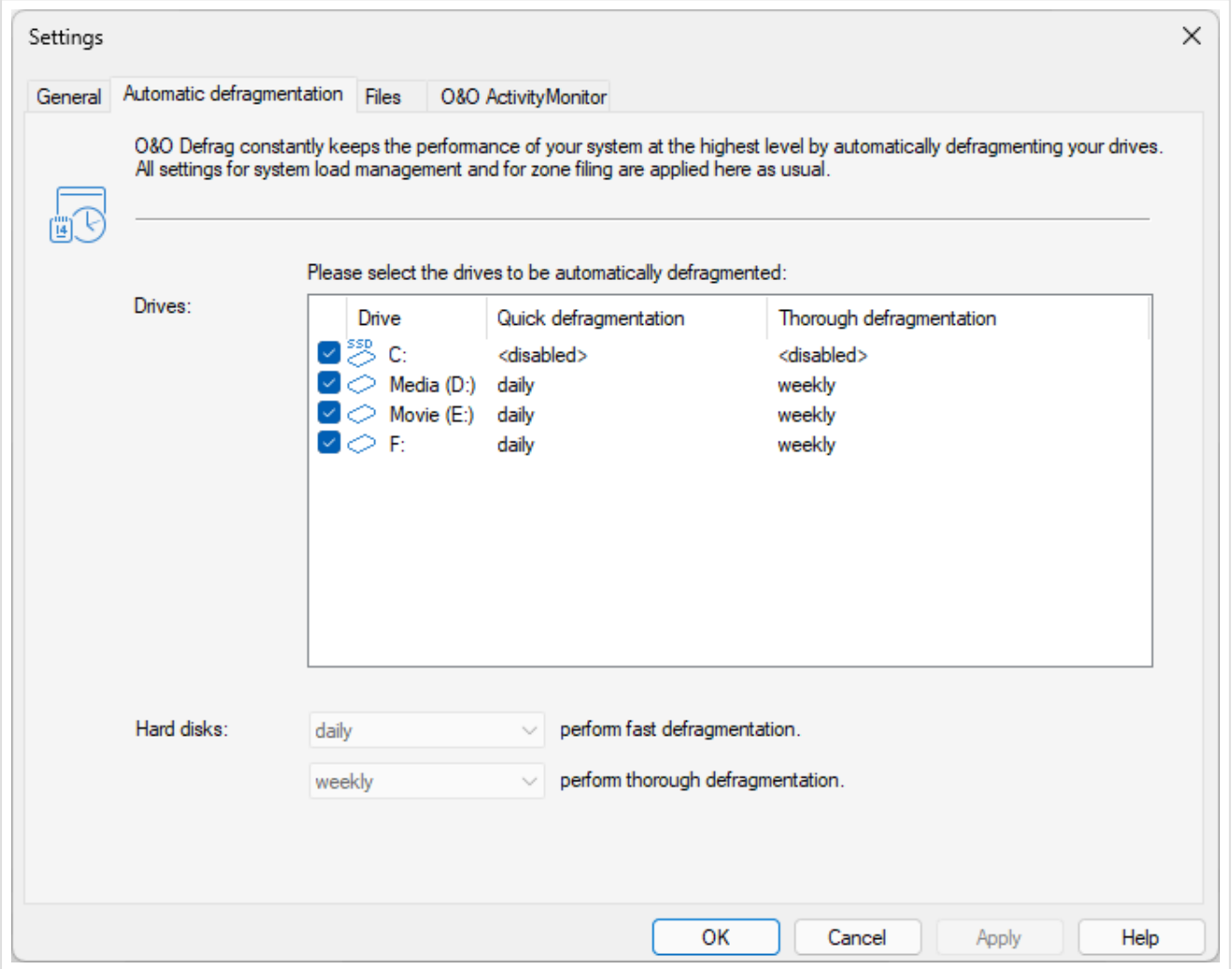

*Для кожного диска у списку є прапорець та окремі інтервали **Quick defragmentation** і **Thorough defragmentation**. Значення `<disabled>` виключає диск із відповідного циклу. Два меню під списком задають інтервали для жорстких дисків.*

Перевірте вибір дисків. Можливість запуску залежить від налаштувань знімних і зовнішніх накопичувачів та підтримки операції сховищем.

Часто змінювані великі файли, зокрема контейнери віртуальних машин, можуть спричиняти зайві витрати на повторну оптимізацію. Налаштуйте винятки для файлів та відповідні обмеження навантаження й живлення.

Оптимізація за відсутності користувача

Створіть і збережіть завдання. У розділі Розклад виберіть запуск під час увімкнення заставки. Завдання починається й припиняється разом із заставкою.

Заставка, режим сну та вимкнення комп’ютера — різні стани. Якщо завдання не запускається, перевірте параметри заставки Windows.

Запуск за розкладом

Для обслуговування у визначений час виберіть **Schedule** → **Add job**. Задайте дні тижня, методи, порогові значення та умови завершення. Розведіть у часі фонові операції, заплановані завдання та інші роботи зі сховищем.

Додаткові автоматичні операції

Якщо функція доступна, налаштуйте **SSD Optimization with TRIM**, щоб повідомляти сумісному SSD про невикористані ділянки. Функція **Thin Provisioning** повідомляє сумісному сховищу з тонким виділенням ресурсів про зменшення потреби у виділеному просторі.

Залежно від конфігурації операцію можна виконувати періодично або після дефрагментації. Перевірте інтервал і підтримку з боку сховища. Навіть після виконання запиту дисковий масив, контролер або платформа віртуалізації можуть не вивільнити місткість. Див. Обслуговування сховища.

Щоб припинити регулярні операції, перевірте параметри автоматичної оптимізації та ввімкнені завдання. Закриття вікна чи приховування піктограми в області сповіщень не вимикає фонову службу.

Завдання за розкладом і під час запуску заставки

На вкладці **Schedule** можна налаштувати час і порядок обслуговування. У завданні зберігаються вибрані диски, методи, час запуску, умови й параметри звітності.

Створення завдання

1. На стрічці відкрийте **Schedule** → **Add job**.
2. На вкладці **General** введіть зрозумілу назву та за потреби опис. Переконайтеся, що встановлено прапорець **Job enabled**.
3. На вкладці **Drives** виберіть цільові диски й метод для кожного з них.
4. Щоб пропускати диски з низьким ступенем фрагментації, задайте мінімальне значення. За **0%** поріг не застосовується, інші умови виконання зберігаються.
5. Перевірте параметри зон, правила обробки файлів та власні параметри завдання (**Settings**).
6. У розділі **O&O ActivityMonitor** налаштуйте обмеження навантаження та умови, пов’язані з живленням і запущеними програмами.
7. Налаштуйте **Schedule**, натисніть **OK** та перевірте збережений запис у списку завдань.

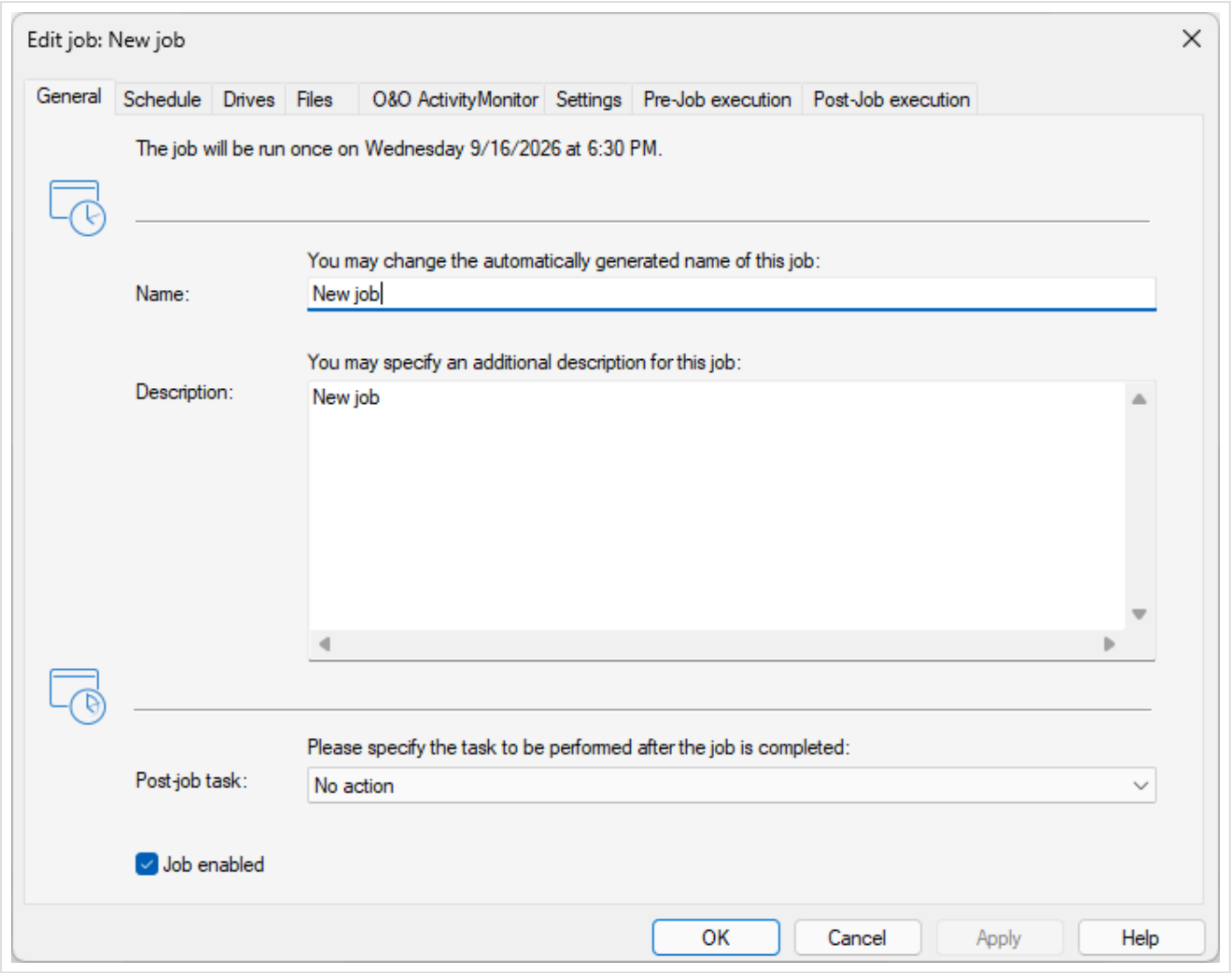

*Редактор має вкладки **General**, **Schedule**, **Drives**, **Files**, **O&O ActivityMonitor**, **Settings**, **Pre-Job execution** та **Post-Job execution**. Угорі вкладки **General** зазначено час наступного запуску. Поле **Post-job task** визначає дію після завершення. Зніміть прапорець **Job enabled**, щоб вимкнути запуски та зберегти визначення завдання.*

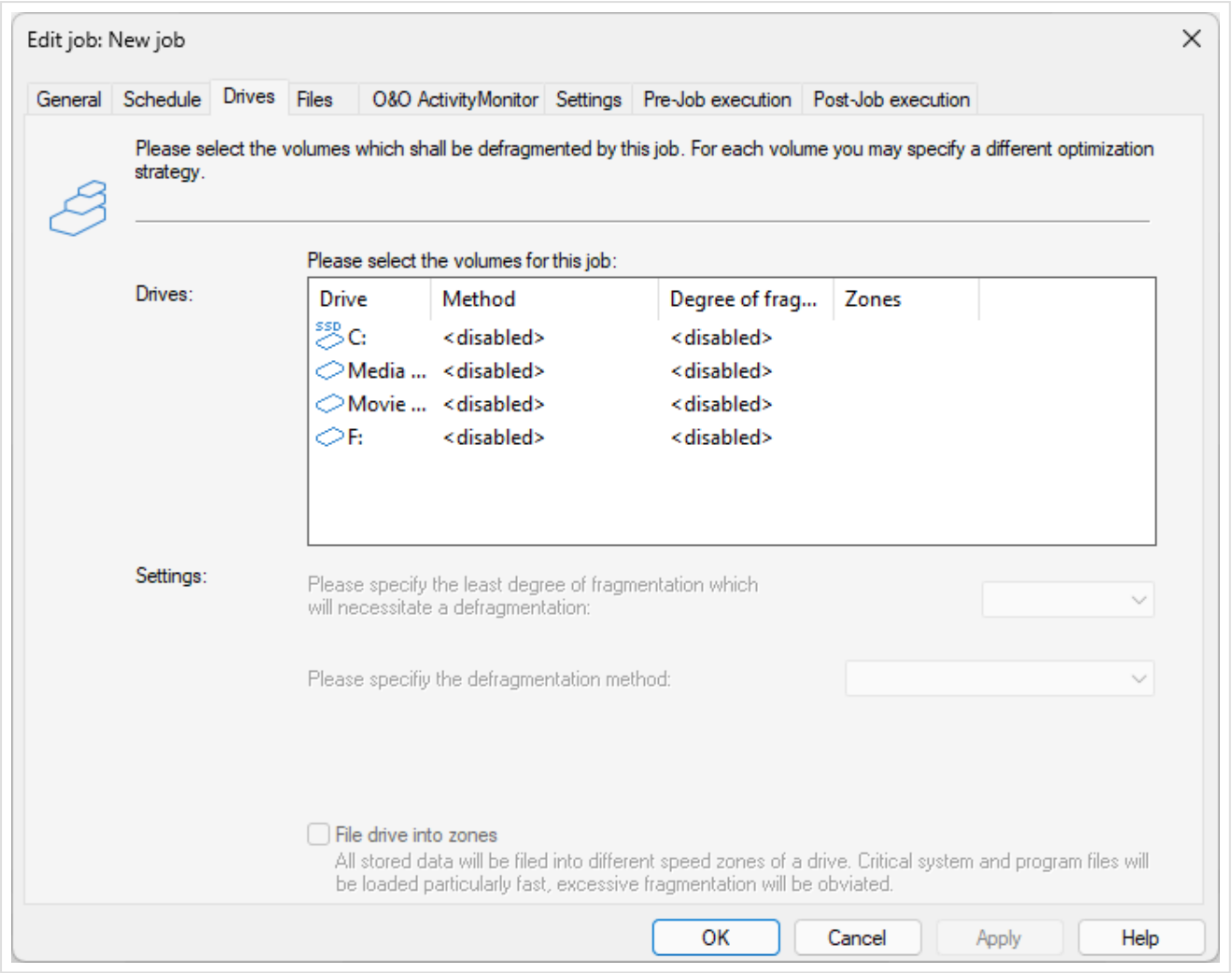

*Для кожного тому задаються **Method**, поріг **Degree of fragmentation** та параметри зон. Значення `<disabled>` виключає том із завдання. Щоб завдання виконувалося, виберіть метод хоча б в одному рядку. Два меню в розділі **Settings** застосовуються до вибраного рядка.*

Назви завдань відображаються у звітах і можуть повторюватися. Давайте копіям різні назви, щоб розрізняти результати.

Варіанти розкладу

Варіант	Коли запускається завдання
One time	Одноразово у вказану дату й час.
Recurring	У вибрані дні тижня та час. Параметр повторення дозволяє кілька запусків на день.
On screensaver	Запуск і зупинення залежать від роботи екранної заставки.

Поля **First run on** і **Last run on** визначають строк дії розкладу. Параметр **Maximum runtime** обмежує тривалість запуску. Після досягнення межі операція зупиняється, навіть якщо обробку не завершено. Обслуговування може продовжитися під час наступного запуску.

Увімкніть **Run later if not possible at the start time**, щоб програма спробувала виконати пропущене завдання, коли комп’ютер знову буде доступний. Доступність диска, живлення й інші умови можуть затримати або унеможливити запуск. Вимкнений комп’ютер не виконує завдань. Параметр **wake from standby** діє лише в підтримуваних режимах сну.

Умови та параметри завдання

В ActivityMonitor можна обмежити навантаження на процесор, відкласти запуск за високого навантаження на диск або заборонити виконання, поки працюють вибрані програми. За потреби дозвольте роботу тільки від електромережі або призупинення після переходу на живлення від акумулятора.

Параметри завдання охоплюють попередню перевірку без виправлення помилок, паралельну обробку фізичних дисків, використання відомостей Windows про розміщення файлів, включення знімних і зовнішніх накопичувачів, захист SSD, звіти HTML та журнал подій. Перевірте їх, якщо результат відрізняється від ручного запуску.

Дія після завершення

Якщо вибрати **Shut down**, після завершення завдання Windows вимкнеться. Вибирайте цю дію лише для запланованого обслуговування без участі користувача. Завчасно збережіть відкриті документи. Після копіювання завдання перевірте дію після завершення.

Керування завданнями

- **Редагування.** Виберіть завдання, натисніть **Edit** у контекстному меню, змініть параметри та підтвердьте кнопкою **OK**.
- **Створення копії.** Створіть копію і перед її ввімкненням перевірте назву, диски, розклад, команди та дію після завершення.
- **Вимкнення.** Параметри завдання зберігаються, запуски за розкладом припиняються. За потреби завдання можна знову ввімкнути.
- **Видалення.** Підтвердьте видалення вибраного завдання. Якщо завдання виконується, спочатку окремо зупиніть його. Для повторного використання доведеться створити завдання заново. Для централізовано керованих або захищених завдань локальне редагування та видалення можуть бути обмежені.

Пакетні команди до та після завдання

Відкрийте **Pre-Job execution** або **Post-Job execution** й увімкніть поле введення команд. Введіть команди або натисніть **Import**, щоб завантажити текст із файлу. Зазначені шляхи, програми та файли мають існувати на цільовому комп’ютері.

Агент O&O Defrag виконує команди від імені **SYSTEM** із широкими локальними правами. Підключені мережеві диски та користувацькі налаштування інтерактивного сеансу можуть бути недоступні. Використовуйте абсолютні шляхи й перевіряйте команди окремо, перш ніж додавати їх до завдання.

Якщо перед обслуговуванням зупиняється програма чи служба, заздалегідь визначте, як відновити її роботу в разі збою або переривання завдання. Звичайна команда після завдання може не виконатися. Після першого запуску за розкладом перевірте звіти.

Звіти та журнал подій

Відкрийте **Schedule** і виберіть вкладку **Reports** в нижній частині вікна. Звіти згруповано за датою, для кожного вказано назву диска або завдання. Двічі клацніть звіт HTML, щоб відкрити його у браузері.

Створення звітів

Увімкніть **Create reports** у розділі **Settings → General** і перевірте відповідний параметр у збережених завданнях. Після завершення аналізу та дефрагментації створюватимуться звіти.

Щоб створити звіт вручну, виберіть диск і натисніть **Create** на стрічці команд для роботи зі звітами. Програма проведе аналіз, збереже звіт і відкриє його. Щоб вибрати кілька дисків, утримуйте **Ctrl**.

Класичний інтерфейс дозволяє зберігати до **999 звітів** на одному комп’ютері. Після досягнення межі найстаріші звіти видаляються. Завчасно збережіть звіти, потрібні для порівняння або звернення до служби підтримки.

Оцінювання результатів

Звіт містить відомості про диск, файлову систему та виконану оптимізацію, показники фрагментації й списки, наприклад найбільших або найбільш фрагментованих файлів. Перед порівнянням перевірте операцію, метод, час, диск і результат виконання.

Порівнюйте результати одного диска за однакових параметрів. Відсоток фрагментації не є прямим показником швидкодії програм. Файли можуть пропускатися через виключення, блокування, брак вільного місця або особливості методу.

Видалення звітів

Щоб видалити окремий звіт, виберіть його й натисніть **Delete**. Для видалення звітів за одну дату виберіть відповідну групу. Щоб очистити весь список, натисніть **Delete All**. Завчасно збережіть потрібні відомості. Видалення звіту не скасовує оптимізації та не видаляє пов’язане завдання.

Журнал подій Windows

За потреби ввімкніть запис подій у загальних параметрах. Рівень **1** означає запис лише помилок, а **4** — усіх відомостей. Відкрийте у Windows **Перегляд подій** та перегляньте записи за час виконання операції або виникнення помилки.

У зверненні до служби підтримки вкажіть точний текст повідомлення, версію продукту, диск, метод і назву завдання. Додайте відповідні звіти HTML та записи журналу. Див. Усунення несправностей.

Додаткові функції та обслуговування накопичувачів

На стрічці класичного інтерфейсу є вбудовані команди обслуговування. Окремі програми описано в розділі Інструменти сучасного інтерфейсу.

Перевірка диска

1. Виберіть диск.
2. Натисніть **Check Drive(s)** на вкладці **Extras**.
3. Дочекайтеся результату або натисніть **Stop**, щоб скасувати перевірку.
4. Звіт можна переглянути в розділі **Schedule** → **Reports**.

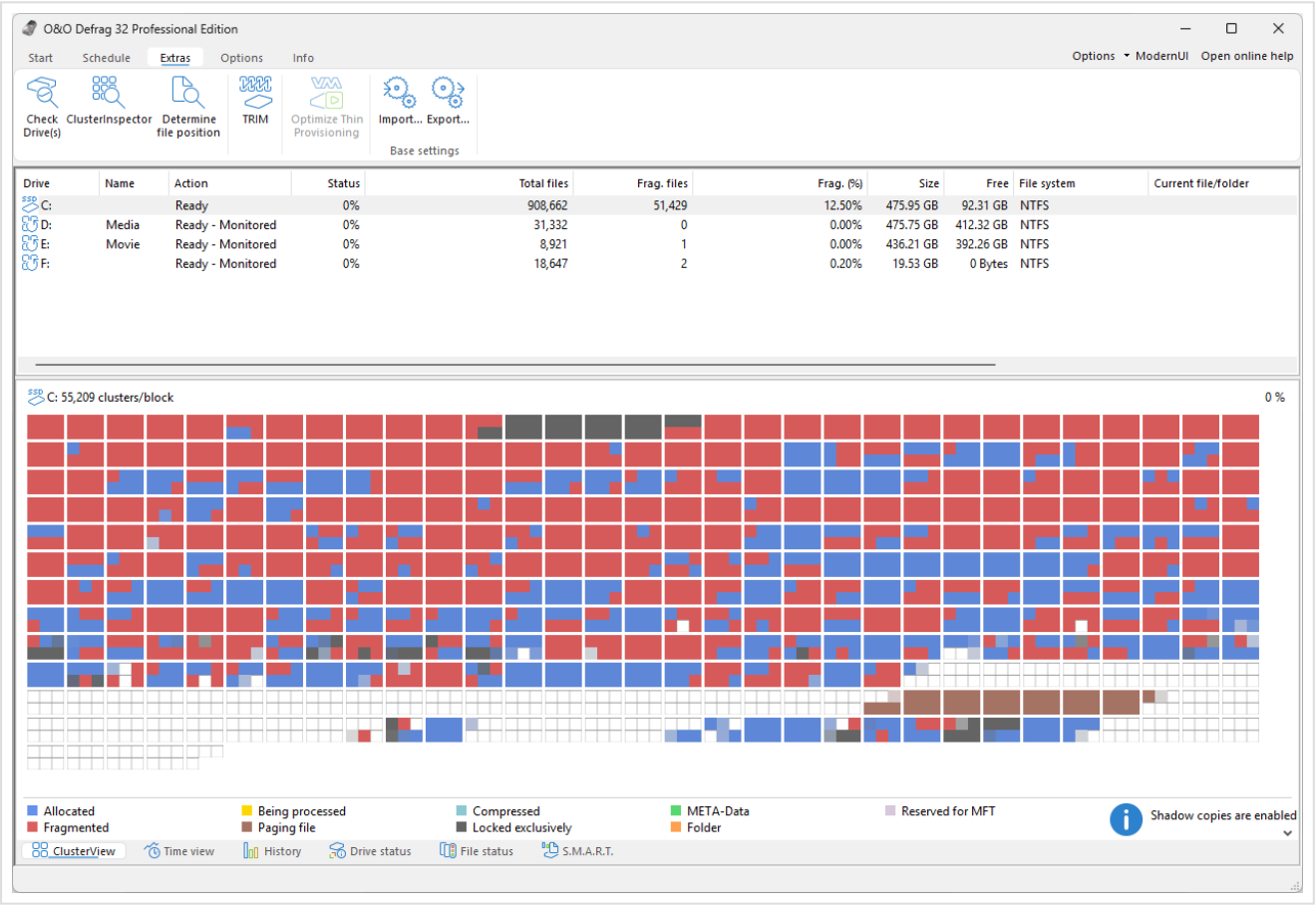

*На вкладці **Extras** доступні команди перевірки й перегляду **Check Drive(s)**, **ClusterInspector** та **Determine file position**, команди обслуговування **TRIM** і **Optimize Thin Provisioning**, а також **Import…** та **Export…** в розділі **Base settings**. Якщо диск або система зберігання не підтримує команду, вона недоступна, як **Optimize Thin Provisioning** на знімку екрана.*

Перевірка файлової системи виконується в режимі читання. Якщо виявлено помилки, збережіть важливі дані та подбайте про виправлення помилок перед наступною спробою дефрагментації. Команда перевірки та окрема програма **CheckAndRepair** призначені для різних завдань.

TRIM для SSD і тонке виділення ресурсів

Команда **TRIM** повідомляє сумісному SSD про невикористані ділянки. Вона не сортує файли й не призначена для безпечного стирання вибраних даних. Потрібна підтримка накопичувачем, контролером, підключенням і драйвером. Можливості RAID та USB відрізняються, тому самої моделі SSD недостатньо для визначення підтримки.

Використовуйте **Extras** → **TRIM** або задайте періодичність у розділі Автоматична оптимізація.

Команда **Optimize Thin Provisioning** повідомляє платформі зберігання про невикористані ділянки на сумісних віртуальних томах і томах SAN, щоб платформа могла повернути вільну місткість. Виберіть відповідний том та команду на стрічці або, якщо доступно, налаштуйте періодичне виконання. Фактичне вивільнення місця залежить від платформи. Файл віртуального диска може не зменшитися відразу.

Імпорт та експорт базових параметрів

1. У головному вікні відкрийте **Extras** → **Export…** у групі **Base settings**.
2. Виберіть цільову папку та ім’я файлу XML, наприклад `ood_settings.xml`.
3. Підтвердьте збереження базових параметрів.

Щоб завантажити параметри, виберіть **Extras** → **Import…**, укажіть сумісний файл XML та підтвердьте імпорт. Перед заміною експортуйте поточні параметри. Після імпорту перевірте диски, правила обробки файлів, автоматичне обслуговування та віддалений доступ.

Експорт базових параметрів не створює резервної копії всіх завдань і звітів. Не використовуйте файл XML класичного інтерфейсу як формат імпорту для сучасного інтерфейсу без перевірки сумісності.

Інші інструменти й середовища обслуговування

У класичному інтерфейсі для очищення є O&O DiskCleaner, для перегляду розміщення файлів — ClusterInspector. Для спостереження передбачено окремий індикатор активності диска.

У сучасному інтерфейсі відкрийте **Оптимізація при запуску**, підготуйте середовище «Фортеця» та заплануйте одноразове обслуговування на наступний запуск системи або запустіть його негайно. До перезавантаження заплановану операцію можна скасувати. Порядок дій та особливості BitLocker див. у розділі Оптимізація під час завантаження та режим «Фортеця».

O&O DiskCleaner

Вбудований **O&O DiskCleaner** знаходить тимчасові й непотрібні файли та допомагає звільнити місце перед оптимізацією. Відкрийте **O&O DiskCleaner** на стрічці. Перед очищенням перевірте параметри під списком дисків.

Попередній аналіз

1. Виберіть диск.
2. Перевірте категорії файлів, вибрані в параметрах DiskCleaner.
3. Натисніть **Analyze**.
4. Після аналізу перегляньте таблицю параметрів та звіт **File overview**.
5. За потреби змініть вибір, перш ніж натискати **Clean**.

Аналіз знаходить файли, які можна видалити. Самостійно перевірте, чи знадобляться вам ще діагностичні файли, кешовані дані або вміст кошика.

Категорії файлів

Категорія	Що врахувати
Temporary files	Тимчасові дані програм і системи. Файли, які використовуються, можуть бути недоступні.
Temporary Internet files	Вміст інтернет-кешу. Програмам може знадобитися завантажити його повторно.
Downloaded Windows updates	Залишки файлів інсталяції оновлень Windows, запропоновані для очищення.
Memory dumps	Дампи пам’яті можуть займати багато місця, проте вони бувають потрібні для діагностики збою.
Windows error reports	Діагностичні відомості Windows, корисні для пошуку причини помилки.
Thumbnails	Кеш ескізів. Після видалення перегляд файлів може тимчасово сповільнитися, поки ескізи створюються знову.
Setup log files	Журнали інсталяції. Збережіть їх, якщо з’ясовуєте причину проблем з інсталяцією.
Windows Indexing Service cache	Після видалення Windows може знову створювати індекс, що тимчасово впливає на пошук.
Recycle Bin	У кошику можуть залишатися файли, які ви хочете відновити. Очищення видаляє їх остаточно.

Перед очищенням перевірте вибрані категорії, особливо кеш індексу та кошик. Збережіть потрібні діагностичні файли й усе, що плануєте відновити.

Очищення та перевірка результату

Перевіривши категорії та результати аналізу, натисніть **Clean**. Очищення можна призупинити або зупинити, але вже видалені файли не відновляться. Файли, заблоковані Windows або іншим процесом, можуть залишитися на місці.

Перегляньте хронологію та докладний звіт, щоб дізнатися, які файли видалено. Якщо після аналізу файли було заблоковано, видалено або змінено, підсумок очищення може відрізнятися.

У сучасному інтерфейсі передбачено окремі засоби очищення. Зверніться до їх опису, якщо у вашому вікні немає вкладки стрічки DiskCleaner.

Область сповіщень та активність дисків

Обидва інтерфейси використовують одну програму області сповіщень. Наведіть вказівник на піктограму, щоб переглянути стан, або клацніть її правою кнопкою, щоб відкрити меню.

Стан і керування операціями

Команда **Запустити O&O Defrag** відкриває головне вікно, а **Показати вікно стану** — компактне вікно стану. В окремому підменю **Запуск** можна вибрати метод оптимізації. Команди **Пауза** та **Зупинити** керують роботою агента.

Команди з області сповіщень застосовуються до всіх дисків у списку програми. Для вибору окремого диска використовуйте головне вікно. Доступність додаткових команд залежить від прав, налаштованих для поточного користувача.

Тихий режим агента

Виберіть **Увімкнути тихий режим**, щоб зупинити службу агента, або **Вимкнути тихий режим**, щоб запустити її знову.

Увімкнення цього режиму потребує підвищених прав і зупиняє службу **O&O Defrag Agent**. Це впливає на всі операції та підключення агента, зокрема заплановане обслуговування й обидва інтерфейси. Windows при цьому не переходить у режим сну. Після виходу з тихого режиму служба запускається знову.

Якщо агент має залишатися доступним, скористайтеся звичайною командою **Пауза** для тимчасового призупинення операції. Якщо після ввімкнення тихого режиму інтерфейс не підключається, вимкніть цей режим і перевірте, чи запустилася служба.

Приховування та відновлення піктограми

Команда **Вихід** закриває програму області сповіщень. O&O Defrag залишається інстальованим, а агент продовжує працювати. Відкрийте інстальовану програму **OODefragTray.exe** або, якщо ввімкнено її автозапуск, вийдіть із Windows та увійдіть знову. Перевірте приховані піктограми в області сповіщень. Див. Параметри піктограми.

Індикатор активності дисків

Щоб стежити за активністю дисків, відкрийте сучасний інтерфейс і запустіть **O&O DriveLED** зі сторінки **Інструменти**. Це окрема програма.

Для керування споживанням ресурсів під час оптимізації призначено інший компонент — **O&O ActivityMonitor**. Див. Інструменти сучасного інтерфейсу.

Робота з OODCMD у командному рядку

Утиліта **OODCMD.exe** керує агентом O&O Defrag із термінала або сценарію. Нею можна користуватися з обома графічними інтерфейсами. Потрібні чинна повна ліцензія та доступ до локальної служби **OODefragAgent**.

Перегляд і аналіз дисків

Відкрийте PowerShell у каталозі інсталяції з правами адміністратора, потрібними для вашої конфігурації:

```
.\OODCMD.exe help
.\OODCMD.exe list
.\OODCMD.exe status
.\OODCMD.exe analyze C:
```

Аналіз визначає ступінь фрагментації без переміщення файлів. Перед вибором цілі перевірте список дисків. Можна вказати кілька літер дисків або передати `all` для всіх дисків, відомих агенту.

Запуск оптимізації

Виберіть метод відповідно до типу накопичувача й налаштувань зон. Із наведених прикладів виконайте команду, що відповідає вашому завданню.

Завдання	Команда PowerShell
Запустити SOLID/Quick	`.\OODCMD.exe defrag C:`
Запустити SOLID/Complete	`.\OODCMD.exe defrag C: --method solid`
Запустити SPACE	`.\OODCMD.exe defrag C: --method space`
Запустити OPTIMIZE з налаштованими зонами	`.\OODCMD.exe optimize C:`

За замовчуванням команди аналізу та оптимізації чекають завершення операції. З параметром `--no-wait` успішний результат означає, що агент прийняв запит. За перебігом операції можна стежити за допомогою `.\OODCMD.exe status C: --follow`.

Керування поточними операціями

Щоб зупинити операцію, використайте `.\OODCMD.exe stop C:`. Команда `pause` призупиняє роботу або відновлює її. Команда `resume` є синонімом із тією самою дією. Перед викликом будь-якої з них перевірте поточний стан.

Натискання Ctrl+C під час очікування надсилає запит на зупинення операцій, запущених цим викликом. Повторне натискання негайно завершує утиліту, тож операції можуть тривати. Перевірте їхній стан після виходу.

Сценарії та графічні інструменти

Відразу після завершення команди перевірте `$LASTEXITCODE` у PowerShell або `%ERRORLEVEL%` у командному рядку Windows. Параметри, методи та коди завершення наведено в довіднику команд, приклади автоматизації — у прикладах сценаріїв.

Для завдань за розкладом, перевірки дисків, TRIM для SSD і тонкого виділення ресурсів, а також для роботи з DiskCleaner використовуйте класичний інтерфейс.

Усунення несправностей і практичні поради

Запишіть точний текст повідомлення, версію програми, цільовий комп’ютер, диск, метод і час виникнення проблеми. За звітами та журналом подій Windows можна відрізнити помилку від пропущеної чи призупиненої операції.

Відмова у підключенні або помилка 10061

Переконайтеся, що служба O&O Defrag працює, та перевірте пов’язані з нею події. Компоненти класичного інтерфейсу зв’язуються з агентом через TCP, тому локальний брандмауер або захисна програма може заблокувати підключення навіть на одному комп’ютері. Залиште брандмауер увімкненим і перевірте правило для агента.

Завдання не запустилося

Перевірте, чи ввімкнено завдання, чи діє розклад та чи вибрано доступні диски й методи. Перегляньте поріг фрагментації, параметри пропущених запусків, обмеження часу, вимоги до живлення від мережі, а також обмеження щодо програм і навантаження на процесор та диск. Для завдання, пов’язаного із заставкою, потрібна активна заставка. Параметр пробудження не вмикає повністю вимкнений комп’ютер.

Перевірте режим призупинення агента в області сповіщень, доступність дисків, помилки команд перед запуском і попередження попередньої перевірки файлової системи. Параметри завдання можуть відрізнятися від загальних.

Файли залишилися фрагментованими або обробка триває надто довго

Перевірте блокування, виключення, обмеження за розміром, вільне місце, метод та одночасні файлові операції. Початкове повне сортування може тривати значно довше за подальше обслуговування. Перед повторною обробкою всього диска перегляньте ClusterInspector та відомості про файли.

Порівняйте вільний простір із розмірами найбільших файлів та суміжних вільних ділянок. Див. Вільний робочий простір. Для придатних заблокованих файлів за потреби використовуйте підтримуване середовище обслуговування під час завантаження.

Помилки диска, запис на SSD і попередження про стан

Вбудована команда **Check drive** та попередня перевірка перед дефрагментацією працюють у режимі читання. Вони виявляють помилки файлової системи без виправлення. Перед подальшою оптимізацією збережіть важливі дані та з’ясуйте причину помилок.

Оптимізація файлів методом SOLID може тимчасово збільшити обсяг запису, особливо під час повного проходу. TRIM виконується окремо. За логічними ділянками файлів не можна визначити, як контролер SSD фізично розмістив дані. Низький відсоток фрагментації й добрі показники S.M.A.R.T. не гарантують строку служби пристрою чи збереження даних.

Тіньові копії та контрольні точки відновлення

Переміщення даних на системах із тіньовими копіями може збільшити використання місця для копіювання під час запису. Перед масштабною реорганізацією перевірте вільне місце й політику зберігання знімків. Не вимикайте захист системи як звичайний підготовчий крок: це може видалити наявні точки відновлення. Узгодьте обслуговування з політикою резервного копіювання та створення знімків цього комп’ютера.

Вибір часу для обслуговування

На домашньому чи офісному комп’ютері автоматичне обслуговування з обмеженням навантаження зменшує обсяг ручної роботи. Для ігор та запису звуку чи відео додайте програми до списку ActivityMonitor або заплануйте обслуговування поза сеансами. Для завантажених серверів враховуйте час резервного копіювання та іншої дискової активності. На ноутбуці можна дозволити роботу лише від електромережі й призупиняти її після переходу на акумулятор.

За звичайних умов оптимізація зберігає вміст, атрибути й дозволи файлів. Вона не замінює резервного копіювання та не усуває ризику в разі переривання роботи. За можливості уникайте масового копіювання, переміщення та видалення даних під час обслуговування.

Звернення до служби підтримки

Надайте службі підтримки O&O Software точну версію та редакцію, тип інтерфейсу й накопичувача, кроки для відтворення проблеми та відповідні звіти. Перед публікацією вилучіть ліцензійні ключі й зайві шляхи до особистих файлів. Якщо назви команд відрізняються від тих, що у вашому вікні, див. Вибір інтерфейсу.